

GEMEENTE SCHERPENZEEL

# JAARSTUKKEN

---

## 2022

Gemeente  
Scherpenzeel



## Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief.....	3
Jaarrekening op hoofdlijnen .....	5
Leeswijzer .....	6
Programmaverantwoording .....	9
Programma's .....	9
0: Bestuur en ondersteuning.....	10
1: Veiligheid .....	17
2: Verkeer, vervoer en waterstaat .....	21
3: Economie .....	24
4: Onderwijs .....	29
5: Sport, cultuur en recreatie.....	32
6: Sociaal Domein .....	38
7: Volksgezondheid en milieu.....	46
8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing .....	51
Paragrafen.....	55
1: Lokale heffingen .....	56
2: Financiering .....	62
3: Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	66
4: Onderhoud Kapitaalgoederen .....	73
5: Bedrijfsvoering.....	78
6: Wet open overheid .....	81
7: Verbonden Partijen .....	82
8: Grondbeleid .....	87
9: Duurzaamheid .....	91
Jaarrekening .....	93
Waarderingsgrondslagen .....	94
Overzicht baten en lasten .....	96
Bestemming rekeningresultaat.....	97
Balans per 31 december 2022.....	98
Toelichting op de balans .....	100
Niet uit de balans blijkende verplichtingen .....	111
Gebeurtenissen na balansdatum.....	111
Toelichtingen en begrotingsrechtmatigheid .....	112
WNT Verantwoording .....	113
Incidentele baten en lasten.....	115
Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves.....	116
Structureel resultaat .....	116
Begrotingsrechtmatigheid .....	117
Specifieke uitkeringen (SiSa) .....	120
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant .....	127
Bijlagen.....	128
1: Baten en lasten per taakveld.....	129
2: Staat van over te hevelen kredieten .....	131
3: Overzicht van de afschrijvingstermijnen .....	133
4: Kerngegevens .....	135

Voor u liggen het jaarverslag en de jaarrekening van gemeente Scherpenzeel over het jaar 2022. Deze documenten geven u inzicht in de mate waarin de beleidsmatige en financiële doelen uit onze begroting zijn gerealiseerd.

Ondanks een negatief resultaat € 211.440 bedraagt ons eigen vermogen 42% van het balanstotaal en is onze financiële positie daarmee nog steeds solide. De weerstandsratio bedraagt 1,3 en dit geldt volgens de geldende systematiek als echt voldoende.

### **Organisatiestructuur**

Het negatieve resultaat van 2022 is te wijten aan een aantal ontwikkelingen. Allereerst ijlden de gevolgen van de afgeketste herindeling nog na. Dat zagen we onder andere terug in meerkosten voor het MT en extra inhuur binnen het sociaal domein. Deze negatieve trend hebben we kunnen keren. We zijn verheugd dat we naast een nieuwe gemeentesecretaris en een kroonbenoemde burgemeester per 1 januari een volledig nieuw managementteam hebben kunnen aanstellen. Het lukt ons - in een krappe arbeidsmarkt - verhoudingsgewijs goed om vacatures in te vullen, met als gevolg een afname van tijdelijk ingehuurd personeel.

### **Gemeentelijke opvang**

Een andere grote ontwikkeling die ons raakte was de inval van Rusland in Oekraïne. De Scherpenzeelse samenleving trok zich het lot van de vluchtelingen aan en kwam in actie om hen te verwelkomen. Gezamenlijk zetten we de schouders eronder om de eerste crisisnoodopvang te realiseren. Daarnaast richtten wij een deel van het gemeentehuis (de Villa) in als gemeentelijke opvang.

### **Inflatie**

2022 werd ook gekenmerkt door fors oplopende inflatie en stijgende energieprijzen. Dit heeft nog steeds een grote impact op onze inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven. Met geld van de provincie hebben we eind 2022 een Winterfonds opgezet om maatschappelijke organisaties tegemoet te komen. Ook kozen wij ervoor om voor de laagste inkomens (tot 150% van de bijstandsnorm) een energietoeslag uit te keren van € 1.300.

De hoge energieprijs raakte natuurlijk ook de gemeentelijke uitgaven en de inflatie werkt door in de indexatie van onze uitgaven.

### **Extra rijksregelingen**

We zien de afgelopen jaren verder een forse toename van Spuk-regelingen (specifieke uitkeringen). Van 7 regelingen in 2020 naar 20 regelingen in 2022. Samen met de Oekraïneopvang zorgen al deze extra rijksregelingen voor een forse extra benodigde inzet van de ambtelijke organisatie.

In 2022 zagen we ons in Scherpenzeel ook geconfronteerd met meerkosten voor Wmo en jeugd. Die uitgaven doen we graag; we hebben iedereen kunnen helpen die hulp nodig had. We zijn blij met de door de raad toegezegde extra middelen voor 2023. Daarmee kunnen we het Sociaal Domein verstevigen en toekomstbestendig maken.

Ten slotte had ook het onderhoud van het wegennet een inhaalslag nodig en hebben we extra geld toegevoegd aan de voorziening voor onderhoud van sportvelden en –

accommodaties. We zijn zuinig op onze kapitaalgoederen en voorzieningen en zien het belang ervan dat die de komende jaren op orde blijven.

### **Resultaat**

Volgens de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) volgt het jaarverslag de opzet van de begroting. Dat betekent dat dit jaarverslag en de jaarrekening zijn gebaseerd op de Programmabegroting 2022-2025, op de bijstellingen uit de bestuursrapportage en de twee tussentijdse financiële rapportages. De afwijkingen hierop zijn verantwoord in deze jaarrekening.

Bij verschillende programmaonderdelen zagen we de laatste maanden van 2022 door de gestegen inflatie en de oplopende energiekosten een verdere toename van de kosten. Alles bij elkaar leidde dit tot een negatieve bijstelling van het resultaat van € 31.664 ten opzichte van de tweede Firap.

Ondanks dit negatieve resultaat staat Scherpenzeel er solide voor. Nog steeds bestaat 42% van onze balans uit reserves en resultaten uit onze projecten vullen dit de komende jaren aan. Conservatief begroten en een goede risicoanalyse blijven onze uitgangspunten.

Namens het college,

Izaäk van Ekeren  
Wethouder financiën

### Financieel resultaat

Het saldo van baten en lasten geeft een negatief resultaat van € 211.440. In de tweede financiële rapportage hadden wij u al gemeld dat wij ervan uit gingen, dat het jaar 2022 met een tekort zou worden afgesloten van ruim € 179.000.

Het verschil tussen de actuele begroting en de realisatie 2022 is € 31.664. Dit verschil wordt veroorzaakt door diverse posten binnen de programma's:

Samenvatting financieel resultaat	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Vershil
0. Bestuur en ondersteuning	12.602.868	13.629.200	1.026.332
1. Veiligheid	-828.639	-882.310	-53.671
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-834.746	-944.901	-110.155
3. Economie	-9.749	-10.440	-691
4. Onderwijs	-732.560	-600.015	132.545
5. Sport, cultuur en recreatie	-1.608.198	-1.773.317	-165.119
6. Sociaal domein	-7.981.973	-8.586.555	-604.582
7. Volksgezondheid en milieu	-72.647	38.672	111.319
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-714.132	-1.081.774	-367.642
<b>Resultaat</b>	<b>-179.776</b>	<b>-211.440</b>	<b>-31.664</b>

De verschillen betreffen over het algemeen een veelheid aan posten. Bij de programmaverantwoording zijn deze onderwerpen en alle andere relevante onderwerpen per programma zowel inhoudelijk als financieel gedetailleerd toegelicht.

Bij programma 0 zien we met name de impact van de Algemene Uitkering naar aanleiding van de september- en decembercirculaire, die niet in de geactualiseerde begroting waren meegenomen.

in programma 6 leidt de uitkering van de energietoeslag tot extra lasten, de vergoeding van het Rijk voor deze energietoeslag zit in programma 0. In programma 8 was nog geen sprake van een bijdrage uit de bestemmingsreserve grondexploitaties.

### Vaststelling, resultaat en verantwoording jaarrekening 2022

Conform de Gemeentewet stelt uw raad de jaarrekening vast in het jaar volgend op het dienstjaar. De jaarstukken 2022 bieden wij u hierbij ter vaststelling aan. Het hierin opgenomen jaarverslag en de jaarrekening zijn gecontroleerd door accountantskantoor Verstegen. De controleverklaring is in de rapportage opgenomen. Het jaarverslag is na het opstellen van de begroting het sluitstuk van de planning- en control cyclus 2022.

Met deze leeswijzer willen we u gemakkelijk door de jaarstukken laten navigeren. De jaarstukken bestaan uit vier onderdelen en bijlagen. In het eerste deel wordt de programmabegroting behandeld.

In de programmaverantwoording wordt eerst de tekst weergegeven zoals in de begroting 2022 is opgenomen. In de verantwoording wordt aansluitend zowel het beleid als de financiën verantwoord.

In het tweede deel staan de paragrafen. De paragrafen zijn een soort dwarsdoorsnede van de programma's. Hierin staat onder meer informatie over de financiële positie van de gemeente, over beheersmatige aspecten en over risico's.

Daarna treft u in het derde deel de jaarrekening aan.

In het vierde deel wordt een toelichting gegeven en de begrotingsrechtmatigheid behandeld.

In de bijlagen treft u tot slot naast specificaties vanuit de jaarstukken, ook verplichte informatie aan zoals de taakvelden en rapportage over de specifieke uitkeringen (SISA).

Hieronder volgt een verdere uitleg per onderdeel.

### **Programmaverantwoording**

De gemeenteraad legt verantwoording af op programmaniveau. Per programma wordt de verantwoording zowel beleidsmatig als op financieel gebied vermeld.

Er zijn 9 programma's:

Programma 0: Bestuur en Ondersteuning

Programma 1: Veiligheid

Programma 2: Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Programma 3: Economie

Programma 4: Onderwijs

Programma 5: Sport, Cultuur en Recreatie

Programma 6: Sociaal Domein

Programma 7: Volksgezondheid en Milieu

Programma 8: Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing





Bij de verantwoording worden per programmaonderdeel de drie W-vragen behandeld:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?



De teksten bij de programma's onder "Wat wilden we bereiken?" zijn overgenomen uit de vastgestelde Programmabegroting 2022-2025. Hierin is namelijk de doelstelling voor het jaar 2022 verwoord.

Bij de vraag "Wat hebben we daarvoor gedaan?" wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid door middel van doelenboomtabellen. Hierbij worden de volgende symbolen gebruikt:

Bereiken?	Doen?	Score voortgang		Toelichting en maatregelen
		gestopt		<i>Toelichten</i>
		vraagt aandacht		<i>Toelichten</i>
		voldoende		
		gerealiseerd		

Het onderdeel "Wat heeft het gekost?" geeft inzicht in de werkelijke baten en lasten van het programma en de verschillen ten opzichte van de laatst vastgestelde begroting.

We realiseren ons, dat de doelenboom erg uitgebreid is en daardoor niet altijd de gewenste duidelijkheid verschaft. In de komende begroting zorgen we voor een betere opzet.

## Paragrafen

In de paragrafen staat informatie over de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's. Er zijn acht (verplichte) paragrafen, daarnaast hanteren we een negende paragraaf over duurzaamheid:

- Lokale heffingen In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen en de consequenties daarvan voor de inwoners. Ook worden hier de tarieven voor het komende begrotingsjaar genoemd.
- Financiering In deze paragraaf wordt toegelicht op welke wijze met de financieringsbehoefte van de gemeente wordt omgegaan.
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing Het weerstandsvermogen geeft aan hoe solide de financiële positie van de gemeente is. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de weerstandscapaciteit af te zetten tegen de omvang van de risico's. In deze paragraaf zijn ook de financiële kengetallen opgenomen.
- Onderhoud kapitaalgoederen In deze paragraaf wordt per onderdeel toegelicht op welke wijze het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen gewaarborgd is.
- Bedrijfsvoering Deze paragraaf gaat in op allerlei interne ontwikkelingen binnen de gemeentelijke organisatie, die erop gericht zijn een zo goed mogelijke dienstverlening aan de burgers te kunnen verstrekken en een zorgvuldige besluitvorming te kunnen garanderen.
- Wet Open Overheid Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.
- Verbonden partijen De gemeente werkt vaak samen met andere partijen om bepaalde doelen te bereiken. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en/of financieel belang heeft. In deze paragraaf worden alle verbonden partijen nader toegelicht.
- Grondbeleid De gemeente speelt een actieve rol in het kopen en verkopen van gronden. In deze paragraaf wordt dieper op het grondbeleid van de gemeente ingegaan.

- Duurzaamheid Hierin staan de uitgangspunten opgenomen voor een duurzame ontwikkeling.

### **Jaarrekening 2022**

In dit onderdeel worden de waarderingsgrondslagen gepresenteerd, het overzicht van de baten en lasten, de balans en de verdere toelichtingen hierbij.

### **Toelichtingen en begrotingsrechtmatigheid**

In dit onderdeel is de verantwoording vanuit wet normering topinkomens (WNT) opgenomen, alsmede de controleverklaring van de accountant op de jaarrekening en het overzicht van incidentele baten en lasten.

Tevens staat hier het overzicht ten aanzien van de begrotingsrechtmatigheid.

### **Bijlagen**

In de bijlagen wordt onder meer verplichte informatie gegeven over informatie per taakveld, kerngegevens en de specifieke uitkeringen (SISA). Daarnaast is het overzicht van over te hevelen kredieten gepresenteerd. Dit betreft kredieten die in volgende boekjaren worden afgerond.



## Programmaverantwoording

### Programma's

- Programma 0: Bestuur en Ondersteuning
- Programma 1: Veiligheid
- Programma 2: Verkeer, Vervoer en Waterstaat
- Programma 3: Economie
- Programma 4: Onderwijs
- Programma 5: Sport, Cultuur en Recreatie
- Programma 6: Sociaal Domein
- Programma 7: Volksgezondheid en Milieu
- Programma 8: Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke vernieuwing

## 0: Bestuur en ondersteuning

### Portefeuillehouder(s):

M.C. Teunissen-Willemsen      I. van Ekeren      H. Vlastuin      E. van de Glind

### Programmacoördinator:

R. 't Hoen

Het gemeentebestuur staat dicht bij haar inwoners. Een toegankelijke houding is hierbij ons uitgangspunt: dienstverlenend, krachtig en betrokken. Onze inwoners en bedrijven worden tijdig betrokken bij nieuwe ontwikkelingen, op een moment dat er nog sprake kan zijn van een wezenlijke inbreng. Wij communiceren op een directe en actieve wijze. Het bestuur is zichtbaar aanwezig in de gemeente en de regio. Wij willen een dienstverlenende gemeente zijn. Dit komt tot uitdrukking in het meedenken met onze inwoners, korte lijnen en het bewerkstelligen van snelle(re) doorlooptijden.

Bereiken?	Doen?	Burap	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
<b>Bestuur.</b>				
Bestuurskrachtig Scherpenzeel.	Investeren in organisatie en medewerkers.	✓	✓	
	Investeren in (persoonlijke- en team) ontwikkeling bestuur en bestuursondersteuning.	✓	✓	
	Periodieke evaluatie bestuurskrachtontwikkeling.	✓	✓	
	Focus op goede bestuurlijke verhoudingen.	✓	!	Met het opvullen van vele vacatures en een kroonbenoemde burgemeester is de basis weer op orde en kan vanaf 2023 gefocust worden op goede bestuurlijke verhoudingen en verdere samenwerking in de regio en met de buurgemeenten.
Democratische nabijheid.	Meerwaarde van lokaal maatwerk nadrukkelijker in kaart brengen.	✓	✓	
	Doorontwikkeling participatiebeleid.	✓	✓	
	Programma nieuwe raad (na verkiezingen).	✓	✓	

Duurzaam partnerschap.	Nog nadrukkelijker bijdrage in FoodValley-verband (nieuwe raadsperiode biedt kansen om ook bestuurlijke bijdrage te vergroten).	✓	✓	
	Versterken ambtelijke samenwerking met buurgemeenten.	✓	!	Rechtstreekse samenwerking tussen collega's in de regio vindt veel plaats. Meer structurele ambtelijke samenwerking met buurgemeenten vraagt nog aandacht. In 2022 zijn hier voorzichtige gesprekken over gestart met gemeentesecretarissen en management.
	Investeren in lokale democratische innovatie.	✓	!	Er is onvoldoende capaciteit geweest om dit in 2022 voldoende aandacht te geven.
	Actieve bijdrage aan K80.	✓	✓	
In geval van herindeling.	Garanties over zeggenschap, voorzieningen en dienstverlening.	✗	✗	
<b>Burgerzaken.</b>				
Toegankelijkheid stembureaus waarborgen.	Uitbreiding aantal stembureaus in Scherpenzeel.	✓	✓	
<b>OZB woningen.</b>				
Belastingheffing op orde.	De processtappen voor belastingheffing zodanig inregelen dat belastingen worden opgelegd en geïnd. Daarvoor gaan we migreren naar een hogere versie van GouwIT, waarmee we makkelijker kunnen werken en toegroeien naar een zelfde platform als Barneveld.		!	De implementatie van de nieuwe versie van GouwIT heeft vertraging opgelopen. Deze moet wel in 2023 gerealiseerd worden om aansluiting met o.a. de BRK te kunnen houden.
Belastingsamenwerking met Barneveld.	Er is overleg opgestart met Barneveld om te komen tot overdracht van het belastingproces aan Barneveld. In 2021 wordt er een businesscase opgesteld en een stappenplan, via aanbidding in de loop van 2022 is het de bedoeling om tot overdracht te komen.		✗	Barneveld en Scherpenzeel hebben besloten voorlopig geen verdere samenwerkingen aan te gaan. Daarmee is ook de uitbesteding van belastingen aan Barneveld van de baan.

<b>Mutaties reserves.</b>				
Actueel beleid op reserves.	Jaarlijks bij de kadernota de uitgangspunten voor reserves beoordelen.	✓	✓	
Algemene reserve komt ten goede aan de samenleving.	Jaarlijks door middel van risicomanagement de minimaal gewenste hoogte van de algemene reserve bepalen.	✓	✓	
	Eenmalige waardevolle en duurzame investeringen (die ten goede komen aan de gehele bevolking) voorleggen aan de gemeenteraad, met de mogelijkheid deze te dekken uit de algemene reserve.	✓	✓	

## Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2019	2020	2021	2022
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	6,5	8,1	8,9	9,0
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	6,5	7,6	9,0	7,7
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	676	739	788	973
Externe inhuur	% van loonsom + totale kosten inhuur externen	28%	27%	24%	30%
Overhead	% van totale lasten	19%	12%	12%	16%

## Wat heeft het gekost

Programma 0	Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
<b>Saldo van baten en lasten</b>					
<b>Lasten</b>					
0.1 Bestuur	-950.463	-1.094.253	-1.136.294	-42.041	-883.295
0.2 Burgerzaken	-269.086	-276.182	-293.986	-17.804	-288.304
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-51.740	-51.740	-75.594	-23.854	-66.791
0.4 Overhead	-3.275.152	-4.069.830	-4.481.216	-411.386	-4.342.911
0.5 Treasury	-4.769	-45.730	-42.386	3.344	7.566
0.61 OZB woningen	-205.312	-235.312	-417.525	-182.213	-295.985
0.62 OZB niet-woningen	-14.563	-14.563	-18.329	-3.766	0
0.64 Belastingen Overig	-29.126	-29.126	-36.659	-7.533	-752
0.7 Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds	-105.073	-690.995	-5.255	685.740	-5.795
0.8 Overige baten en lasten	-414.400	-378.124	-32.868	345.256	-87.449
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	4.525	4.525	-39.857
<b>Totaal Lasten</b>	<b>-5.319.684</b>	<b>-6.885.855</b>	<b>-6.535.586</b>	<b>350.269</b>	<b>-6.003.572</b>
<b>Baten</b>					
0.1 Bestuur	8.640	8.640	260.922	252.282	40.656
0.2 Burgerzaken	159.293	159.293	135.020	-24.273	139.168
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	43.139	43.139	72.899	29.760	70.769
0.4 Overhead	12.700	12.700	44.317	31.617	35.451
0.5 Treasury	13.000	14.000	12.718	-1.282	10.543
0.61 OZB woningen	1.483.681	1.483.681	1.537.813	54.132	1.396.305
0.62 OZB niet-woningen	676.310	676.310	761.712	85.402	505.670
0.64 Belastingen Overig	43.413	43.413	41.101	-2.312	40.812
0.7 Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds	13.903.619	16.305.000	17.172.353	867.353	14.115.714
0.8 Overige baten en lasten	0	0	32.682	32.682	0
<b>Totaal Baten</b>	<b>16.343.795</b>	<b>18.746.176</b>	<b>20.071.537</b>	<b>1.325.361</b>	<b>16.355.088</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>11.024.111</b>	<b>11.860.321</b>	<b>13.535.951</b>	<b>1.675.630</b>	<b>10.351.516</b>
<b>Mutatie reserves</b>					
<b>Toevoegingen</b>					
Algemene reserve				0	-25.224
Organisatie			-631.183	-631.183	
Versterking ambtelijke capaciteit				0	-1.082.700
Automatisering	-108.500	-108.500	-108.500	0	-108.500
<b>Totaal toevoegingen</b>	<b>-108.500</b>	<b>-108.500</b>	<b>-739.683</b>	<b>-631.183</b>	<b>-1.216.424</b>
<b>Onttrekkingen</b>					
Algemene reserve	471.000	722.908	676.728	-46.180	2.046.708
Huisvesting	40.446	40.446	40.446	0	40.446
Versterking ambtelijke capaciteit				0	1.082.700
Onderhoud Breehoek	0	0	28.063	28.063	0
Foodvalley	17.845	17.845	17.845	0	25.527
Automatisering	93.562	69.848	69.849	1	94.360
Organisatie	0	0		0	0
<b>Totaal onttrekkingen</b>	<b>622.853</b>	<b>851.047</b>	<b>832.931</b>	<b>-18.116</b>	<b>3.289.741</b>
<b>Mutatie reserves</b>	<b>514.353</b>	<b>742.547</b>	<b>93.248</b>	<b>-649.299</b>	<b>2.073.317</b>
<b>Resultaat</b>	<b>11.538.464</b>	<b>12.602.868</b>	<b>13.629.200</b>	<b>1.026.332</b>	<b>12.424.833</b>

### De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 0.1		Bestuur	
Lasten	- 22.671	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 19.370	Nadeel	Dit betreft een hogere dotatie aan de voorziening wachtgeld i.v.m. een vertrokken wethouder.
<b>Lasten</b>	<b>- 42.041</b>		
Baten	252.282	Voordeel	Door aanpassing van de voorziening wachtgeld en pensioenen kon een bedrag vrijvallen.
<b>Baten</b>	<b>252.282</b>		

Taakveld: 0.2		Burgerzaken	
Lasten	- 16.009	Nadeel	De kosten van de verkiezingen zijn hoger uitgevallen dan begroot, in de Algemene Uitkering (taakveld 0.7) hebben we extra compensatie ontvangen.
Lasten	- 1.795	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 17.804</b>		
Baten	- 19.127	Nadeel	Met name de baten van rijbewijzen (-€ 10.000) en de baten van overige documenten (-€ 9.000) zijn lager uitgevallen dan begroot.
Baten	- 5.146	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>- 24.273</b>		

Taakveld: 0.3		Beheer overige gebouwen en gronden	
Lasten	- 11.251	Nadeel	De aan dit taakveld toegerekende loonkosten vielen hoger uit dan begroot.
Lasten	- 9.526	Nadeel	Onder meer door pachtafkoop en vergoedingen planschade vielen de kosten hoger uit dan begroot.
Lasten	- 3.077	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 23.854</b>		
Baten	8.310	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	21.450	Voordeel	Door de niet geraamde opbrengst van de verkoop van diverse kleine stukken grond, is € 21.450 gerealiseerd.
<b>Baten</b>	<b>29.760</b>		



Taakveld: 0.4		Overhead	
Lasten	- 154.135	Nadeel	In de begroting was een aparte doorbelasting aan de grondexploitatie opgenomen. In de realisatie is deze niet afzonderlijk geboekt, maar onderdeel van de totale doorbelasting.
Lasten	- 144.708	Nadeel	In de begroting was onder dit taakveld een stelpost opgenomen t.a.v. de flexibele schil en extra doorbelastingen aan projecten en de grondexploitaties.
Lasten	- 88.152	Nadeel	In de begroting was een deel van de afschrijvingen direct ten laste van de Algemene Reserve gebracht. Deze staan nu op dit taakveld geboekt en tellen mee in het resultaat. Het uiteindelijke totale resultaat wordt ten laste van de Algemene Reserve gebracht.
Lasten	- 36.778	Nadeel	De kosten voor ICT-dienstverlening vielen door divers meerwerk en extra ondersteuning hoger uit.
Lasten	- 31.617	Nadeel	Zie hiervoor de toelichting hieronder bij de baten.
Lasten	13.071	Voordeel	De kosten voor de financiële en salarisadministratie lagen onder begrotingsniveau.
Lasten	14.212	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	16.721	Voordeel	De overige ICT-kosten (waaronder onderhoud voor hardware en software) en kantoor- en archiefbenodigdheden vielen lager uit.
<b>Lasten</b>	<b>- 411.386</b>		
Baten	31.617	Voordeel	Een deel van de overhead wordt toegerekend aan de andere taakvelden. De totale toerekening is aan de lastenkant verrekend, waardoor hier t.o.v. de begroting een technische verschuiving plaatsvindt.
<b>Baten</b>	<b>31.617</b>		

Taakveld: 0.5		Treasury	
Lasten	3.344	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>3.344</b>		
Baten	- 1.282	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>- 1.282</b>		

Taakveld: 0.61		OZB woningen	
Lasten	- 171.969	Nadeel	De lasten voor uitvoering van de Wet WOZ vielen hoger uit, omdat meer ingezet werd op de daadwekelijke inning. De baten op taakveld 0.61 en 0.62 lagen derhalve ook hoger. Per saldo is er sprake van een negatieve afwijking van € 42.679.
Lasten	- 10.244	Nadeel	Voor heffing en invordering werden meer kosten gemaakt, het effect was dat meer openstaande zaken konden worden afgehandeld en de voorziening dubieuze debiteuren kon worden verlaagd.
<b>Lasten</b>	<b>- 182.213</b>		
Baten	54.132	Voordeel	De baten zijn ruim € 54.000 hoger voor de OZB-eigenaren, enerzijds doordat de waardeverandering van woningen bij de begroting voorzichtig was ingeschat, anderzijds omdat er meer inzet is gepleegd.
<b>Baten</b>	<b>54.132</b>		

Taakveld: 0.62		OZB niet-woningen	
Lasten	- 3.766	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 3.766</b>		
Baten	29.992	Voordeel	Baten heffing en invordering zijn bijna € 30.000 hoger uitgevallen dan begroot omdat in 2022 een achterstand op het gebied van invordering is ingehaald, daarom zijn dit jaar relatief veel aanmaningen en dwangbevelen opgelegd.
Baten	55.410	Voordeel	De baten OZB-gebruikers en OZB-niet-woningen zijn hoger uitgevallen dan begroot, omdat enkele grote objecten over eerdere jaren nog een aanslag hebben gehad.
<b>Baten</b>	<b>85.402</b>		

Taakveld: 0.64		Belastingen overig	
Lasten	- 7.533	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 7.533</b>		
Baten	- 2.312	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>- 2.312</b>		

Taakveld: 0.7		Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	
Lasten	545	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	54.012	Voordeel	Dit betreffen taakmutaties die bij de 2e Firap nog niet waren toebedeeld aan de betreffende taakvelden.
Lasten	631.183	Voordeel	In de 2e Firap waren de fusiemiddelen onder dit taakveld opgenomen. In de realisatie zijn die geboekt op de daarvoor bestemde reserve.
<b>Lasten</b>	<b>685.740</b>		
Baten	216.353	Voordeel	Toename algemene uitkering.
Baten	315.000	Voordeel	Overige taakmutaties uit de september- en decembercirculaire.
Baten	336.000	Voordeel	Bijdrage energietoeslag uit de september- en decembercirculaire.
<b>Baten</b>	<b>867.353</b>		

Taakveld: 0.8		Overige baten en lasten	
Lasten	345.256	Voordeel	In de begroting waren op dit taakveld stelposten opgenomen. De invulling is geschied op de taakvelden waar de stelposten betrekking op hadden.
<b>Lasten</b>	<b>345.256</b>		
Baten	32.682	Voordeel	De voorziening dubieuze debiteuren kon worden verlaagd, dit leidt tot een eenmalig voordeel..
<b>Baten</b>	<b>32.682</b>		

Taakveld: 0.9		Vennootschapsbelasting (VpB)	
Lasten	4.525	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>4.525</b>		

## 1: Veiligheid

### Portefeuillehouder(s):

M.C. Teunissen-Willemsen I. van Ekeren

### Programmacoördinator:

A. Franken

De gemeente Scherpenzeel is een fijne gemeente om te wonen, te werken en te recreëren. Een veilige woon- en leefomgeving draagt daaraan bij. De gemeente heeft een verantwoordelijke taak als het gaat om de openbare orde en veiligheid, maar doet dit niet alleen; we werken daarvoor samen met politie, brandweer, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, inwoners, wijkplatforms en ondernemers. Inwoners, ondernemers en toeristen voelen zich veilig en weten zich beschermd door de overheid. Respect voor elkaar is en blijft de norm. We handhaven de regels op het gebied van de openbare orde, veiligheid en evenementen. Iedereen is goed voorbereid op eventuele calamiteiten.

Bereiken?	Doen?	Burap	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
<b>Crisisbeheersing en Brandweer.</b>				
Brandweezorg.	Het blijven monitoren van de kwaliteit van de regionale brandweezorg.	✓	✓	
	Actief verdedigen van de belangen van vrijwilligers.	✓	✓	
	Actief deelnemen aan overleggen over ontwikkelingen VGGM en brandweezorg.	✓	✓	
	Ondersteunen van de first responders door cursussen en een goed netwerk van AED's.	✓	✓	
	Deelnemen aan de Nationale Brandpreventie Week in de maand oktober.	✓	✓	
Crisisbeheersing.	Opleiden en oefenen van de medewerkers en bestuurders in de crisisorganisatie, die op gemeentelijk niveau een taak hebben in de rampenbestrijding.	✓	✓	

	Het (in regionaal verband) leveren van piketfunctionarissen.	✓	✓	
	Piketfunctionarissen goed opgeleid en getraind houden.	✓	✓	
	Het actueel houden van het gemeentelijk alarmering- en oproepsysteem OOV-alert.	✓	✓	
<b>Openbare orde en veiligheid.</b>				
Nieuw evenementenbeleid.	Input van meerdere afdelingen om een zo breed mogelijk gedragen beleid te kunnen neerzetten.	!	✓	
	De jaarwisseling wordt met alle partners voorbereid.	✓	✓	
	Toepassen extra richtlijnen in verband met COVID-19 maatregelen bij een vergunningverlening.	✓	✓	
Nieuw integraal veiligheidsbeleid.	Harde cijfers en beleving, wensen, problemen en oplossingen ophalen bij partners en <a href="http://waarstaatjegemeente.nl">waarstaatjegemeente.nl</a>	!	!	Dit actiepunt loopt door in 2023. Het is input voor het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid 2024 - 2027.
Preventie van alcoholgebruik (en drugsgebruik).	Controles door boa's op alcoholgebruik onder de 18 jaar in sportkantines.	✓	!	Door wisselingen van de boa's is dit niet voldoende gedaan. Het voorkomen van (overmatig en te vroeg) drank- en drugsgebruik en daarmee ook regelmatige controles in de paracommercie en horeca wordt een speerpunt in 2023 en de <b>aankomende</b> jaren.
	Preventiecampagne tegen middelengebruik onder kinderen en jongeren.	✓	!	Dit punt wordt voornamelijk binnen het sociaal domein uitgevoerd en is in 2022 niet goed van de grond gekomen. De bedoeling is om dit in 2023 en verder een grote impuls te geven.
	Nieuw Damoclesbeleid, in overeenstemming met de rest van de regio.	✓	✓	

## Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2019	2020	2021	2022
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	19	17	19	nnb
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	1	0,5	0,5	0,5
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,5	2,5	1,5	1,9
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2,0	3,0	2,0	1,5
Vernielingen en beschadigingen in openbare ruimte	Aantal per 1.000 inwoners	2,5	4,0	4,4	3,9

## Wat heeft het gekost

Programma 1	Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Verschil	Rekening 2021
<b>Saldo van baten en lasten</b>					
<b>Lasten</b>					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-569.246	-569.246	-572.618	-3.372	-566.383
1.2 Openbare orde en veiligheid	-258.175	-273.313	-334.262	-60.949	-342.497
<b>Totaal Lasten</b>	<b>-827.421</b>	<b>-842.559</b>	<b>-906.880</b>	<b>-64.321</b>	<b>-908.880</b>
<b>Baten</b>					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	6.319	6.319	19.453
1.2 Openbare orde en veiligheid	13.920	13.920	18.251	4.331	56.919
<b>Totaal Baten</b>	<b>13.920</b>	<b>13.920</b>	<b>24.569</b>	<b>10.649</b>	<b>76.372</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>-813.501</b>	<b>-828.639</b>	<b>-882.310</b>	<b>-53.671</b>	<b>-832.508</b>
<b>Mutatie reserves</b>					
Er is geen sprake van reservemutaties	0	0	0	0	0
<b>Mutatie reserves</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Resultaat</b>	<b>-813.501</b>	<b>-828.639</b>	<b>-882.310</b>	<b>-53.671</b>	<b>-832.508</b>

## De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 1.1 Crisisbeheersing en brandweer			
Lasten	- 3.372	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 3.372</b>		
Baten	6.319	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>6.319</b>		

Taakveld: 1.2		Openbare orde en veiligheid	
Lasten	- 56.704	Nadeel	De aan het taakveld doorbelaste loonkosten vielen hoger uit.
Lasten	- 4.245	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 60.949</b>		
Baten	4.331	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>4.331</b>		



## 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

### Portefeuillehouder(s):

G. van Deelen

E. van de Glind

### Programmacoördinator:

A. Franken

Een goede kwaliteit van de openbare ruimte draagt bij aan de (verkeers-)veiligheid en het welzijn van de inwoners. De gemeente Scherpenzeel draagt daarom zorg voor een goede inrichting, beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Hierbij letten wij op de behoeften van onze inwoners en streven wij naar doelmatigheid. De gemeentelijke eigendommen in de openbare ruimte zijn bovendien belangrijke kapitaalgoederen. Door ze op een duurzame en verantwoorde wijze te onderhouden, voorkomen wij kapitaalvernietiging blijven de kosten in de toekomst relatief beperkt.

Bereiken?	Doen?	Burap	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
<b>Verkeer en vervoer.</b>				
Behoud en mogelijk versterken van de kwaliteit en veiligheid van de woon- en leefomgeving. Optimale infrastructuur voor alle verkeersdeelnemers.	Opstellen lange termijnvisie voor de fysieke leefomgeving in de omgevingsvisie.	✓	✓	
	Bij herinrichting van wegen en nieuwe projectgebieden verbeteren wij de kwaliteit en de veiligheid. Wegen richten we duurzaam veilig in.	✓	✓	
	Opstellen van een beleidsnota over in- en uitritten.	!	!	Vanwege onderbezetting op het gebied van wegen, moet dit nog worden opgestart.
Duurzaamheidsmaatregelen.	Aanleg laadpalen voor auto's en fietsen.	✓	✓	
	Stimuleren fietsgebruik door een goede inrichting van de openbare ruimte.	✓	✓	
	Investeren in klimaatbestendige wegen, hierbij hebben we aandacht voor hittestress en klimaatadaptatie.	✓	✓	

Integraal.	Bij alle projecten kijken wij of er integrale oplossingen zijn om ruimte vrij te maken voor groen- en/of klimaat bewuste inpassingen.	✓	✓	
	Waar mogelijk werken we samen met omliggende gemeenten in Foodvalley verband.	✓	✓	
Participatie.	Wij maken gebruik van lokale kennis en wensen door onze inwoners en bedrijven bij herinrichtingen te betrekken.	✓	✓	
<b>Openbaar vervoer.</b>				
Duurzaamheidsmaatregelen.	Behoud van het huidige aanbod aan openbaar vervoer, met aandacht voor de overstapmogelijkheden in Veenendaal De Klomp en Amersfoort. Waar mogelijk streven we naar een verbetering in de OV bereikbaarheid.	✓	✓	
Toekomst openbaar vervoer.	Lobby werk voortzetten in de regio om de verbindingen te verbeteren en de huidige verbindingen te behouden.	✓	✓	

## Indicatoren

Binnen dit programma zijn geen (verplichte) indicatoren.

## Wat heeft het gekost

Programma 2	Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
<b>Saldo van baten en lasten</b>					
<b>Lasten</b>					
2.1 Verkeer en vervoer	-795.962	-772.573	-1.002.112	-229.539	-1.205.946
2.5 Openbaar vervoer	-17.396	-10.896	-11.290	-394	-9.375
<b>Totaal Lasten</b>	<b>-813.358</b>	<b>-783.469</b>	<b>-1.013.402</b>	<b>-229.933</b>	<b>-1.215.321</b>
<b>Baten</b>					
2.1 Verkeer en vervoer	36.711	95.723	86.503	-9.220	96.905
<b>Totaal Baten</b>	<b>36.711</b>	<b>95.723</b>	<b>86.503</b>	<b>-9.220</b>	<b>96.905</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>-776.647</b>	<b>-687.746</b>	<b>-926.899</b>	<b>-239.153</b>	<b>-1.118.416</b>
<b>Mutatie reserves</b>					
<b>Toevoegingen</b>					
Wegen	-147.000	-147.000	-147.000	0	-147.000
<b>Totaal toevoegingen</b>	<b>-147.000</b>	<b>-147.000</b>	<b>-147.000</b>	<b>0</b>	<b>-147.000</b>
<b>Onttrekkingen</b>					
Wegen	0		128.998	128.998	0
<b>Totaal onttrekkingen</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>128.998</b>	<b>128.998</b>	<b>0</b>
<b>Mutatie reserves</b>	<b>-147.000</b>	<b>-147.000</b>	<b>-18.002</b>	<b>128.998</b>	<b>-147.000</b>
<b>Resultaat</b>	<b>-923.647</b>	<b>-834.746</b>	<b>-944.901</b>	<b>-110.155</b>	<b>-1.265.416</b>

### De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 2.1		Verkeer en vervoer	
Lasten	- 124.921	Nadeel	In 2022 is onder meer onderhoud dat in 2021 uitgesteld was alsnog uitgevoerd. Deze extra lasten worden gedekt uit de reserve Wegen.
Lasten	- 39.315	Nadeel	De aan het taakveld doorbelaste loonkosten vielen hoger uit.
Lasten	- 29.898	Nadeel	De kosten voor openbare verlichting vielen in 2022 hoger uit.
Lasten	- 19.281	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	- 16.124	Nadeel	De afschrijvingen voor de Centrumvisie vielen hoger uit dan begroot. Deze afschrijvingen worden gedekt uit de betreffende bestemmingsreserve.
<b>Lasten</b>	<b>- 229.539</b>		
Baten	- 9.220	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>- 9.220</b>		

Taakveld: 2.5		Openbaar vervoer	
Lasten	- 394	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 394</b>		

### 3: Economie

#### Portefeuillehouder(s):

G. van Deelen                      E. van de Glind                      I. van Ekeren

#### Programmacoördinator:

A. Franken

Een leefbaar en levendig dorp met actieve ondernemers en inwoners in een mooi landschap. Het dorp is ingebed in de regio en heeft aantrekkingskracht op haar omgeving. De gemeente Scherpenzeel is geen forensendorp of slaapgemeente. Een goed functionerende plaatselijke economie is belangrijk om ons dorp leefbaar te houden. Belangrijke kenmerken zijn een aantrekkelijk en gevarieerd winkelaanbod, actieve bedrijven en voldoende lokale werkgelegenheid. Dat geldt ook voor onze agrarische ondernemers in het buitengebied. Werken en rust wisselen elkaar daarbij af, op zondag zijn de winkels gesloten. In toeristisch/recreatief opzicht profileren wij onze Vallei-gemeente als knooppunt tussen Heuvelrug en Veluwe en vanuit onze geografische ligging halverwege het Valleikanaal/Grebbelinie als schakel tussen Rijn en Eem.

Bereiken?	Doen?	Burap	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
<b>Economische ontwikkeling.</b>				
Duurzaamheidsinitiatieven.	Stimuleren en promoten van Vallei Boert Bewust.	!	!	We hebben een begin gemaakt met het in kaart brengen van de betreffende ondernemers. Relatiebeheer en accountmanagement moeten nog worden opgestart.
	Deelname Living Lab Regio Foodvalley Circulair.	✓	✓	
	Vorbereiden revitalisering en toekomstbestendige bedrijventerreinen in samenhang met de RES.	✓	✓	
	Zon op het dak initiatieven in samenwerking met bedrijvenkring.	✓	✓	
Een structureel goed functionerend winkelbestand met een gevarieerd aanbod in Scherpenzeel.	Stimuleren en structureel overleg winkelierscommissie.	✓	✓	

	Realisatie uitvoeringsdeel programma Centrumvisie. Hervestiging van onze supermarkten en de bijbehorende parkeervoorzieningen met daarin participatie ondernemers/winkeliers.	✓	✓	
	Efficiënte standplaatsinrichting op de markt en centrum.	✓	✓	
	Monitoren COVID-19 effecten op centrum ondernemers.	✓	✓	
Investeren in de verbinding met onze ondernemers.	Samen met de ondernemers voeren wij de MKB-toets in en nemen wij in de toekomst deel aan de verkiezing van de MKB-vriendelijkste gemeente.	✓	✓	
	Continuering gestructureerd overleg met de Ondernemersvereniging/Bedrijvenkring om elkaar te informeren over ontwikkelingen.	✓	✓	
	Accountmanagement en relatiebeheer opzetten bij onze Scherpenzeelse ondernemers op de bedrijventerreinen. Daarbij de ondernemers betrekken in planvorming.	✓	✓	
	In beeld brengen van behoefte aan bedrijfsruimte en overige wensen/ideeën Scherpenzeels bedrijfsleven.	✓	✓	
	In beeld brengen waar we een slag kunnen slaan op het gebied van revitalisering en toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen.	✓	✓	
	Inspanning leveren ter stimulering werkvoorraad/opdrachten Scherpenzeelse bedrijven.	✓	✓	
Voldoende ruimte blijven bieden voor agrarische ondernemers in de buitengebieden.	Regulier overleg voeren met agrarische ondernemers en brancheorganisaties.	!	!	Vindt regulier tweemaal per jaar plaats.
	Faciliteren van het functieveranderingsbeleid (nieuw).	✓	✓	

	Doorgaan met het faciliteren van breedband internet.	✓	✓	
	Nauwlettend volgen en waar mogelijk faciliteren van innovatieve ontwikkelingen.	✓	✓	
	Inzetten van mogelijkheden geboden vanuit regio Foodvalley en de provincie.	✓	✓	
Voldoende ruimte blijven bieden voor ondernemers om zich te vestigen of verder te ontwikkelen binnen Scherpenzeel.	Wij faciliteren de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein ten zuiden van de Stationsweg.	✓	✓	
	De ontwikkeling van de uitbreiding laten wij hand in hand gaan met de voorbereiding op het toekomstbestendig maken van bedrijfsterrein 't Zwarte Land I en II.	✓	✓	
	Monitoren van behoefte aan (nieuwe) bedrijfshuisvestingsconcept en.	✓	✓	
<b>Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen.</b>				
Duurzaamheidsmaatregelen (nieuw).	Samen met ondernemers duurzaam beleid ontwikkelen.	✓	✓	
	Wij stimuleren de verkoop van lokale producten.	✓	✓	
Een sterke weekmarkt.	De Scherpenzeelse weekmarkt als toeristisch en recreatieve trekpleister positioneren.	✓	✓	
	Verzorgingsgebied vergroten.	✓	✓	
	Samen met stakeholders onderzoeken hoe wij de weekmarkt verder kunnen versterken.	✓	✓	
Een structureel goed functionerende weekmarkt en standplaatsen.	Structureel overleg met de marktcommissie.	✓	✓	
	Marktverordening updaten en vaststellen.	✓	✓	
	Standplaatsnotitie actualiseren in samenhang met de centrumvisie.	✓	✓	



<b>Economische promotie.</b>				
Aantrekkingskracht van Scherpenzeel vergroten.	Heerlijk Scherpenzeel verder verbreden tot breed merk van wat ons dorp te bieden heeft op toeristisch, cultureel en sportief gebied.	✓	✓	
Duurzaamheidsmaatregelen.	Lokale streekproducten promoten.	✓	✓	
	Duurzame vormen van recreatie stimuleren met accent op de fiets.	✓	✓	
Een zelfstandige Stichting VVV Scherpenzeel.	Samen met de Stichting VVV Scherpenzeel en RBT richten op continuering van de VVV voorziening en de recreatieve mogelijkheden van het dorp benutten.	✓	✓	

## Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2019	2020	2021	2022
Functiemenging: Verhouding tussen banen en woningen	%	55,5	54,6	51,9	
Vestigingen van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners (van 15 t/m 64 jaar)	148,3	151,6	151,6	

## Wat heeft het gekost

Programma 3		Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
<b>Saldo van baten en lasten</b>						
<b>Lasten</b>						
3.1	Economische ontwikkeling	-48.857	-47.532	-56.337	-8.805	-91.372
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-39.919	-39.919	-62.030	-22.111	-81.847
3.4	Economische promotie	-84.056	-109.056	-96.956	12.100	-78.704
<b>Totaal Lasten</b>		<b>-172.832</b>	<b>-196.507</b>	<b>-215.324</b>	<b>-18.817</b>	<b>-251.923</b>
<b>Baten</b>						
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	27.232	27.232	35.810	8.578	23.048
3.4	Economische promotie	159.526	159.526	152.774	-6.752	111.472
<b>Totaal Baten</b>		<b>186.758</b>	<b>186.758</b>	<b>188.584</b>	<b>1.826</b>	<b>134.520</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>		<b>13.926</b>	<b>-9.749</b>	<b>-26.740</b>	<b>-16.991</b>	<b>-117.403</b>
<b>Mutatie reserves</b>						
<b>Onttrekkingen</b>						
	Centrumvisie			16.300	16.300	34.920
<b>Totaal onttrekkingen</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>16.300</b>	<b>16.300</b>	<b>34.920</b>
<b>Mutatie reserves</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>16.300</b>	<b>16.300</b>	<b>34.920</b>
<b>Resultaat</b>		<b>13.926</b>	<b>-9.749</b>	<b>-10.440</b>	<b>-691</b>	<b>-82.483</b>

## De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 3.1 Economische ontwikkeling			
Lasten	- 8.805	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 8.805</b>		

Taakveld: 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			
Lasten	- 13.152	Nadeel	Door de gestegen energieprijzen vielen de lasten voor elektra voor de markt hoger uit.
Lasten	- 8.959	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 22.111</b>		
Baten	8.578	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>8.578</b>		

Taakveld: 3.4 Economische promotie			
Lasten	12.100	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>12.100</b>		
Baten	- 6.752	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>- 6.752</b>		

## 4: Onderwijs

### Portefeuillehouder(s):

G. van Deelen

H. Vlastuin

### Programmacoördinator:

S. Berk

Het faciliteren van toegankelijk en modern onderwijs en het bieden van educatieve activiteiten die stimuleren tot persoonlijke ontplooiing en ontwikkeling voor alle jongeren van Scherpenzeel.

Bereiken?	Doen?	Burap	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
<b>Onderwijshuisvesting.</b>				
Basisschoolgebouwen die over voldoende ruimte beschikken om hun leerlingen te kunnen onderwijzen.	Ruimtebehoefte voor de korte en lange termijn in beeld brengen.	✓	✓	
	Beoordeling van de aanvraag voor tijdelijke uitbreiding met 1 lokaal voor De Glashorst.	✓	✗	School komt (nog) niet in aanmerking voor tijdelijke uitbreiding.
<b>Onderwijsbeleid en leerlingzaken.</b>				
Kinderen maken een goede start in het basisonderwijs.	Implementeren van de pedagogisch beleidsmedewerker op de peuteropvang in Scherpenzeel.	✓	✓	
Uitvoering geven aan de Leerplichtwet 1969 en de Kwalificatieplicht.	De dienstverleningsovereenkomsten rondom de uitvoering monitoren.	✓	✓	
	Jaarlijkse verslaglegging.	✓	✓	
Uitvoering geven aan het Nationaal Programma Onderwijs tot en met schooljaar 2022-2023.	Een aanpak opstellen en deze betrekken bij de Lokale Educatieve Agenda.	!	✓	

	Bevorderen van lokale samenwerking tussen schoolbesturen, samenwerkingsverbanden, kinderopvangorganisaties, jeugd (gezondheids)zorg en sociaal domein.	✓	✓	
We verminderen de laaggeletterdheid.	In samenspraak met bibliotheek en andere partijen afspraken maken over het non-formele aanbod.	✓	✓	
	Een integrale aanpak uitvoeren om de doelgroep te bereiken en een passend aanbod te creëren, waaronder een taalhuis.	✓	✓	
We willen elk kind een succesvolle schoolloopbaan laten doorlopen.	Prestatieafspraken maken met de voorschool (peuterspeelzaal aanbieders) en de vroegschool (groep 1-2 van de basisschool).	✓	✓	
	De resterende beschikbare VVE middelen effectief inzetten.	✓	✓	

## Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2019	2020	2021	2022
Absoluut verzuim; niet ingeschreven	Aantal per 1.000 leerlingen	0	0	0	
Relatief verzuim; ongeoorloofd afwezig	Aantal per 1.000 leerlingen	14	15	22	
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2,0	0,9	1,6	

## Wat heeft het gekost

Programma 4	Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
<b>Saldo van baten en lasten</b>					
<b>Lasten</b>					
4.2 Onderwijshuisvesting	-260.960	-272.279	-291.394	-19.115	-252.892
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-587.906	-631.868	-648.288	-16.420	-616.020
<b>Totaal Lasten</b>	<b>-848.866</b>	<b>-904.147</b>	<b>-939.683</b>	<b>-35.536</b>	<b>-868.912</b>
<b>Baten</b>					
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	89.479	89.479	185.251	95.772	105.504
<b>Totaal Baten</b>	<b>89.479</b>	<b>89.479</b>	<b>185.251</b>	<b>95.772</b>	<b>105.504</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>-759.387</b>	<b>-814.668</b>	<b>-754.432</b>	<b>60.236</b>	<b>-763.408</b>
<b>Mutatie reserves</b>					
<b>Toevoegingen</b>					
Nieuwbouw onderwijsgebouwen	-25.000	-25.000	-25.000	0	-25.000
Leerlingenvervoer			0	0	0
<b>Totaal toevoegingen</b>	<b>-25.000</b>	<b>-25.000</b>	<b>-25.000</b>	<b>0</b>	<b>-25.000</b>
<b>Onttrekkingen</b>					
Nieuwbouw onderwijsgebouwen	107.108	107.108	179.417	72.309	97.294
<b>Totaal onttrekkingen</b>	<b>107.108</b>	<b>107.108</b>	<b>179.417</b>	<b>72.309</b>	<b>97.294</b>
<b>Mutatie reserves</b>	<b>82.108</b>	<b>82.108</b>	<b>154.417</b>	<b>72.309</b>	<b>72.294</b>
<b>Resultaat</b>	<b>-677.279</b>	<b>-732.560</b>	<b>-600.015</b>	<b>132.545</b>	<b>-691.114</b>

### De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 4.2		Onderwijshuisvesting	
Lasten	- 12.775	Nadeel	De kosten voor belastingen en verzekeringen lagen bijna € 13.000 hoger dan begroot. T.o.v. de realisatie 2021 was sprake van een stijging van slechts € 1.100.
Lasten	- 6.340	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 19.115</b>		

Taakveld: 4.3		Onderwijsbeleid en leerlingzaken	
Lasten	- 23.063	Nadeel	Dit zijn in 2022 gemaakte kosten i.v.m. onderwijsvertraging. Hier staan ook baten vanuit het Rijk tegenover.
Lasten	- 19.469	Nadeel	De toegerekende loonkosten lagen boven begrotingsniveau.
Lasten	- 15.502	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	41.614	Voordeel	De kosten voor leerlingenvervoer waren te hoog begroot.
<b>Lasten</b>	<b>- 16.420</b>		
Baten	6.748	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	89.024	Voordeel	Voor het onderwijsachterstandenbeleid zijn meer middelen ontvangen dan begroot.
<b>Baten</b>	<b>95.772</b>		

## 5: Sport, cultuur en recreatie

### Portefeuillehouder(s):

G. van Deelen

E. van de Glind

H. Vlastuin

I. van Ekeren

### Programmacoördinator:

A. Franken

De gemeente Scherpenzeel wil een vitale samenleving zijn waarin inwoners de mogelijkheid wordt geboden actief deel te nemen aan en gebruik te maken van activiteiten en voorzieningen op het terrein van kunst, cultuur, bibliotheekwerk en recreatie & toerisme. Een goed sportbeleid en geschikte sportvoorzieningen bevorderen het welzijn van de burgers. Behoud en versterking van onze monumenten geeft karakter aan Scherpenzeel en draagt bij aan een aantrekkelijke omgeving om in te leven, wonen en recreëren.

Bereiken?	Doen?	Burap	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
<b>Sportbeleid en activering.</b>				
Sportverenigingen en initiatieven ondersteunen en verbinden aan maatschappelijke doelen ter bevordering van welzijn en gezondheid.	Uitvoering sport en preventieakkoord voortzetten in samenwerking met lokale sportaanbieders en maatschappelijke partners.	✓	✓	
<b>Sportaccommodaties.</b>				
Duurzaamheidsmaatregelen.	Wij werken samen met Kulturhus De Breehoek en de sportverenigingen aan verduurzaming van het sportpark.	✓	✓	
Een goede kwaliteit van de sportvelden waarborgen voor de lange termijn.	Actualisatie van de MOP en MVP en hieromtrent goede afspraken maken met de Buitensportverenigingen.	✓	✓	
Effectief beheer van de sportvelden.	Het dagelijks beheer optimaal uitvoeren samen met de aannemer en de verenigingen (zelfwerkzaamheid) waardoor de levensduur van de velden gemaximaliseerd wordt.	✓	✓	

<b>Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie.</b>				
Cultuurplan vaststellen.	Samen met lokaal veld is een cultuurplan samengesteld waarbij lokale cultuurpartners een actieve rol spelen door middel van een cultuurnetwerk.	✓	✓	
Herzien van het muziekbeleid.	Muziekeducatie is herzien en implementeren wij tot 2023 verder door, rekening houdend met een overgangstermijn.	✓	✓	
<b>Openbaar groen en (openlucht) recreatie.</b>				
Beheersing Eikenprocessierups.	Meer horizontale en verticale gelaagdheid.		✓	
	Uitvoering van het Eikenprocessierupsbestrijdingsplan 2020 waarin preventieve en curatieve bestrijding gecombineerd zijn.	✓	✓	
	Stimuleren natuurlijke vijanden door ander maaibeheer, aanleg van struwelen en het ophangen van nestkasten.	✓	✓	
	Verdere diversificatie van het bomenbestand met minder eiken.	✓	✓	
Bomen en boomgroeiplaatsen beter beschermen.	Herziening Bomenverordening met daarin een herziening van de boomstructuren. Toevoeging van een monumentale bomenlijst en een waardenkaart.	✓	✓	
De belangrijkste groenstructuren beleidsmatig vastleggen.	Te behouden en te versterken groenstructuren vastleggen op een groenstructuurkaart.	✗	✗	Dit is geïntegreerd binnen de Bomenstructuurkaart en daarmee onderdeel geworden van de Groene Kaart van de Bomenverordening 2022.
Duurzaamheidsmaatregelen.	Biodiversiteit bevorderen bij inrichting en beheer.	✓	✓	
	Het toepassen van vogel-, vlinder- en bijvriendelijke boom- en heestersoorten.	✓	✓	
Een veilig, duurzaam en gezond bomenbestand.	Jaarlijkse BVC+ inspecties en uitvoering van het jaarlijks snoeiplan en boomplantplan.		✓	

	Planmatig boombeheer conform de boombeheercyclus en de vervangingscyclus uit het Bomenstructuurplan 2016.	✓	✓	
	Verdere continuering van het diversifiëren van het bomenbestand welke in 2007 is ingezet.	✓	✓	
Herziening Hondenpoepbeleidskaart.	Nieuw ontwikkelde woonwijken opnemen in de Hondenpoepbeleidskaart en verdere optimalisatie van de huidige kaart.	✓	✓	
Veilige en uitdagende speelomgeving voor de jeugd.	Jaarlijkse veiligheid- en periodieke onderhoudsinspecties.		✓	
	Jaarlijks de meest afgeschreven toestellen vervangen.		✓	
	Jaarlijks circa twee speellocaties renoveren.	✓	✓	
Verhoging van de biodiversiteit.	Toepassen van meer groentypen en gradiënten benutten.		✓	
	Inrichting en beheer richten op insecten, vogels, kleine zoogdieren en mensen.		✓	
	Toepassen van eetbaar groen.		✓	
	Inrichting en beheer van het groen natuurvolgend maken.	✓	✓	
	Toepassing van nectar houdende soorten, inzetten op bloeiende en vruchtdragende soorten.	✓	✓	
	Werken aan meer structuurvariatie waarbij inheemse soorten de voorkeur krijgen.	✓	✓	

## Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2019	2020	2021	2022
Niet sporters	%		54,5		



## Wat heeft het gekost

Programma 5	Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
<b>Saldo van baten en lasten</b>					
<b>Lasten</b>					
5.1 Sportbeleid en activering	-54.179	-114.471	-68.326	46.145	-36.557
5.2 Sportaccommodaties	-441.141	-437.872	-584.283	-146.411	-649.482
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-69.244	-89.244	-75.084	14.160	-78.114
5.5 Cultureel erfgoed	-47.922	-55.422	-61.968	-6.546	-40.151
5.6 Media	-431.188	-431.188	-522.146	-90.958	-410.061
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-775.013	-775.090	-788.391	-13.301	-909.479
<b>Totaal Lasten</b>	<b>-1.818.687</b>	<b>-1.903.287</b>	<b>-2.100.197</b>	<b>-196.910</b>	<b>-2.123.845</b>
<b>Baten</b>					
5.1 Sportbeleid en activering	20.000	20.000	31.708	11.708	42.571
5.2 Sportaccommodaties	107.840	107.840	117.945	10.105	302.982
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.147	2.147	0	-2.147	0
5.5 Cultureel erfgoed	7.609	7.609	12.902	5.293	11.976
5.6 Media	0	0	0	0	197.905
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	1.500	1.500	200
<b>Totaal Baten</b>	<b>137.596</b>	<b>137.596</b>	<b>164.056</b>	<b>26.460</b>	<b>555.634</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>-1.681.091</b>	<b>-1.765.691</b>	<b>-1.936.142</b>	<b>-170.451</b>	<b>-1.568.211</b>
<b>Mutatie reserves</b>					
<b>Toevoegingen</b>					
Monumenten	-5.000	-5.000	-5.000	0	-5.000
<b>Totaal toevoegingen</b>	<b>-5.000</b>	<b>-5.000</b>	<b>-5.000</b>	<b>0</b>	<b>-5.000</b>
<b>Onttrekkingen</b>					
Lening Breehoek	75.000	75.000	75.000	0	75.000
Monumenten	5.000	5.000	5.000	0	5.000
Zwembad	19.409	22.137	22.137	0	19.409
Herinrichting sportpark De Bree	71.653	60.356	65.688	5.332	71.653
<b>Totaal onttrekkingen</b>	<b>171.062</b>	<b>162.493</b>	<b>167.825</b>	<b>5.332</b>	<b>171.062</b>
<b>Mutatie reserves</b>	<b>166.062</b>	<b>157.493</b>	<b>162.825</b>	<b>5.332</b>	<b>166.062</b>
<b>Resultaat</b>	<b>-1.515.029</b>	<b>-1.608.198</b>	<b>-1.773.317</b>	<b>-165.119</b>	<b>-1.402.149</b>

## De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 5.1		Sportbeleid en activering	
Lasten	- 9.335	Nadeel	Dit betreft uitgaven aan projecten van Anja Assisteert. De organisatie Anja Assisteert is een thuiszorgorganisatie welke geld in een pot heeft gespaard en deze d.m.v. projecten teruggeeft aan de inwoners van Scherpenzeel.
Lasten	55.480	Voordeel	Via budgetoverheveling vanuit 2021 waren extra middelen toegevoegd. Deze zijn echter besteed bij taakveld 5.2.
<b>Lasten</b>	<b>46.145</b>		
Baten	- 292	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	12.000	Voordeel	Dit betreft de middelen die Anja Assisteert ter beschikking heeft gesteld in 2022.
<b>Baten</b>	<b>11.708</b>		

Taakveld: 5.2		Sportaccommodaties	
Lasten	- 86.735	Nadeel	Het nieuwe vastgestelde meerjaren onderhoudsplan (MJOP) leidt tot hogere dotaties aan de voorziening. Dit wordt deels gedekt uit de extra middelen bij taakveld 5.1.
Lasten	- 55.425	Nadeel	De extra bijdrage over 2020 is toegevoegd aan de voorziening sportaccommodaties/sportvelden.
Lasten	- 4.251	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 146.411</b>		
Baten	- 38.932	Nadeel	De specifieke uitkering (SPUK) sport voor 2022 viel lager uit dan begroot.
Baten	- 6.388	Nadeel	De gebruiksvergoeding van de vereniging viel licht lager uit.
Baten	55.425	Voordeel	Vanuit het ministerie van VWS zijn alsnog extra middelen voor de specifieke uitkering (SPUK) 2020 toegekend.
<b>Baten</b>	<b>10.105</b>		

Taakveld: 5.3		Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	
Lasten	7.025	Voordeel	Door een lagere subsidievaststelling over 2021 ontstaat een eenmalig voordeel.
Lasten	7.135	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>14.160</b>		
Baten	- 2.147	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>- 2.147</b>		

Taakveld: 5.5		Cultureel erfgoed	
Lasten	- 6.546	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 6.546</b>		
Baten	5.293	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>5.293</b>		

Taakveld: 5.6		Media	
Lasten	- 58.617	Nadeel	In 2021 zijn aan Kulturhus De Breehoek middelen voor coronacompensatie toegezegd, deze zijn in 2022 uitbetaald. De middelen waren in 2021 echter niet gereserveerd.
Lasten	- 28.063	Nadeel	Voor groot onderhoud aan Kulturhus De Breehoek is in 2022 € 28.063 uitgegeven. Dit bedrag wordt gedekt uit de betreffende bestemmingsreserve.
Lasten	- 4.278	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 90.958</b>		

Taakveld: 5.7		Openbaar groen en (openlucht) recreatie	
Lasten	- 12.367	Nadeel	In 2022 zijn nog kosten gemaakt voor de nieuwbouw van de scouting.
Lasten	- 934	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 13.301</b>		
Baten	1.500	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>1.500</b>		

## 6: Sociaal Domein

### Portefeuillehouder(s):

M.C. Teunissen-Willemsen      H. Vlastuin

### Programmacoördinator:

S. Berk

Het voor de inwoners van Scherpenzeel bieden van hulp en ondersteuning voor de verbetering van deelname aan de samenleving. We versterken de zelfredzaamheid van inwoners en bieden een vangnet waar nodig. Het volgende beginsel is hierbij uitgangspunt: eerst Zelf of Samen, pas daarna inzet van een Professional (Ze-Sa-Pro).

Bereiken?	Doen?	Burap	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
<b>Samenkracht en burgerparticipatie.</b>				
Aandacht voor jonge mantelzorgers vergroten.	Aandacht geven aan jonge mantelzorgers door mee te doen aan de 'Dag van de jonge mantelzorger'.	✓	✓	
Integrale aanpak binnen het Sociaal Domein.	De Adviesraad sociaal domein blijven faciliteren in het advieswerk.	✓	✓	
	De samenwerking met maatschappelijke partners verstevigen en bewustwording creëren van hun signaleringsfunctie.	✓	✓	
Uitvoering waardig ouder worden verder uitwerken in preventie akkoord.	Inventariseren en door ontwikkelen van ouderenvoorzieningen- en activiteiten samen met maatschappelijk partners.	✓	✓	
Voortzetten praktische hulp en ondersteuning voor mantelzorgers.	Mantelzorgers stimuleren om gebruik te maken van het aanbod.	✓	✓	
	De dienstenbon verder onder de aandacht brengen.	✓	✓	
<b>Toegang en eerstelijnsvoorzieningen.</b>				
De inwoner vindt zijn weg in het sociaal domein.	De regiefunctie binnen het sociaal team versterken.	!	!	Dit wordt meegenomen in het programma de basis op orde.

<b>Inkomensregelingen.</b>				
Inkomensregelingen laten aansluiten op de behoefte van onze inwoners.	Evaluëren van de huidige gemeentelijke inkomensregelingen (bijzondere bijstand- en het minimabeleid) en waar noodzakelijk het beleid bijstellen.	✓	!	Het heeft de aandacht. In 2023 vindt een evaluatie van het minimabeleid plaats op basis waarvan de regelingen mogelijk aangepast worden (waar nodig).
Minimaregelingen meer bekend onder de doelgroep.	Door middel van communicatie en samenwerking met ketenpartners het minimabeleid beter bekend maken onder onze minima.	✓	✓	
Specifiek aandacht geven aan kinderen uit lage inkomensgroepen.	Uiterlijk 2022 maken we een folder voor specifiek kinderen in armoede, die we verspreiden onder onze ketenpartners.	✓	✓	
<b>WSW en beschut werk.</b>				
Een veilige werkomgeving voor de kwetsbare groep inwoners.	Voldoen aan de taakstelling voor het aantal beschutte werkplekken door lokaal duurzame werkplekken te creëren voor personen met een indicatie nieuw beschut.	!	✓	
	Ontwikkelingen met betrekking tot een nieuwe cao volgen en daar waar nodig in gemeentelijke processen inbedden.	✓	✓	
<b>Arbeidsparticipatie.</b>				
Activering van alle inwoners onder de Participatiewet en meedoen naar vermogen.	Productenboek verder optimaliseren en actualiseren en producten organiseren in raamovereenkomsten.	✓	✓	
	Samenwerken met de regio voor de plaatsing van 100 psychisch kwetsbare personen met een GGZ achtergrond.	!	✓	
	Implementatie van de ontwikkelingen van het Breed offensief volgen en kijken naar mogelijkheden om uitstroom te bevorderen.	✓	!	De modelverordening zou eind december 2022 gepubliceerd worden. Deze is pas begin februari gepubliceerd 2023.
Statushouders integreren in onze samenleving.	Invoering nieuwe Wet Inburgering per 1 januari 2022 en verder vormgeven van samenwerking met lokale en regionale partners.	!	✓	

<b>Maatwerkvoorzieningen WMO.</b>				
Beschermd wonen lokaal organiseren.	Samenwerken met de regio en verder implementeren van de decentralisatie vanuit centrumgemeente Ede.	✓	✓	
	De pilot beschermd wonen verlengen als voorbereiding op de doordecentralisatie.	✓	✓	
	Afspraken maken met de regiogemeentes over de verdeling van de historische middelen en het vaststellen van een vereveningsregeling.	✓	✓	
Betere en bekendere cliëntondersteuning.	Bespreken verbeterplannen met onze cliëntondersteuners van SWO en MEE naar aanleiding van het advies van de Adviesraad sociaal domein. Meer naamsbekendheid creëren zowel intern als extern.	!	✓	
Cliëntervaringsonderzoek.	Onderzoeken en uitvoeren van een cliënt ervaringsonderzoek waar de gemeente de meest waardevolle informatie uit kan halen tegen het meest voordelige tarief.	!	✓	
Collectief vervoer begrenzen in samenwerking met de regio. Door het stopzetten van de provinciale steun voor het doelgroepen (collectief) vervoer WMO zijn de gemeentelijke bijdragen verhoogd. Kosten terugdringen.	In regionaal verband maatregelen onderzoeken en uitwerken.	✓	✓	
Doordecentralisatie Maatschappelijke opvang.	Samenwerken met de regio om de decentralisatie van de maatschappelijke opvang verder vorm te geven.	✓	✓	
	Afspraken maken over de regionale inkoop.	✓	✓	
	Afspraken maken over de toegang van de maatschappelijke opvang voor onze inwoners.	✓	✓	
Onderzoeken of een wijziging mogelijk is op het hulpmiddelen aanbod.	In gesprek met de raad over beheersmaatregelen.	!	✓	

<b>Maatwerkdienstverlening 18+.</b>				
Actieve regie op de WMO.	Begeleiding: na 6 weken een plan met inzet en termijnen vragen en strakker toetsen met de inwoner.	!	✓	
Huishoudelijke hulp herinrichten.	Hulp bij het huishouden herinrichten naar de moderne mogelijkheden vanuit de eigen kracht en het voorliggend veld.	✓	✓	
Regionale overeenkomst trapliftten verlengen.	Overeenkomst loopt af op 31-07-2022. Deze kan 4 keer met 1 jaar verlengd worden.	✓	✓	
Voortzetten hulp bij het huishouden.	Overeenkomst hulp bij het huishouden loopt 31-12-2021 af, deze kan met 2 jaar verlengd worden.	!	✓	
Voortzetten wettelijke taak Begeleiding WMO.	Eind 2022 lopen de overeenkomsten begeleiding af en kan deze voor 2 jaar verlengd worden of wij kunnen de overeenkomst herzien. De eerder voorgestelde aanpak voor het toevoegen van een addendum aan het begeleidingscontract is juridisch niet mogelijk.	✓	✓	
Voortzetten wettelijke taak hulpmiddelen.	Overeenkomst hulpmiddelen loopt 31-12-2021 af, deze kan met 2 jaar verlengd worden.	✓	✓	
Vroegtijdig (problematische) schulden signaleren en ondersteuning aanbieden.	Verder uitwerken van vroegsignalering schulden door aansluiting landelijk convenant en convenant met Woonstede. Verbeteren samenwerking schuldhelp met Barneveld.	!	!	Doordat de samenwerking met Barneveld in brede zin wordt herzien, wordt dit onderdeel in 2023 verder opgepakt.
<b>Maatwerkdienstverlening 18-.</b>				
Monitoren en beheersen van uitgaven.	Onderzoeken van lokale ontwikkelingen en trends en beheersmaatregelen voorstellen en uitvoeren.	!	✓	
	Implementatie van de nieuwe inkoopstrategie jeugdhulp in samenwerking met de jeugdhulpregio FV.	✓	✓	

Verbeteren van het jeugdhulpstelsel.	Implementatie van het wetsvoorstel "Verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen" in samenwerking met de jeugdhulpregio FV.	✓	✓	
<b>Geëscaleerde zorg 18-</b>				
Zo veel mogelijk kinderen in een veilige situatie laten opgroeien.	Samen met de jeugdhulpregio FV de implementatie van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming voorbereiden, inclusief mogelijke uitrol van de pilot Jeugdlink in de Gelderse gemeenten.	✓	✓	

## Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2019	2020	2021	2022
Banen	Aantal per 1.000 inwoners (van 15 t/m 74 jaar)	815,8	792,8	716,2	
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	-	-		
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2	3	3	
Netto arbeidsparticipatie	% mensen dat een baan heeft tussen 15 en 67 jaar	73,6	73,5	75,0	76,7
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1	nbn	nbn	
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	105,7	183,5	134,1	
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	131,8	148,3	96,8	111,0
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	-	-	11,1	9,2
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	-	-	1,1	0,9
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	-	-	nbn	nbn
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	560	580	600	550



## Wat heeft het gekost

Programma 6	Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
<b>Saldo van baten en lasten</b>					
<b>Lasten</b>					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-419.928	-473.234	-1.689.064	-1.215.830	-406.169
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.261.313	-1.261.313	-1.493.284	-231.971	-1.007.546
6.3 Inkomensregelingen	-1.499.171	-1.752.782	-1.970.044	-217.262	-2.006.917
6.4 WSW en beschut werk	-208.346	-211.104	-234.695	-23.591	-199.034
6.5 Arbeidsparticipatie	-248.542	-248.542	-241.050	7.492	-147.974
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-884.003	-884.003	-1.129.187	-245.184	-1.215.574
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-818.994	-818.994	-890.715	-71.721	-806.963
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-2.260.844	-2.907.700	-3.112.252	-204.552	-2.959.054
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-253.296	-598.269	-500.708	97.561	-474.030
<b>Totaal Lasten</b>	<b>-7.854.437</b>	<b>-9.155.941</b>	<b>-11.261.000</b>	<b>-2.105.059</b>	<b>-9.223.261</b>
<b>Baten</b>					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	1.236.406	1.236.406	10.000
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0	4.291
6.3 Inkomensregelingen	1.044.076	1.106.251	1.299.404	193.153	1.605.086
6.4 WSW en beschut werk	32.959	35.717	54.252	18.535	47.366
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	17.000	17.000	0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	50.000	50.000	67.383	17.383	81.620
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-18.000	-18.000	0	18.000	18.981
<b>Totaal Baten</b>	<b>1.109.035</b>	<b>1.173.968</b>	<b>2.674.445</b>	<b>1.500.477</b>	<b>1.767.345</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>-6.745.402</b>	<b>-7.981.973</b>	<b>-8.586.555</b>	<b>-604.582</b>	<b>-7.455.916</b>
<b>Mutatie reserves</b>					
<b>Onttrekkingen</b>					
Sociaal Domein				0	878.466
<b>Totaal onttrekkingen</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>878.466</b>
<b>Mutatie reserves</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>878.466</b>
<b>Resultaat</b>	<b>-6.745.402</b>	<b>-7.981.973</b>	<b>-8.586.555</b>	<b>-604.582</b>	<b>-6.577.450</b>

## De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 6.1		Samenkracht en burgerparticipatie	
Lasten	- 1.232.456	Nadeel	Kosten opvang Oekraïners, deze worden vergoed door het Rijk.
Lasten	16.626	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 1.215.830</b>		
Baten	3.950	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	1.232.456	Voordeel	Bijdrage in de kosten voor de opvang van Oekraïners.
<b>Baten</b>	<b>1.236.406</b>		

Taakveld: 6.2		Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	
Lasten	- 272.709	Nadeel	De toegerekende loonkosten lagen mede door inhuur vanwege vacatures boven begrotingsniveau.
Lasten	17.439	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	23.299	Voordeel	De bijdrage aan VGGM voor onder meer het CJG staat verantwoord op taakveld 7.1.
<b>Lasten</b>	<b>- 231.971</b>		

Taakveld: 6.3		Inkomensregelingen	
Lasten	- 177.977	Nadeel	De kosten voor de energietoeslag bedroegen in 2022 € 426.000. In de septembercirculaire is nog € 184.000 aan extra middelen vanuit het Rijk ontvangen, en in de decembercirculaire € 156.000. Deze baten staan op taakveld 0.7 verantwoord.
Lasten	- 42.929	Nadeel	Dit betreft kwijtscheldingen afvalstoffen- en rioolheffing. Deze werden voorheen gelijk verdisconteerd met de afval- en rioolbaten, maar horen vanuit de IV-3 hier verantwoord te worden.
Lasten	- 27.757	Nadeel	De toegerekende loonkosten lagen boven begrotingsniveau.
Lasten	- 83	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	12.863	Voordeel	De uitkeringen voor bijstand, IOAW/IOAZ en BBZ vielen lager uit dan begroot.
Lasten	18.621	Voordeel	In 2022 werden nog terugbetalingen TOZO ontvangen.
<b>Lasten</b>	<b>- 217.262</b>		
Baten	1.599	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	66.290	Voordeel	Van het ministerie van SZW is in 2022 een bedrag van ruim € 66.000 ontvangen voor inburgering. De lasten staan op taakveld 6.5.
Baten	125.264	Voordeel	De bijdrage vanuit het Rijk voor de BUIG-middelen (bijstand) viel hoger uit dan begroot.
<b>Baten</b>	<b>193.153</b>		

Taakveld: 6.4		WSW en beschut werk	
Lasten	- 23.591	Nadeel	Voor de inzet van beschut werk lagen de lasten hoger dan begroot, hier tegenover stonden ook hogere loonkostensubsidies.
<b>Lasten</b>	<b>- 23.591</b>		
Baten	18.535	Voordeel	Dit betreft hogere loonkostensubsidie dan begroot.
<b>Baten</b>	<b>18.535</b>		

Taakveld: 6.5		Arbeidsparticipatie	
Lasten	7.492	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>7.492</b>		

Taakveld: 6.6		Maatwerkvoorzieningen (WMO)	
Lasten	- 153.333	Nadeel	Van de opgenomen taakstelling voor WMO is in 2022 reeds € 146.667 (meetbaar) gerealiseerd.
Lasten	- 44.184	Nadeel	De begeleidingskosten waren hoger dan begroot, maar gelijk aan de kosten in 2021.
Lasten	- 33.945	Nadeel	De aan het taakveld toegerekende loonkosten lagen mede door inhuur boven begrotingsniveau.
Lasten	- 13.722	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 245.184</b>		
Baten	17.000	Voordeel	Voor de uitvoering van Beschermd wonen is personeel uitgeleend aan Ede.
<b>Baten</b>	<b>17.000</b>		

Taakveld: 6.71		Maatwerkdienstverlening 18+	
Lasten	- 80.813	Nadeel	De kosten voor schoonmaakondersteuning zijn in 2022 fors gestegen door een niet begrote OVA-indexatie en een toename van het aantal cliënten (+30).
Lasten	9.092	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 71.721</b>		
Baten	17.383	Voordeel	De eigen bijdrage lag ook hoger dan begroot.
<b>Baten</b>	<b>17.383</b>		

Taakveld: 6.72		Maatwerkdienstverlening 18-	
Lasten	- 150.000	Nadeel	Voor jeugd was een taakstelling begroot van € 100.000. De getroffen beheersmaatregelen hebben in 2022 uiteindelijk € 238.000 opgeleverd. Daarnaast was er echter sprake van een toename van het aantal jeugdigen in zorg, waardoor de besparing t.o.v. begroting uitkwam op € 51.000 (een afname van € 101.000 op taakveld 6.82 en een toename op dit taakveld van € 50.000).
Lasten	- 36.080	Nadeel	De afrekening over 2021 en de coronacompensatie aan zorgaanbieders vielen hoger uit.
Lasten	- 29.217	Nadeel	De toegerekende loonkosten lagen boven begrotingsniveau.
Lasten	- 19.130	Nadeel	De kosten voor vervoer en PMT waren in 2022 niet goed begroot, waardoor er sprake is van een overschrijding.
Lasten	- 7.925	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	37.800	Voordeel	In 2022 werd minder uitgegeven aan PGB's voor jeugd dan begroot. De trend is al een aantal jaren dalend.
<b>Lasten</b>	<b>- 204.552</b>		
Baten	18.000	Voordeel	Een deel van het budget voor onderzoek en advies was per abuis aan de batenkant begroot.
<b>Baten</b>	<b>18.000</b>		

Taakveld: 6.82		Geëscaleerde zorg 18-	
Lasten	- 3.439	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	101.000	Voordeel	De kosten voor gespecialiseerde jeugdzorg vielen lager uit dan begroot, zie ook taakveld 6.72.
<b>Lasten</b>	<b>97.561</b>		

## 7: Volksgezondheid en milieu

### Portefeuillehouder(s):

E. van de Glind                      G. van Deelen                      H. Vlastuin

### Programmacoördinator:

A. Franken

De gemeente wil in belangrijke mate bijdragen aan een gezond en prettig leefmilieu voor haar inwoners. De gemeente draagt zorg voor het verzamelen en afvoeren van afvalstoffen en afvalwater op milieu hygiënische verantwoorde wijze. Handhaving van milieuwetgeving met betrekking tot andere partijen hoort daar ook bij. Daar waar mogelijk en/of wenselijk draagt de gemeente zorg voor een meer duurzame inrichting van de openbare ruimte, het stimuleren van milieuvriendelijk beheer en het versterken van het landschap en biodiversiteit. Tevens draagt de gemeente zorg voor voldoende en adequate begraafmogelijkheden.

Bereiken?	Doen?	Burap	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
<b>Volksgezondheid.</b>				
Bewaken van de aanrijtijden van ambulances.	We nemen deel aan de overleggen met VGGM en monitoren de aanrijtijden voor onze gemeente.	✓	✓	
Het gezondheidsbeleid sluit voldoende aan bij de doelgroepen die ten gevolge van COVID-19 (extra) kwetsbaar zijn.	Publieksinformatie uitgeven over actuele onderwerpen op het gebied van gezondheid, zoals leefstijlinterventies en de landelijke gezondheidscampagnes waar we aan meedoen.	✓	✓	
	We geven middels ons lokale preventieakkoord een impuls aan lokale initiatieven op het gebied van onder andere preventie, het terugdringen van eenzaamheid en opgroeien in een gezonde leefomgeving.	✓	✓	
Terugdringen van roken, alcohol- en drugsgebruik.	Campagnes en voorlichtingen initiëren die aansluiten op de signalen vanuit de lokale samenleving.	✓	✓	

We voldoen aan de wettelijke verplichtingen met betrekking tot de Wvvgz met zo laag mogelijke kosten.	We werken samen met de regiogemeenten.	✓	✓	
	We richten de meldpunten voor verward gedrag in volgens het principe 'lokaal, tenzij'.	✓	✓	
<b>Riolering.</b>				
Betrokken en bewuste inwoners.	Communicatie, informatie en gezamenlijke projecten.	✓	✓	
Duurzaamheidsmaatregelen.	Inwoners stimuleren tot klimaatadaptatie, zoals regenwater afkoppelen, gebruik regenton, verminderen verharding.	✓	✓	
Een goede kwaliteit van het oppervlaktewater in de bebouwde kom.	Uitvoeren van het vastgestelde – bij het Waterplan behorend – uitvoeringsplan.	✓	✓	
Een onbelemmerde afvoer van (afval)water naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie.	Uitvoeren van het waterplan (WP) 2020-2024.	✓	✓	
Klimaatadaptief riolerings- en watersysteem.	Uitvoeren klimaatadaptieve maatregelen van het WP.	✓	✓	
	Samenwerken met het Waterschap Vallei en Veluwe in het Platform Water.	✓	✓	
<b>Afval.</b>				
Duurzaamheidsmaatregelen.	Stimuleren hergebruik en afvalscheiding.	✓	✓	
	Evaluëren en actualiseren Grondstoffenbeleidsplan. Voor 2022 ligt de lat op 80% hergebruik en 80 kilogram restafval per inwoner per jaar.	✓	!	In verband met het lopende onderzoek naar mogelijke samenwerking bij de grondstoffeninzameling, vindt actualisatie van het Grondstoffenbeleidsplan later plaats.
	Stimuleren van circulariteit (creëren van kringlopen).	✓	✓	
<b>Milieubeheer.</b>				
Duurzaamheidsmaatregelen: energieneutraal in 2050 en 55% CO2-vermindering in 2030.	We wenden een deel van de opbrengsten uit de grondexploitaties aan voor duurzaamheidsmaatregelen.	✓	✓	
	We zetten in op energiebesparing en een gevarieerde energiemix.	✓	✓	

	We bouwen nieuwbouwwoningen (bijna) energieneutraal.	✓	✓	
	We stimuleren dat bestaande woningen energieneutraal worden.	✓	✓	
	We stellen daken van openbare gebouwen beschikbaar voor zonnepanelen.	✓	✓	
Duurzame bedrijven.	We enthousiasmeren bedrijven om energie- en duurzaamheidsmaatregelen te treffen.	✓	✓	
Duurzame mobiliteit.	We faciliteren laadpalen voor elektrische auto's en fietsen in de openbare ruimte.	✓	✓	
<b>Begraafplaatsen.</b>				
Herziening begraafplaatsenbeleid.	In verband met de uitbreiding van begraafplaats Lambalgen dient nagedacht te worden over hoe we op lange termijn omgaan met begraven en aanverwante zaken.	!	✓	
Het handhaven van het huidige beheerniveau van de begraafplaatsen.	Het huidige beheer continueren.	✓	⊙	
Voldoende begraafcapaciteit handhaven.	Het uitbreiden van begraafplaats Lambalgen en deze in 2026 gereed hebben.	✓	✓	

## Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2019	2020	2021	2022
Omvang huishoudelijk restafval	Aantal kg per inwoner	80	104	80	
Hernieuwbare elektriciteit	%	3,6	6,0	nrb	

## Wat heeft het gekost

Programma 7	Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
<b>Saldo van baten en lasten</b>					
<b>Lasten</b>					
7.1 Volksgezondheid	-405.626	-411.238	-415.899	-4.661	-388.855
7.2 Riolering	-871.638	-854.524	-989.993	-135.469	-901.597
7.3 Afval	-808.533	-813.533	-913.440	-99.907	-746.647
7.4 Milieubeheer	-180.114	-339.190	-130.991	208.199	-158.898
7.5 Begraafplaatsen	-198.077	-209.446	-212.115	-2.669	-191.929
<b>Totaal Lasten</b>	<b>-2.463.988</b>	<b>-2.627.931</b>	<b>-2.662.438</b>	<b>-34.507</b>	<b>-2.387.926</b>
<b>Baten</b>					
7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	0
7.2 Riolering	1.256.915	1.256.915	1.285.791	28.876	1.104.724
7.3 Afval	1.039.817	1.039.817	1.120.846	81.029	1.041.711
7.4 Milieubeheer	0	18.323	5.772	-12.551	47.727
7.5 Begraafplaatsen	150.229	150.229	198.701	48.472	175.701
<b>Totaal Baten</b>	<b>2.446.961</b>	<b>2.465.284</b>	<b>2.611.110</b>	<b>145.826</b>	<b>2.369.863</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>-17.027</b>	<b>-162.647</b>	<b>-51.328</b>	<b>111.319</b>	<b>-18.063</b>
<b>Mutatie reserves</b>					
<b>Toevoegingen</b>					
Riolering			0	0	-7.750
Duurzaamheid			0	0	0
<b>Totaal toevoegingen</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-7.750</b>
<b>Onttrekkingen</b>					
Duurzaamheid	90.000	90.000	90.000	0	46.891
<b>Totaal onttrekkingen</b>	<b>90.000</b>	<b>90.000</b>	<b>90.000</b>	<b>0</b>	<b>46.891</b>
<b>Mutatie reserves</b>	<b>90.000</b>	<b>90.000</b>	<b>90.000</b>	<b>0</b>	<b>39.141</b>
<b>Resultaat</b>	<b>72.973</b>	<b>-72.647</b>	<b>38.672</b>	<b>111.319</b>	<b>21.078</b>

## De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 7.1		Volksgezondheid	
Lasten	- 4.661	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 4.661</b>		

Taakveld: 7.2		Riolering	
Lasten	- 131.148	Nadeel	Het onderhoud voor riolering viel hoger uit dan begroot. Voor riolering geldt dat er uiteindelijk sprake is van een 100% dekking van de lasten door de baten, zie de paragraaf lokale heffingen.
Lasten	- 4.321	Nadeel	In 2022 is meer toegevoegd aan de voorziening dan begroot.
<b>Lasten</b>	<b>- 135.469</b>		
Baten	- 13.000	Nadeel	In 2022 heeft geen onttrekking aan de voorziening plaats gevonden.
Baten	41.876	Voordeel	De baten uit rioolrechten lagen hoger dan begroot.

<b>Baten</b>	<b>28.876</b>		
--------------	---------------	--	--

Taakveld: 7.3		Afval	
Lasten	- 156.360	Nadeel	Bij de jaarrekening 2021 was de reserve voor afval omgezet in een voorziening. In de begroting 2022 was nog uitgegaan van een reserve. Mutaties t.l.v. reserves vinden na resultaatbepaling plaats, mutaties t.l.v. voorzieningen landen in de exploitatie. De dotatie aan de voorziening was € 156.360.
Lasten	56.453	Voordeel	De kosten voor afvalverwerking vielen lager uit dan begroot.
<b>Lasten</b>	<b>- 99.907</b>		
Baten	5.997	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Baten	75.032	Voordeel	In 2022 zijn afrekeningen over 2020 en 2021 betreffende PMD (plastic, metaal en drankkartons) ontvangen (€ 54.933) en ook de baten voor 2022 lagen boven begrotingsniveau (€ 20.099).
<b>Baten</b>	<b>81.029</b>		

Taakveld: 7.4		Milieubeheer	
Lasten	13.720	Voordeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	20.710	Voordeel	De plaagdruk van de Eikenprocessierups was in 2022 laag, hierdoor is minder besteed dan begroot.
Lasten	33.016	Voordeel	Jaarlijks is er een werkbudget voor duurzaamheid beschikbaar van € 50.000. De ene keer vallen de lasten t.a.v. duurzaamheid hoger uit, de andere keer lager.
Lasten	140.753	Voordeel	Dit betreft van het Rijk ontvangen extra middelen voor uitvoering van het klimaatakkoord. Deze zijn in 2022 nog niet besteed.
<b>Lasten</b>	<b>208.199</b>		
Baten	- 12.551	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Baten</b>	<b>-12.551</b>		

Taakveld: 7.5		Begraafplaatsen	
Lasten	- 2.669	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 2.669</b>		
Baten	48.472	Voordeel	De baten uit begraafrechten kwamen hoger uit dan begroot, mede door verlengingen van grafrechten.
<b>Baten</b>	<b>48.472</b>		



## 8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

### Portefeuillehouder(s):

I. van Ekeren E. van de Glind

### Programmacoördinator:

A. Franken

Scherpenzeel is een gemeente met een aantrekkelijke dorpskern, een landschappelijk fraai buitengebied en biedt ruimte voor ondernemen. Het is er goed wonen en er zijn voldoende betaalbare woningen. Het aanbod sluit aan op behoefte van al onze inwoners; van starters tot senioren en met huur- en koopwoningen.

Bereiken?	Doen?	Burap	Jaar rekening	Toelichting en maatregelen
<b>Ruimte en leefomgeving.</b>				
Duurzaamheidsmaatregelen.	Energiezuinige woningen van duurzame materialen.	✓	✓	
	Meer bestaande woningen aanpassen naar label A en B.	✓	✓	
	Een klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte en particuliere tuinen met oog voor biodiversiteit.	✓	✓	
Meedenken in maatwerk.	Vanuit een open houding denken wij mee met initiatiefnemers hoe een ontwikkeling mogelijk is.	✓	✓	
Organisatie voorbereiden op nieuwe Omgevingswet.	Volgen van ontwikkelingen en actualiteiten.	✓	✓	
	Werkprocessen/protocollen indien nodig tijdig aanpassen.	✓	✓	
	Aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet.	✓	✓	
Voorzien in woningbehoefte, benutten potentie.	Vraaggestuurde ontwikkeling, gedoseerd en gefaseerd (onder andere input lokale makelaars).	✓	✓	
	Globale flexibele planologische regelingen.	✓	✓	

	Middels projectmatig werken voortzetten actieve(re) regierol grondpolitiek.	✓	✓	
<b>Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen).</b>				
Passende gebiedsontwikkeling en zorgvuldige en optimale grondexploitaties.	Ontwikkelen analoog aan structuurvisie/omgevingsvisie.	✓	✓	
	Duurzaam bouwen (inclusief duurzame inrichting openbare ruimte).	✓	✓	
	Markt conforme grondprijzen hanteren.	✓	✓	
	Betaalbaar wonen binnen de gemeente Scherpenzeel bevorderen.	✓	✓	
	Participatie door inwoners bij nieuwe plannen.	✓	✓	
<b>Wonen en bouwen.</b>				
Uitvoering geven aan bouwplannen.	We geven invulling aan de bouwplannen voor onder andere De Nieuwe Koepel en Zelder.	✓	✓	
Uitvoering geven aan woonvisie 2020-2030.	We geven invulling aan de ambities van de woonvisie, zijnde: Voldoende woningen voor (her)starters en ouderen realiseren, wonen voor iedereen toegankelijk maken en een duurzame leefomgeving creëren.	✓	✓	

## Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie			
		2019	2020	2021	2022
WOZ-waarde - Woningen totaal	x € 1.000	276	298	313	347
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	9,1	14,5	28,9	2,6
Demografische druk	%	82,9	81,9	80,3	80,2
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	€	749	762	815	890
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	774	786	834	914

## Wat heeft het gekost

Programma 8	Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
<b>Saldo van baten en lasten</b>					
<b>Lasten</b>					
8.1 Ruimte en leefomgeving	-903.022	-903.022	-358.786	544.237	-472.813
8.2 Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	-1.957.506	-1.169.954	-959.057	210.897	-7.525.588
8.3 Wonen en bouwen	-775.705	-792.698	-954.321	-161.623	-773.759
<b>Totaal Lasten</b>	<b>-3.636.233</b>	<b>-2.865.674</b>	<b>-2.272.163</b>	<b>593.511</b>	<b>-8.772.160</b>
<b>Baten</b>					
8.1 Ruimte en leefomgeving	600.904	600.904	100.213	-500.691	167.072
8.2 Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	1.940.540	664.713	497.375	-167.338	9.168.192
8.3 Wonen en bouwen	397.650	397.650	566.801	169.151	218.498
<b>Totaal Baten</b>	<b>2.939.094</b>	<b>1.663.267</b>	<b>1.164.389</b>	<b>-498.878</b>	<b>9.553.761</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>-697.139</b>	<b>-1.202.407</b>	<b>-1.107.774</b>	<b>94.633</b>	<b>781.601</b>
<b>Mutatie reserves</b>					
<b>Toevoegingen</b>					
Grondexploitatie	-16.966	-16.966	0	16.966	-1.773.428
<b>Totaal toevoegingen</b>	<b>-16.966</b>	<b>-16.966</b>	<b>0</b>	<b>16.966</b>	<b>-1.773.428</b>
<b>Onttrekkingen</b>					
Grondexploitatie	16.966	505.241	26.000	-479.241	61.369
Omgevingswet	0	0	0	0	30.000
<b>Totaal onttrekkingen</b>	<b>16.966</b>	<b>505.241</b>	<b>26.000</b>	<b>-479.241</b>	<b>91.369</b>
<b>Mutatie reserves</b>	<b>0</b>	<b>488.275</b>	<b>26.000</b>	<b>-462.275</b>	<b>-1.682.059</b>
<b>Resultaat</b>	<b>-697.139</b>	<b>-714.132</b>	<b>-1.081.774</b>	<b>-367.642</b>	<b>-900.458</b>

## De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

Taakveld: 8.1		Ruimte en leefomgeving	
Lasten	- 14.763	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
Lasten	559.000	Voordeel	Doordat in 2022 geen bijdrage in het fonds Dorpsontwikkeling is ontvangen, heeft er ook geen dotatie aan de desbetreffende voorziening plaatsgevonden.
<b>Lasten</b>	<b>544.237</b>		
Baten	- 559.000	Nadeel	In de begroting was een bijdrage voor het fonds Dorpsontwikkeling opgenomen.
Baten	58.309	Voordeel	De leges lagen in 2022 hoger dan begroot.
<b>Baten</b>	<b>- 500.691</b>		

Taakveld: 8.2		Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	
Lasten	- 26.000	Nadeel	Aan de voorziening Akkerwinde is € 26.000 toegevoegd vanwege de aanleg van een waterpomp. Deze dotatie wordt gedekt uit de reserve grondexploitatie.
Lasten	82.762	Voordeel	De kosten voor onder meer het bouwrijp maken lagen in 2022 lager dan begroot door verschuivingen naar latere jaren.
Lasten	154.135	Voordeel	In de begroting was een aparte doorbelasting aan de grondexploitatie opgenomen. In de realisatie is deze niet afzonderlijk geboekt, maar onderdeel van de totale doorbelasting.
<b>Lasten</b>	<b>210.897</b>		
Baten	- 172.565	Nadeel	Doordat diverse lasten lager uitvielen, liggen de verrekeningen ook lager.
Baten	5.227	Voordeel	Het restant van de voorziening Walstrolaan is vrijgefallen in 2022.
<b>Baten</b>	<b>- 167.338</b>		

Taakveld: 8.3		Wonen en bouwen	
Lasten	- 120.148	Nadeel	In 2022 zijn kosten gemaakt voor de herinrichting Oosteinde-Hindenhof.
Lasten	- 32.968	Nadeel	Het Algemeen Bestuur van de OddV heeft op 7 juli 2022 ingestemd met de bestemming van het jaarresultaat 2021. Dit betekende een extra kostenpost in 2022 van € 24.195. Daarnaast viel de bijdrage voor 2022 € 8.773 hoger uit.
Lasten	- 8.507	Nadeel	Diverse kleine verschillen onder € 12.500.
<b>Lasten</b>	<b>- 161.623</b>		
Baten	169.151	Voordeel	De baten voor omgevingsvergunningen vielen hoger uit.
<b>Baten</b>	<b>169.151</b>		

## Paragrafen

1. Lokale Heffingen
2. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing
3. Onderhoud Kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Wet Open Overheid (WOO)
7. Verbonden partijen
8. Grondbeleid
9. Duurzaamheid



## 1: Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. De lokale heffingen bestaan uit belastingen (bijvoorbeeld Onroerende Zaakbelasting (OZB) en toeristenbelasting), bestemmingsheffingen (Rioolheffing en Afvalstoffenheffing) en rechten (bijvoorbeeld Leges en Begraafrechten).

### Tarieven 2022

Tarief/Belasting	2021	2022	Lastenstijging (%)
<b>Onroerend Zaakbelasting</b>			
<b>Woningen</b>			
Eigenaar woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1083%	0,1061%	-2,0%
Eigenaar niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,2058%	0,2163%	5,1%
Gebruiker niet-woning, percentage van de WOZ-waarde	0,1580%	0,1660%	5,1%
<b>Afvalstoffenheffing</b>			
<b>Vaste tarieven</b>			
Vast bedrag	€ 195,00	€ 195,00	0,0%
Extra container GFT Afval	€ 56,70	€ 45,00	-20,6%
Omwisselen of extra afvalcontainer	€ 46,45	€ 46,45	0,0%
<b>Variabele tarieven</b>			
Lediging container 240 L	€ 6,05	€ 6,05	0,0%
Lediging container 140 L	€ 3,65	€ 3,65	0,0%
Aanbieding ondergrondse container, per aanbidding	€ 1,00	€ 1,00	0,0%
<b>Rioolheffingen</b>			
<b>Woningen</b>			
Per woning tot 500 m <sup>3</sup>	€ 256,78	€ 262,56	2,3%
Voor elke 100 m <sup>3</sup> of gedeelte ervan boven de 500 m <sup>3</sup>	€ 61,53	€ 62,91	2,2%
<b>Niet woningen</b>			
Per niet-woning tot 500 m <sup>3</sup>	€ 256,78	€ 262,56	2,3%
Voor elke 100 m <sup>3</sup> of gedeelte ervan boven de 500 m <sup>3</sup>	€ 61,53	€ 62,91	2,2%
Voor percelen die geen leidingwater verbruiken of grondwater oppompen	€ 54,50	€ 55,73	2,3%
<b>Overige belastingen</b>			
<b>Hondenbelasting</b>			
Eerste hond	€ 70,20	€ 71,78	2,3%
Elke volgende hond	€ 117,74	€ 120,39	2,3%
Kenneltarief	€ 541,40	€ 553,58	2,2%
<b>Toeristenbelasting</b>			
Per persoon, per overnachting	€ 1,25	€ 1,87	49,6%
<b>Leges</b>			
Voltrekken van een huwelijk, vanaf	€ 253,15	€ 258,85	2,3%
Afgifte paspoort, vanaf	€ 56,55	€ 57,34	1,4%
Afgifte Nederlandse identiteitskaart, vanaf	€ 36,45	€ 36,98	1,5%
Afgifte rijbewijs, vanaf	€ 41,00	€ 41,60	1,5%

## Lokale lastendruk

Voor de informatie over de lokale lastendruk maken wij gebruik van de informatie op de website [waarstaatjegemeente.nl](http://waarstaatjegemeente.nl).

Lokale lastendruk gemiddeld gezin	2021	2022	Lasten- stijging (%)
<b>Eigenaar en gebruiker</b>			
OZB eigenaar *1)	€ 338,98	€ 368,17	8,6%
Rioolheffing *2)	€ 256,78	€ 262,56	2,3%
Afvalstoffenheffing *3)	€ 267,60	€ 267,60	0,0%
<b>Totaal lastendruk eigenaar en gebruiker woning</b>	<b>€ 863,36</b>	<b>€ 898,33</b>	<b>4,1%</b>
<b>Gebruiker</b>			
Rioolheffing *2)	€ 256,78	€ 262,56	2,3%
Afvalstoffenheffing *3)	€ 267,60	€ 267,60	0,0%
<b>Totaal lastendruk gebruiker woning</b>	<b>€ 524,38</b>	<b>€ 530,16</b>	<b>1,1%</b>

\*1) Voor het eigendom van een gemiddelde woning is gerekend met een woningwaarde van € 313.000 in 2021 en € 347.000 in 2022.

\*2) Uitgaande van maximaal 500m<sup>3</sup>.

\*3) Standaardcombinatie: basisheffing met 12 ledigingen per jaar voor een 240 liter restcontainer.

## Kwijtschelding

Op de gemeentelijke website staan de beleidsregels opgenomen, die wij hanteren voor kwijtschelding van belastingen.

## Tabel lokale heffingen

Belastingen, heffingen & rechten	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
<b>Belastingen</b>					
Onroerende Zaakbelasting woningen	1.737.424	1.737.424	1.832.584	95.160	1.598.487
Onroerende Zaakbelasting niet-woningen	415.567	415.567	429.949	14.382	301.609
Toeristenbelasting	156.626	156.626	149.498	-7.128	107.938
Hondenbelasting	43.413	43.413	41.101	-2.312	40.812
<b>Totaal belastingen</b>	<b>2.353.030</b>	<b>2.353.030</b>	<b>2.453.132</b>	<b>100.102</b>	<b>2.048.846</b>
<b>Heffingen</b>					
Rioolheffing	1.243.682	1.243.682	1.285.558	41.876	1.078.488
Marktgelden	27.232	27.232	27.897	665	23.048
Afvalstoffenheffing	955.067	935.067	938.237	3.170	924.674
<b>Totaal heffingen</b>	<b>2.225.981</b>	<b>2.205.981</b>	<b>2.251.693</b>	<b>45.711</b>	<b>2.026.210</b>
<b>Leges en rechten</b>					
Begraafplaatsrechten	150.229	150.229	198.701	48.472	175.701
Leges Burgerzaken	159.293	159.293	135.020	-24.273	139.168
Leges vergunningen APV etc.	3.645	3.645	5.812	2.167	1.769
Leges omgevingsvergunningen	377.200	377.200	550.044	172.844	194.993
Leges bestemmingsplanwijzigingen	41.904	41.904	99.913	58.009	51.797
Overige leges en rechten	39.358	39.358	80.020	40.662	88.619
<b>Totaal leges en rechten</b>	<b>771.629</b>	<b>771.629</b>	<b>1.069.509</b>	<b>297.880</b>	<b>652.047</b>
<b>Kwijtscheldingen</b>					
Kwijtscheldingen	-5.000	-5.000	-43.635	-38.635	-373
<b>Totaal kwijtscheldingen</b>	<b>-5.000</b>	<b>-5.000</b>	<b>-43.635</b>	<b>-38.635</b>	<b>-373</b>
<b>Totaal lokale heffingen</b>	<b>5.345.640</b>	<b>5.325.640</b>	<b>5.730.699</b>	<b>405.059</b>	<b>4.726.729</b>

## Berekening kostendekkendheid

Met onderstaande tabellen wordt de kostendekkendheid voor 2022 inzichtelijk gemaakt.



### Afvalstoffenheffing

Ter dekking van de afvalbeheerkosten wordt afvalstoffenheffing in rekening gebracht. De heffing bestaat uit een vast basistarief per aansluiting (huishouden) en een variabel deel op basis van het aantal aanbiedingen van de grijze klikeo en/of het aantal inwerpen in een ondergrondse restafvalcontainer.

Met onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid voor 2022 inzichtelijk gemaakt. Het resultaat wordt toegevoegd of onttrokken aan de voorziening.

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Bedrag	%	Bedrag	%
<b>Kosten heffing</b>				
<b>Netto kosten</b>				
Kosten heffing	-691.557	72,2%	-619.882	79,3%
Inkomsten, excl heffingen	85.224	-8,9%	182.609	-23,4%
<b>Netto kosten</b>	<b>-606.333</b>	<b>63,3%</b>	<b>-437.273</b>	<b>55,9%</b>
<b>Toe te rekenen kosten</b>				
Overhead	-78.374	8,2%	-59.454	7,6%
Verkeer en vervoer	-26.698	2,8%	-26.745	3,4%
Capaciteit	-127.727	13,3%	-157.864	20,2%
BTW *1)	-118.789	12,4%	-100.541	12,9%
<b>Toe te rekenen kosten</b>	<b>-351.588</b>	<b>36,7%</b>	<b>-344.604</b>	<b>44,1%</b>
<b>Totale kosten heffing</b>	<b>-957.921</b>	<b>100,0%</b>	<b>-781.877</b>	<b>100,0%</b>
Opbrengsten heffing	939.853		938.237	
Toevoeging aan voorziening	18.068		-156.360	
<b>Totale opbrengsten heffing</b>	<b>957.921</b>		<b>781.877</b>	
<b>Dekkingspercentage heffing</b>		<b>100,0%</b>		<b>100,0%</b>

\*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via het BTW-compensatiefonds) compensabele BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool - en afvalstoffenheffing.

## Rioolheffing

Jaarlijks wordt in december de bijbehorende tarieventabel aangepast en vastgesteld. Met onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid voor 2022 inzichtelijk gemaakt, het resultaat wordt toegevoegd of onttrokken aan de voorziening.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Bedrag	%	Bedrag	%
<b>Kosten heffing</b>				
<b>Netto kosten</b>				
Kosten heffing	-568.363	52,1%	-652.141	58,3%
Inkomsten, excl heffingen	233	0,0%	233	0,0%
<b>Netto kosten</b>	<b>-568.130</b>	<b>52,0%</b>	<b>-651.908</b>	<b>58,3%</b>
<b>Toe te rekenen kosten</b>				
Overhead	-90.277	8,3%	-94.850	8,5%
Capaciteit	-205.175	18,8%	-251.849	22,5%
BTW *1)	-228.000	20,9%	-120.530	10,8%
<b>Toe te rekenen kosten</b>	<b>-523.452</b>	<b>48,0%</b>	<b>-467.229</b>	<b>41,7%</b>
<b>Totale kosten heffing</b>	<b>-1.091.582</b>	<b>100,0%</b>	<b>-1.119.138</b>	<b>100,0%</b>
Opbrengsten heffing	1.253.682		1.285.558	
Toevoeging aan voorziening	-162.100		-166.421	
<b>Totale opbrengsten heffing</b>	<b>1.091.582</b>		<b>1.119.138</b>	
<b>Dekkingspercentage heffing</b>		<b>100,0%</b>		<b>100,0%</b>

\*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via het BTW-compensatiefonds) compensabele BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool - en afvalstoffenheffing.

### Omgevingsvergunningen

De leges die de gemeente hanteert voor omgevingsvergunningen vloeien voort uit de legesverordening. Jaarlijks wordt in december de bijbehorende tarieventabel aangepast en vastgesteld. Met onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid voor 2022 inzichtelijk gemaakt. Doordat op dit taakveld ook de volledige bijdrage aan de Oddv dient te worden verantwoord, is een volledige dekking niet mogelijk.

Berekening kostendekkendheid omgevingsvergunningen	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Bedrag	%	Bedrag	%
<b>Kosten heffing</b>				
<b>Netto kosten</b>				
Kosten heffing			-753.039	72,3%
Inkomsten, excl heffingen			16.757	-1,6%
<b>Netto kosten</b>			<b>-736.282</b>	<b>70,6%</b>
<b>Toe te rekenen kosten</b>				
Overhead			-64.740	6,2%
Capaciteit			-201.282	19,3%
BTW *1)			-39.868	3,8%
<b>Toe te rekenen kosten</b>			<b>-305.890</b>	<b>29,4%</b>
<b>Totale kosten heffing</b>			<b>-1.042.172</b>	<b>100,0%</b>
Opbrengsten heffing			550.044	
<b>Totale opbrengsten heffing</b>			<b>550.044</b>	
<b>Dekkingspercentage heffing</b>				<b>52,8%</b>

\*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via het BTW-compensatiefonds) compensabele BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool - en afvalstoffenheffing.

## 2: Financiering

In deze paragraaf beschrijven we de uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie. De financieringsfunctie zorgt ervoor dat voldoende geld beschikbaar is zodat aan alle financiële verplichtingen kan worden voldaan. Hiervoor worden kortlopende en langlopende leningen aangetrokken. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen en garanties en het beheersen van financiële risico's.

### 2.1 Wet en regelgeving

De kaders voor financiering staan vooral in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) en de Gemeentewet. In de Wet financiering decentrale overheden staan de regels voor het financieringsbeleid voor decentrale overheden. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat we bedachtzaam om moeten gaan met publieke middelen. Risicobeheersing is van groot belang. Het beheersen van renterisico's gebeurt enerzijds door het toepassen van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Daarnaast zorgen wij ervoor, bij het uitzetten van liquide middelen, dat we voldoen aan een aantal eisen op gebied van treasury.

Het verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties en borgstellingen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige dienen liquide middelen in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren) aangehouden te worden.

In de Wet houdbare overheidsfinanciën zijn de Europese normen verankerd voor de hoogte van de overheidsschuld en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. Die normen raken ook gemeenten, omdat de gemeenteschulden en financieringstekorten van gemeenten meetellen in de overheidsschuld van Nederland. Alle gemeenten samen krijgen een plafond voor het totale EMU-tekort van gemeenten in een jaar.

### 2.2 Beleid

Treasury heeft als doel om een optimaal resultaat te bereiken tussen rentelasten en rentebaten, rekening houdend met de risico's. De uitvoering van treasury wordt wettelijk geregeld in de wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido).

Het beleid voor de treasuryfunctie van de gemeente Scherpenzeel is vastgelegd in het treasurystatuut, dat in 2023 wordt herzien.

We berekenen geen rentevergoeding over het eigen vermogen en voorzieningen en belasten deze dus ook niet door aan de taakvelden.

### 2.3 Renteschema

In de notitie Rente 2017 van de commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en de jaarstukken. Het doel van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige en transparante wijze waarop gemeenten de (verwachte) rentelasten en -baten opnemen in de begroting en de jaarstukken.

Onderstaand schema geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan grondexploitaties.

Renteschema	Rekening 2022
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering +/+ €	51.217
b. De externe rentebaten over de korte en lange financiering -/- €	-45.102
<b>Saldo externe rentelasten en rentebaten</b>	<b>6.115</b>
c1. Doorberekende rente aan de grondexploitatie -/- €	-21.373
c2. Doorberekende rente van projectfinanciering aan taakvelden -/- €	0
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen +/+ €	0
<b>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</b>	<b>-21.373</b>
d1. Rente over eigen vermogen +/+ €	0
d2. Rente over voorzieningen +/+ €	0
<b>Aan taakvelden toe te rekenen interne rente</b>	<b>0</b>
<b>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</b>	<b>-15.258</b>
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) -/- €	0
<b>f. Renteresultaat op het taakveld Treasury</b>	<b>-15.258</b>

## 2.4 Leningenportefeuille

Het verloop van de leningenportefeuille in 2022 ziet er als volgt uit:

Leningenportefeuille	31-12-2022	31-12-2021
<b>Stand 1 januari</b>	<b>6.020.543</b>	<b>0</b>
Nieuw	5.000.000	6.020.543
Aflossing	0	0
<b>Stand 31 december</b>	<b>11.020.543</b>	<b>6.020.543</b>

## 2.5 Kortlopende financiering: kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt een limiet aan het renterisico op korte termijn financiering. Vooral voor kortlopende financiering kan het renterisico groot zijn. Wijzigingen in de korte rente hebben direct invloed op de rentelasten.

In januari 2022 heeft de gemeente Scherpenzeel 2 kasgeld transacties afgesloten voor een periode van een half jaar met een totale omvang van € 2.500.000. Deze transacties zijn tegen een negatieve rente afgesloten.

Wij mogen in totaal niet meer dan 8,5% van de begrotingsomvang (totale lasten) aan leningen van korter dan 1 jaar hebben. Hieronder vallen dus de rekening-courant bij de BNG (rood staan) en de aangetrokken kasgeldleningen. Dit maximum is wettelijk vastgelegd in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden. In onderstaande tabel is de toegestane kasgeldlimiet berekend.

Bedragen x € 1.000

Liquiditeitspositie t.o.v. kasgeldlimiet	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
<b>Netto vlottende schuld</b>			
Vlottende schulden	2.249	2.728	1.355
Vlottende middelen	1.481	7.512	2.890
<b>Netto vlottende schuld (+) of overschot middelen (-)</b>	<b>768</b>	<b>-4.784</b>	<b>-1.535</b>
<b>Toegestane kasgeldlimiet</b>			
Begrotingstotaal	31.756	26.165	28.823
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%	8,5%
Minimum bedrag	300	300	300
<b>Toegestane kasgeldlimiet</b>	<b>2.699</b>	<b>2.224</b>	<b>2.450</b>
<b>Toets kasgeldlimiet</b>			
<b>Ruimte onder kasgeldlimiet</b>	<b>1.931</b>	<b>7.008</b>	<b>3.985</b>
<b>Overschrijding van de kasgeldlimiet</b>			

## 2.6 Langlopende financiering: renterisicobeheersing

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico voor de lange termijn financiering. Het renterisico op de vaste schuld moet minder zijn dan 20% van de omvang van de jaarbegroting. Dit wil zeggen dat het niet is toegestaan om in één jaar een groot deel (meer dan 20%) van de af te lossen leningen opnieuw te financieren. Het doel hiervan is om spreiding in de rente-typische looptijden in de leningenportefeuille te krijgen, waardoor veranderingen in de rente vertraagd doorwerken in de rentelasten. De renterisiconorm voor het jaar 2022 bedroeg € 5.581.000.

## 2.7 EMU-saldo

Het EMU-saldo is in 1992 door de Economische en Monetaire Unie ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden mogelijk te maken. Het EMU-saldo (ook wel begrotingssaldo genoemd) is de optelsom van alle inkomsten en uitgaven van de Rijksoverheid en de decentrale overheden. Volgens de regels van de EMU, zoals vastgelegd in het Verdrag van Maastricht, mag het vorderingentekort (het EMU-saldo) van een land niet hoger zijn dan 3% van het bruto binnenlands product. Hiermee wil men de economische sterkte van de eurolanden behouden. Het EMU-saldo wordt dus vooral op landelijk niveau gebruikt.

De gemeente is een decentrale overheid. In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten in hun begroting ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken. Het EMU-saldo is voor de individuele gemeente echter geen sturingsvariabele. Dat komt omdat bij het EMU-saldo wordt gekeken naar het saldo van de begroting volgens het kasstelsel, naar welke geldstromen er in een jaar binnen komen en welke er uitgaan. De gemeente werkt echter met een baten-lasten stelsel, waarbij gestuurd

wordt op een structureel sluitende (meerjaren)begroting. Door het verschil in gehanteerde stelsel kan het voorkomen dat bij een sluitende begroting, een gemeente toch een negatief EMU-saldo heeft.

Investerings en uitgaven die worden gedekt uit reserves tellen bijvoorbeeld niet mee in de uitkomst in het baten-lastenstelsel, maar tellen wel door in het EMU-saldo.

EMU Saldo			Realisatie	Begroting	Realisatie
			2021	2022	2022
1.	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-741	-754	-736
2.	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	1.624	-494	-416
3.	(+)	Mutatie voorzieningen	180	956	205
4.	(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	9.160	664	472
5.	(-)	(Verwachte) boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0
<b>Berekend EMU-saldo</b>			<b>-11.345</b>	<b>33</b>	<b>-587</b>

### 3: Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Deze paragraaf beschrijft de voor de gemeente Scherpenzeel relevante financiële risico's, uitgaande van de actuele situatie, zowel in- als extern. Risicomanagement is een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering van de gemeente. Hierdoor is het mogelijk om bij besluitvorming eventuele risico's op een juiste wijze te wegen. Deze paragraaf start met een toelichting op het doel van risicobeheer. Daarna wordt het risicoprofiel uiteengezet door de benodigde weerstandscapaciteit te relateren aan de beschikbare reserves. Vervolgens worden de belangrijkste risico's weergegeven. Het kader is vastgelegd in Nota reserves en voorzieningen 2015 en de Financiële verordening gemeente Scherpenzeel 2017.

#### 3.1 Doel van Risicobeheer

Risicobeheer is gericht op het verschaffen van een redelijke mate van zekerheid ten aanzien van de realiseerbaarheid van de gemeentelijke doelstellingen, de beheersing van risico's in bedrijfsprocessen en projecten, de betrouwbaarheid van de financiële verslaglegging en de naleving van relevante wet- en regelgeving. Bij het nemen van belangrijke beslissingen met een onzekere uitkomst worden de risico's overwogen alvorens tot een besluit te komen. Hierbij wordt dus expliciet de mate van risicoacceptatie bepaald en worden de financiële risico's die van invloed zijn op de beleidsuitvoering inzichtelijk en beheersbaar gemaakt. Door het inzicht in de risico's worden de raad, het college en de organisatie in staat gesteld om op een verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen/investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie.

Niet alle risico's laten zich financieel vertalen. Er zijn diverse risico's die geen financiële gevolgen hebben, maar wel belangrijk zijn om in beeld te hebben. In deze paragraaf ligt de nadruk op de financiële risico's omdat aan de hand daarvan het weerstandsvermogen wordt bepaald. Dit is een wettelijke verplichting die uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) komt.

Om inzicht in de risico's van de gemeente te verkrijgen, is een risico-inventarisatie uitgevoerd die twee keer per jaar wordt geactualiseerd. Door een risicosimulatie wordt het benodigde weerstandsvermogen berekend. De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is een optelling van de algemene reserve, de post onvoorzien en de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit. Op basis van het risicobeleid is het gewenste weerstandsvermogen bepaald door de risico's te kwantificeren naar hun maximale financiële impact maal de kans dat het risico zich voor kan doen.

Voor de beoordeling is de onderstaande schaalindeling gehanteerd.

Kans op risico	Wegings-factor	Omschrijving	Impact risico	Wegings-factor	Hoogte risicobedrag (in €)
Klein	1,00	Onwaarschijnlijk	Klein	1,00	< 50.000
Middel	2,00	Aannemelijk	Middel	2,00	50.000 – 250.000
Groot	3,00	Waarschijnlijk	Groot	3,00	> 250.000



Kans x impact	Omschrijving	Grondslag wegingsfactor	Beheersmaatregel treffen?
1,00	Zeer laag	0,10	Niet
2,00	Laag	0,10	Niet
3,00	Gemiddeld	0,25	Bewaken
4,00	Gemiddeld	0,25	Bewaken
6,00	Hoog	0,50	Beheren
9,00	Zeer hoog	0,75	Beheren

### 3.2 Risico-inventarisatie

Omschrijving	Kans	Impact	Score	Financieel gevolg (maximaal)	Benodigde Beheren weerstands-capaciteit
<b>Bedrijfsrisico's</b>					
P0 1. Kwetsbaarheid omvang gemeentelijke organisatie	Middel	Groot	Hoog	500.000	250.000 Beheren
P0 2. Informatiebeveiliging	Middel	Groot	Hoog	1.300.000	650.000 Beheren
P0 3. Hogere energiekosten	Groot	Middel	Hoog	100.000	50.000 Beheren
P0 4. Verontreinigingsincident riolering	Middel	Groot	Hoog	200.000	100.000 Beheren
P0 5. Overschrijding op civiele projecten	Middel	Middel	Gemiddeld	200.000	50.000 Bewaken
<b>Eigendomsrisico's</b>					
P8 6. Planschadeclaims	Klein	Groot	Gemiddeld	250.000	62.500 Bewaken
P4 7. Huisvesting onderwijs	Middel	Middel	Gemiddeld	500.000	125.000 Bewaken
<b>Beleidsrisico's</b>					
P1 8. Rampen en calamiteiten	Middel	Groot	Hoog	1.000.000	500.000 Beheren
P6 9. Bezuinigingen op de Wsw	Middel	Middel	Gemiddeld	150.000	37.500 Bewaken
P6 10. Jeugdzorg, volumestijging door open-einde regelingen	Middel	Groot	Hoog	350.000	175.000 Beheren
P6 11. Taakstelling Sociaal Domein	Middel	Middel	Gemiddeld	400.000	100.000 Bewaken
P6 12. Langer thuis wonen, effecten Wmo	Groot	Middel	Hoog	200.000	100.000 Beheren
P8 13. Omgevingswet (implementatie en uitvoering)	Middel	Middel	Gemiddeld	300.000	75.000 Bewaken
P8 14. Grondexploitaties	Klein	Klein	Zeer laag	2.815.000	281.500 Niet
<b>Aansprakelijkheidsrisico's</b>					
<b>TOTAAL</b>					<b>2.556.500</b>

#### Toelichting risico's en beheersmaatregelen

##### 01. Kwetsbaarheid omvang gemeentelijke organisatie

Een kleine organisatie is relatief kwetsbaar. Bij ziekte en uitval van medewerkers is het lastig de continuïteit te waarborgen.

Beheersmaatregelen: We zetten in op vitaliteit en actieve budgetbewaking.

##### 02. Informatiebeveiliging

Organisaties hebben tegenwoordig vaak te maken met cybersecurity-incidenten. De gevolgen daarvan voor de bedrijfsvoering kunnen groot zijn. De dienstverlening kan stilvallen, maar ook de bescherming van persoonsgegevens loopt gevaar. Net als processen die kwetsbaar zijn voor beïnvloeding van buitenaf. 'Bijvoorbeeld verkiezingen, maar ook vergunningsprocessen en processen in het domein van werk en inkomen. Beheersmaatregelen: In samenwerking met Veenendaal doen wij op technisch gebied alles wat mogelijk is om hacks en andere ongewenste inbreuken op onze systemen te voorkomen.

Daarnaast zijn wij voortdurend bezig om awareness over informatieveiligheid bij de medewerkers te vergroten en sturen we op beveiligd mailen en SaaS-oplossingen.

### 03. Hogere energiekosten

Als gemeente Scherpenzeel nemen we tot 31-12-2023 gas af van Vattenfall en elektriciteit via DVEP via een regulier contract. Deze contracten lopen via het collectief Stedendriehoek. In oktober 2022 hebben we als gemeente over moeten stappen van Gazprom naar Vattenfall, daarnaast zijn de energieprijzen ook flink gestegen. Vanaf 1-1-2024 stappen we over naar EnergieWEB, een samenwerkingsverband met de gemeenten Wageningen, Ede en Barneveld. We kopen dan samen met 'OM Nieuwe energie' energie in op de dagmarkt en rechtstreeks van duurzame opwek. Dit levert per uur variërende tarieven op. Ook gas zal via OM Nieuwe energie worden ingekocht. Daar het verdere verloop van dit proces grote onzekerheden kent, is het onderdeel gemaakt van de risicoparagraaf.

Beheersmaatregelen: Samenwerken met de regio voor een zo gunstig mogelijke aanbesteding.

### 04. Verontreinigingsincident riolering

Wanneer er een ernstig milieudelict plaatsvindt waarbij sanering noodzakelijk is, is de provincie projectleider en is ook het bevoegd gezag over de saneringsaanpak en de urgentiebepaling. Wie opdraait voor welke kosten is vooraf niet bekend.

Beheersmaatregelen: We voeren het gemeentelijke waterplan uit en we nemen maatregelen tegen grondwateroverlast volgens het Grondwaterbeleid- en beheersplan.

### 05. Overschrijding op civiele projecten

Er worden op dit moment veel projecten opgestart. Tevens loopt er nog een groot civiel project.

Door de gestegen grondstof prijzen en (kleine) aanpassingen binnen projecten kunnen er overschrijdingen ontstaan.

### 06. Planschadeclaims

Door de actualisatie van bestemmingsplannen loopt de gemeente risico op planschadeclaims. De gemeente hanteert hiervoor een planschade-risico-analyse.

### 07. Huisvesting onderwijs

Voor de huisvesting onderwijs is de verordening van toepassing. Door sterk stijgende bouwkosten voldoen de landelijke normeringen niet langer. In de bouwsector is sprake van schaarste zowel op het gebied van materialen als personeel. Het Rijk en de VNG hebben gemeenten indringend geadviseerd om hier rekening mee te houden.

### 08. Rampen en Calamiteiten

De afgelopen jaren deed dit risico zich daadwerkelijk voor en hield het coronavirus de wereld steeds in haar greep. Dat gold ook voor de gemeente Scherpenzeel.

Beheersmaatregelen: We houden ons crisisplan up-to-date, maar rampen en calamiteiten kunnen ook doorwerken in de financiële positie van de gemeente (incidenteel, en mogelijk ook structureel).

### 09. Bezuinigingen op de Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Het Rijk voert een (oplopende) bezuiniging door op de Wsw-gelden. Het risico is aanwezig dat de kosten minder snel dalen dan de ingevoerde bezuiniging van het Rijk.

### 10. Jeugdzorg, volumestijging door open-einde-regelingen

Gemeenten hebben volgens de Jeugdwet een zorgplicht. Dit betekent dat iedere jongere die volgens een wettelijke verwijzer (gemeente, gecertificeerde instelling, (huis)arts, rechter) wordt verwezen naar een zorgaanbieder de zorg moet krijgen die nodig is. Hiermee is er sprake van een openeinde-regeling. Als het aantal kinderen in zorg toeneemt betekent direct dat de zorgkosten stijgen. Het Rijk komt vanaf 2021 met extra middelen over de brug om de tekorten bij gemeenten te verkleinen, toch blijft hiervoor een risico voor gemeenten.

Beheersmaatregelen: regionaal samenwerken en blijven inzetten aan de voorkant.

### 11. Taakstelling Sociaal Domein

In de begroting 2022-2025 was een taakstelling opgenomen voor het Sociaal Domein van jaarlijks € 400.000. In 2022 is gestart met het formuleren, uitwerken en implementeren van beheersmaatregelen. Toch zien we hier een risico, omdat door de open-einde-regelingen de kosten lastiger te beteugelen zijn en vanwege het feit, dat voor een kleine gemeente fluctuaties in aantallen cliënten een relatief grote impact hebben.

### 12. Langer thuiswonen, effect Wmo

Doordat mensen tegenwoordig langer thuis wonen, is de vraag naar Wmo-voorzieningen groter. Dit heeft effect op de beschikbare middelen.

Beheersmaatregelen: het voeren van actieve regie door het Sociaal Team.

### 13. Omgevingswet (implementatie en uitvoering)

Met ingang van 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De invoering heeft gevolgen voor de bedrijfsvoering, met name op het gebied van personele bezetting, ICT, voorzieningen en legesopbrengsten. Van de totale omvang is op dit moment nog geen compleet beeld beschikbaar.

### 14. Grondexploitaties

Exploitatie van bouwgrond gaat per definitie gepaard met risico's. Binnen bepaalde marges zijn de risico's beheersbaar. Inherent aan een bouwgrondexploitatie is altijd het meerjarig karakter. Om dit proces goed te kunnen beheersen is het noodzakelijk voortdurend inzicht te hebben in de ontwikkeling van baten en lasten. In de paragraaf grondbeleid wordt uitgebreid ingegaan op de lopende grondexploitaties.

## **3.3 Weerstandscapaciteit**

<b>Weerstandscapaciteit</b>	<b>Rekening 2022</b>	<b>Rekening 2021</b>
<b>Beschikbare weerstandscapaciteit</b>		
Algemene reserve	2.377.886	2.538.186
Post onvoorzien	0	0
Onbenutte capaciteit OZB	824.490	726.168
<b>Beschikbare weerstandscapaciteit</b>	<b>3.202.376</b>	<b>3.264.354</b>
<b>Benodigde weerstandscapaciteit</b>	<b>2.556.500</b>	<b>1.812.870</b>
<b>Weerstandsvermogen</b>	<b>1,3</b>	<b>1,8</b>

Voor bepalen van het benodigde weerstandsvermogen zijn alleen de nu bekende risico's meegenomen. Indien er nieuwe projecten worden gestart, kan het risicoprofiel veranderen en daarmee dus ook het benodigde weerstandsvermogen.

Voor de kwalificatie van bovengenoemde ratio van het weerstandsvermogen wordt bij veel gemeenten onderstaande tabel gehanteerd:

Waarderingscijfers	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	uitstekend
B	1,4 - 2,0	ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	voldoende
D	0,8 - 1,0	matig
E	0,6 - 0,8	onvoldoende
F	< 0,6	ruim onvoldoende

### 3.4 Kengetallen

Om de horizontale verantwoording te versterken zijn gemeenten verplicht om een basis set van vijf financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad in haar beoordeling van de financiële positie moet betrekken om daar een verantwoord oordeel over te kunnen geven. Zij leveren daarmee ook een bijdrage aan hun kaderstellende en controlerende rol. Het gebruik van kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies of het Rijk. Het gaat om de volgende kengetallen:

- Netto schuldquote
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit; woonlasten meerpersoonshuishoudens

Kengetallen	Rekening 2022	Actuele begroting 2022	Rekening 2021
<b>Verplichte kengetallen</b>			
1a. Netto schuldquote	34,6%	33,3%	28,5%
1b. Netto schuldquote gecorr voor alle verstrekte leningen	17,2%	12,1%	13,3%
2. Solvabiliteitsratio	42,2%	41,1%	46,6%
3. Grondexploitatie	35,2%	41,8%	29,3%
4. Structurele exploitatieruimte	-0,8%	1,5%	2,2%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	103,3%	106,0%	108,0%
<b>Overige kengetallen</b>			
6. Weerstandsratio	1,3	2,3	1,8

### Beoordeling van de kengetallen

Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld niet per se een nadelig effect te hebben op de

financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Het is daardoor niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten altijd in samenhang worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente. De kengetallen zijn daarom gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Voor de beoordeling wordt uitgegaan van onderstaande signaalwaarden:

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< <b>90%</b>	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	< <b>90%</b>	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	<b>20 - 50%</b>	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	<b>&gt; 35%</b>
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	<b>&lt; 0%</b>
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	<b>95 - 105%</b>	> 105%

Omdat de kengetallen zoals vermeld in hun onderlinge relatie moeten worden gezien in de beoordeling van de financiële positie, worden deze voorzien van de hieronder weergegeven toelichting.

#### Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen (baten exclusief mutaties in de reserves) en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Objectief gezien is de netto schuldquote van de gemeente Scherpenzeel niet hoog (een netto schuld van maximaal 90% wordt als aanvaardbaar gezien).

#### Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

#### Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Overigens zegt dit kengetal niets over de looptijd, courantheid en risico's van de betreffende grondexploitaties. In de paragraaf grondbeleid wordt daar nader op ingegaan.

#### Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

### Belastingcapaciteit; woonlasten meerpersoonshuishoudens

Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit in het lopende jaar gerelateerd aan de hoogte van de landelijke gemiddelde woonlasten (OZB, riool- en afvalstoffenheffing) over het voorgaande jaar. Bij de heffingen wordt gestreefd naar kostendeckende tarieven. Het staat de gemeente vrij om bij de inkomsten te opteren voor een lagere heffing dan wettelijk is toegestaan.

## 4: Onderhoud Kapitaalgoederen

### 4.1 Beleidskader

Deze paragraaf gaat over het onderhoud van de kapitaalgoederen in gemeentelijk bezit. Kapitaalgoederen zijn onderdelen van de openbare ruimte en accommodaties waarvoor langlopende investeringen nodig zijn. Het beheer en onderhoud hiervan is gericht op de duurzame instandhouding.

Het onderhoud van kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. Over het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij het beheerplan constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerplannen en de financiële consequenties, inclusief de vertaling daarvan in de begroting en jaarrekening. Het uitgangspunt is dat er voldoende middelen beschikbaar zijn in de diverse voorzieningen, zodat er op termijn geen achterstallig onderhoud en/of kapitaalvernietiging ontstaat.

### 4.2 Beheerscategorieën

- A. Wegen en openbare verlichting
- B. Groen
- C. Water
- D. Riolering
- E. Gebouwen

#### 4.2.A Wegen en openbare verlichting

##### Wegenonderhoud

Het jaar 2022 heeft grotendeels gestaan in het teken van voorbereiding van asfalteringswerken. Door de integraliteit van de verschillende afdelingen beter te benutten zijn de werken iets groter geworden. Maar hierdoor zal het eind resultaat veel duurzamer zijn.

Het gehele areaal aan asfaltwegen is voor het overgrote deel in een goede tot zeer goede staat.

Het onderhoudsniveau van de elementen is ook onderzocht en hierbij is naar voren gekomen dat deze gemiddeld tot goed is met uitzondering van de wegen waar de komende jaren nog reconstructies (in combinatie met riolering) gepland staan. Het gaat hierbij om de Eikenlaan, Plataanlaan, Berkenlaan, Lijsterbeslaan, Acacialaan en de Vlieterweg en omstreken.

##### Openbare Verlichting

De achterstand in het onderhoud is intussen ingehaald. Wij hebben een concept beheer- en beleidsplan laten maken, hieruit blijkt dat wij voor de komende jaren een behoorlijke vervangingsopgaaf gaan krijgen. Het energieverbruik is door de efficiëntere verlichting gedaald. De energiekosten zijn echter niet gedaald aangezien de energiebelasting is gestegen.

#### 4.2.B Groen

In 2022 heeft de Groendienst op basis van de jaarlijkse wijkschouw de meest slechte plantsoenen gerenoveerd, hiermee kunnen we de inrichtingskwaliteit op orde houden. Om in de toekomst beheerachterstand te vermijden en het intensief groen niet te laten vergrassen (kapitaalvernietiging) is via de Kadernota 2023-2026 extra capaciteit opgevoerd. Dit is noodzakelijk vanwege forse areaaluitbreiding. In 2022 hebben we vanwege ziekte circa drie Fte verloren, ook inhuur was vanwege de krappe arbeidsmarkt lastig. Hierdoor is beheerachterstand (vergrassing van plantvakken) ontstaan welke we in Q1 van 2023 met extra inhuur weer willen inhalen.

##### Kwaliteitsniveaus

Het plantsoen onderhouden wij volgens de landelijke standaard volgens de "Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte" van het CROW. In onderstaande tabel staan de actuele kwaliteitsniveaus.

Groentype (plantsoenen)	Kwaliteitsniveau
Boomspiegels (onkruid)	A
Bosplantsoen (randen snoei)	A
Bodembedekkers en vaste planten (onkruid)	A
Bodembedekkers en vaste planten (randen snoei)	A
Sierheesters (onkruid)	A
Sierheesters (randen snoei)	A
Rozen (onkruid)	A
Hagen (onkruid)	A
Zwerfafvalbeheersing	B
Bodembedekkers en vaste planten (overige snoei)	B
Sierheesters (overige snoei)	B
Rozen (snoei)	B
Gazon maaien	B
Bosplantsoen (onkruid)	C
Hagen (snoei)	Frequentie: 3 keer per jaar
Bosplantsoen (overige snoei)	Frequentie: eens per 3 jaar

De kwaliteitsniveaus zijn afgestemd op de groentypen. Intensief groen zoals vaste planten, sierheesters, rozen en hagen dienen ten aanzien van onkruidbeheer altijd op A-niveau onderhouden te worden. Een lager beheerniveau leidt bij dit soort kwetsbaar groen tot kapitaalvernietiging en is alleen met renovatie terug te draaien. Overige groentypen kunnen een lager beheerniveau hebben wat in beginsel niet leidt tot kapitaalvernietiging. Een hoger beheerniveau is hier zonder grote investeringen terug te draaien.

##### Begraafplaatsen

De Groendienst en de Buitendienst voeren het dagelijks beheer uit. Begraven wordt door de Buitendienst uitgevoerd. In 2022 hebben we geïnvesteerd in nieuwe informatieborden en hebben we enkele oude gedeelten van Begraafplaats Lambalgen gerenoveerd. Binnen de



exploitatiebegroting is voldoende budget beschikbaar om de inrichtingskwaliteit op orde te houden. Voor grootschalige investeringen voor vervanging van de asfaltpaden en de gebouwen is geen vast budget. Noodzakelijke investeringen worden dan vooraf opgevoerd via de Kadernota.

Groentype (begraafplaatsen)	Kwaliteitsniveau
Overige groentypen (onkruid)	A
Gazon maaien	A
Bosplantsoen (onkruid)	C

#### Boomonderhoud

Met Ecosysteemdiensten zoals bijvoorbeeld verkoeling, fijnstof-afvangen, zuurstofproductie, schaduwwerking, koolstofvastlegging en versterking van de Biodiversiteit zijn bomen een deel van de oplossing voor klimaatverandering. Hiertoe hebben we in 2022 in totaal 38 (onder andere toekomstig monumentale) bomen geplant, waaronder 13 verschillende boomsoorten. Hierbij hebben we rekening gehouden met soorten die aantrekkelijk zijn voor insecten, vogels en kleine zoogdieren. Jaarlijkse Boomplantplannen vloeien voort uit het Bomenstructuurplan 2016 en worden gefinancierd uit de voorziening bomen. In 2022 zijn diverse groen- civieltechnische- en nieuwbouwprojecten in de voorbereiding- en ontwerpfase genomen. Uitvoering vindt later plaats, medio 2023-2025. In het regulier boombeheer hebben we alle bomen geïnspecteerd op boomveiligheid en actuele snoei-behoefte. Vervolgens hebben circa 1.800 bomen onderhoud gehad en hebben we 39 bomen gekapt of gerooid. Het onderhoud van de bomen is in een meerjarencontract aanbesteed tot en met 31-12-2024. Het dagelijks beheer van de bomen wordt gefinancierd uit de exploitatiebegroting.

#### Sportvelden De Bree

In 2022 hebben we het gehele sportpark in zeer goede samenwerking met de verenigingen op een hoog beheerniveau gehouden waardoor de levensduur van de velden langer is dan gebruikelijk. Beheer wordt gefinancierd uit de exploitatiebegroting. De vervangingsinvesteringen komen uit de voorziening. In 2022 is de voorziening meerjarig onderhoudsplan (MJOP) vastgesteld.

#### Speelplaatsen

In 2022 is één nieuwe speelplaats gerealiseerd. Momenteel hebben we 30 speelplaatsen in beheer. Op basis van jaarlijkse veiligheids- en onderhoudsinspecties wordt geïnvesteerd in het vervangen en onderhouden van speeltoestellen en speelondergronden. Verder hebben we twee speellocaties volledig gerenoveerd. Deze renovatie is gefinancierd uit de exploitatiebegroting. Voor het vervangen van de toplaag van het Cruijff-Court is geen voorziening. Hiervoor is een krediet aangevraagd. Deze komt in 2025 beschikbaar.

### **4.2.C Water**

#### Onderhoud en beheer watergangen/sloten, duikers en vijvers

In 2022 hebben we samen met het waterschap en gemeente Woudenberg een bestek voor het opdiepte krijgen van watergangen op de markt gezet.

#### Onderhoud en reparatie houten bruggen en vlonders

In 2022 hebben we onderzoek laten doen naar de staat van onderhoud van de bruggen en steigers. Hieruit blijkt dat er achterstallig onderhoud is. Deze zullen we in de komende jaren trachten in te halen.

#### Grond- en oppervlaktewater

Samen met het waterschap en de gemeente Woudenberg hebben wij in 2022 een oppervlaktewater meetnet geëvalueerd en verbeterd. Hiermee hebben we de correlatie tussen oppervlaktewater en grondwaterstanden trachten aan te tonen. De resultaten hebben we van dit onderzoek binnen gekregen. De resultaten zijn nog niet volledig eenduidig, hierom gaan wij nog even door met meten.

### **4.2.D Riolering**

#### Onderhoud en beheer rioleringssysteem

Het onderhoud en beheer van het rioleringssysteem hebben wij in 2022 anders uitgevoerd. Door een innovatieve manier van inspecteren besparen we op inspectie. Met deze besparing hebben wij meer reparaties kunnen laten doen.

#### Samenwerking met de buurgemeenten

Wij hebben ook in 2022 weer goed kunnen samenwerken met gemeente Woudenberg en het Waterschap in het waterteam. Dit heeft geleid tot een efficiënter en minder kwetsbaar beheer van het riool- en watersysteem.

Ook zijn wij meer in het Platform water gaan samenwerken waardoor er een breed kennisnetwerk is ontstaan, waaruit wij ook betere aansluiting vinden met landelijke ontwikkelingen en subsidiemogelijkheden. Wij hebben hier ook subsidie gekregen om een extra hemelwater afvoer te realiseren voor het industrieterrein Glashorst. De tekeningen en het bestek zijn bijna afrond waardoor wij in 2023 tot uitvoering kunnen gaan.

### **4.2.E Gebouwen**

Voor de gemeentelijke gebouwen zijn meerjarenonderhoudsplannen gemaakt. De doelstelling van een beheerplan is om de conditie van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzicht te hebben in de noodzakelijke onderhoudskosten over meerdere jaren.

De gebouwen waarvoor meerjarenonderhoudsplannen zijn opgesteld zijn:

- Toren NH-kerk
- Brandweerkazerne/gemeentewerkplaats
- Buitenplaats
- de Villa
- Kleedgebouwen sportaccommodaties

De meerjarenonderhoudsplannen van de Brandweerkazerne/gemeentewerkplaats, de Villa en de Buitenplaats zijn in 2020 geactualiseerd. Deze zijn, met terugwerkende kracht, in 2021 aan de raad ter vaststelling aangeboden. Voor de kleedgebouwen en sportaccommodaties is in begin 2021, tezamen met de eerder genoemde sportvelden een actualisatie voor de MOP/MVP uitgevoerd. Deze is eveneens in 2021 aan de raad aangeboden. De Toren NH-kerk is ongewijzigd. Het benodigde onderhoud is in 2022 conform de jaarplannen uitgevoerd zonder overschrijdingen.

## Overzicht beheerplannen, planperiodes en financieringswijze

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Herziening	Financiële dekking
Wegen	Beheerplan asfaltwegen	2020-2024	2021	Exploitatie
	Openbare verlichting	2020-2024	2021	Exploitatie
	Beheerplan openbare verlichting	2020-2024	2021	Exploitatie
Groen	Notitie beheer plantsoenen	2008	-	Exploitatie
	Bomenstructuurplan	2016-2040	-	Voorziening Bomen
	Notitie beheer begraafplaatsen	2008	-	Exploitatie
	Sportvelden de Bree	2021-2025	2025	Exploitatie / Voorziening onderhoud sportvelden de Bree
	Speelplaatsenbeleid	2017	-	Exploitatie
Water	Baggerplan	2014-2022	2020	Exploitatie
	Grondwaterbeleid-plan	2016-2022	2022	Voorziening Riolering
Riolering	Waterplan (Riolering)	2020-2024	2024	Voorziening Riolering
Gebouwen	Gemeentelijke gebouwen	2014-2023	2021	Diverse onderhoudsvoorzieningen
	Sportaccommodaties	2016-2025	2021	Voorziening onderhoud sportpark de Bree accommodaties

### 5.1 Inleiding

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft voor dat de paragraaf Bedrijfsvoering inzicht biedt in de beleidsvoornemens, en de realisatie daarvan, ten aanzien van de bedrijfsvoering. Vanuit de beleidsvrijheid die hierbij aan de gemeenten is over gelaten wordt wel beoogd dat er een logische verbinding ontstaat tussen het programma overhead en de andere programma's.

De ontwikkeling van onze bedrijfsvoering is randvoorwaardelijk om zo goed mogelijk onze maatschappelijke opgaven aan te kunnen, onze dienstverlening te leveren en tegelijk te voldoen aan alle wet- en regelgeving.

### 5.2 Planning & Control / Financiën

Financiën heeft in 2022 stappen gezet om de financiële informatievoorziening te verbeteren middels een begroting die meer inzicht verschaft in de achterliggende cijfers. Daarnaast is de interne controle verbeterd en is een start gemaakt met managementrapportages.

### 5.3 Informatievoorziening

Er zijn nog projecten vanuit het informatiebeleidsplan die doorlopen in 2023 door bijvoorbeeld het uitstellen van wetten. De 'mobiele' werkplek via een beveiligde verbinding zijn we aan het uitrollen, ongeveer 30% van de medewerkers heeft een laptop. Het project loopt nog door in 2023.

Er zijn stappen gezet in het kader van de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer welke uitgesteld is naar 1 januari 2024. Voor dit project is een projectplan opgesteld, zijn de formulieren op de website getoetst en is de inventarisatie van producten gestart.

### Informatieveiligheid en Privacy

Informatieveiligheid en privacy hebben blijvende aandacht aan de hand van de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten) en e-learning.

### 5.4 HRM

Het jaar 2022 heeft grotendeels in het teken gestaan van de organisatieontwikkeling. Vlak voor de zomer in de nieuwe organisatiestructuur vastgesteld, bestaande uit vijf teams, te weten Team Data & Control, Beleidsteam Sociaal Domein, Sociaal Team, Team Leefomgeving en Team Dienstverlening.

Het was goed om weer te kunnen bouwen aan een toekomstgerichte zelfstandige organisatie.

De organisatieontwikkeling is volledig in eigen beheer gedaan, waarbij alle medewerkers vanaf het begin zeer nauw zijn betrokken.

In juni 2022 is de nieuwe vaste gemeentesecretaris gestart. Eind 2022 zijn er vijf nieuwe vaste teamleiders geworven en benoemd, die in 2023 zijn gestart.

Ook in 2022 hebben we te maken gehad met personeelsverloop. Mede door de zeer moeilijke arbeidsmarkt, moest er regelmatig een beroep worden gedaan op interim personeel (inhuur).

Aan het einde van 2022 was er sprake van een kentering. Het lukt de gemeente Scherpenzeel verhoudingsgewijs goed om de vacatures in te vullen, met als gevolg een afname van het interim personeel.

Er is veel energie gestoken in een vernieuwing en modernisering van onze arbeidsmarktcommunicatie. Ook heeft er in 2022 een verdere automatisering van de P&O-processen plaatsgevonden.

### Staat van personele sterkte en personeelslasten

Personele sterkte	Toegestane formatie		Personeelslasten	
	Begroting 2022	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2022
College	3,70	3,75	361.819	367.727
Griffie	1,71	1,44	151.531	137.646
Staf	2,89	1,56	279.400	197.095
Bedrijfsvoering	27,70	25,70	2.027.800	1.975.948
Gemeentewinkel	28,51	24,16	2.206.952	1.830.951
Ruimte & Groen	20,61	16,67	1.554.401	1.400.681
Buitendienst	7,89	6,22	400.755	361.161
	<b>93,01</b>	<b>79,50</b>	<b>6.982.658</b>	<b>6.271.209</b>

### Overige personeelsgegevens

Personeelsgegevens	Aantal	Eenheid
Bezetting per 31-12-2022	80	fte
Aantal medewerkers in dienst per 31-12-2022	104	medewerkers
Ziekteverzuimpercentage 2022	8,7	%
Gemiddelde leeftijd per 31-12-2022	48	jaar

### 5.5 Huisvesting

De huisvesting aan de Stationsweg 389 de voormalige villa, is per mei 2022 beschikbaar gesteld voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen, vanaf eind juni zijn hier ook vluchtelingen gehuisvest. De werkplekken die in de voormalige villa waren gesitueerd zijn verplaatst naar de buitenplaats (Stationsweg 389a).

De Buitenplaats heeft energielabel B en voldoet daarmee aan de wettelijke eisen om per 1 januari minimaal een energielabel C te hebben.

Daarnaast wordt nog steeds gewerkt aan de langetermijn huisvesting.

### 5.6 Communicatie

De wekelijkse digitale nieuwsbrief wordt sinds een jaar verstuurd. Het aantal abonnees is nog steeds stijgend: de teller staat op ruim 1300 inschrijvers.

Het gebruik van video is afgelopen jaar toegenomen. Er zijn video's gemaakt voor projecten als Eikenlaan (af rondingsvideo), de kroonbenoemde burgemeester (voorstelvideo) en arbeidsmarkt-communicatie.

(Inwoners)participatie: Het digitale inwonerspanel Scherpenzeel heeft drie vragenlijsten ontvangen (communicatie, inrichting groene zone bedrijventerrein en Regio Deal Foodvalley, gezamenlijk met de gemeenten Ede, Veenendaal, Barneveld en Rhenen). Dit jaar wordt ingezet op een dorpsbrede campagne voor meer bekendheid en extra abonnees. Door meer deelnemers, geven de resultaten een representatiever beeld en kan het politiek en bestuurlijk uitgroeien tot een gewaardeerd participatie-instrument.

Vanaf juli is gestart om tweewekelijks een pagina met gemeentelijk nieuws te plaatsen in de huis-aan-huiskrant LetOp Scherpenzeel. Uit de resultaten van de vragenlijst van het inwonerspanel blijkt dat deze pagina goed wordt gewaardeerd.

Eind 2022 is het werkproces gestart om alle medewerkers te trainen in het schrijven van teksten op B1-niveau. Het aanbestedingstraject heeft geresulteerd in een getekende offerte. Op korte termijn wordt deze training uitgerold. Het doel is om de taal van het dorp te spreken met de inwoners, en zodoende de kloof tussen gemeentehuis en inwoners gevoelsmatig te verkleinen. Hierdoor kan participatie makkelijker tot stand komen, want begrijpelijke informatieverstrekking is hiervoor noodzakelijk.

## **5.7 Rechtmatigheid**

De Eerste Kamer nam op 27 september 2022 de Wet versterking Decentrale Rekenkamers aan. Hiermee is de wet van kracht. Voor gemeenten betekent dit dat over het verslagjaar 2023 (in 2024) voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording wordt afgeven.

Rechtmatigheidstoetsing richt zich zowel op begrotingsrechtmatigheid, het budgetrecht conform de regels die daarvoor zijn vastgelegd, als op rechtmatigheid van inkoop en op rechtmatig uitvoeren van overige rechtshandelingen.

Daar aan is vorm gegeven in diverse gemeentelijke regelingen. Gedurende het jaar is er sprake van interne controle (directe toetsing op de handeling zelf), en verbijzonderde interne controle: wordt er gewerkt conform de afgesproken procedures.

In 2022 hebben we de volgende afwijking geconstateerd en maatregelen getroffen:

- De overeenkomst onkruid- en veegbeheer is ten onrechte verlengd, deze verlenging is onrechtmatig en hiermee zijn de kosten van € 108.573 voor 2022 onrechtmatig. In 2023 moet hier een nieuwe aanbesteding/overeenkomst voor worden opgesteld.
- De kosten voor het onderhoud aan bomen komen boven de Europese aanbestedingsgrens voor diensten uit, daarmee is € 78.755 voor 2022 onrechtmatig. De overeenkomst voor 2023-2024 is Europees aanbesteed.
- Er is bij inhuur voor projecten van onder andere grondexploitaties en gebiedsontwikkeling, sprake van het inzetten van een projectleider op meerdere projecten, dit dient conform de aanbestedingswet als één geheel gezien te worden. Daarmee is voor 2022 € 119.625 onrechtmatig. Vanaf 2023 wordt dit ingehuurd via een partij die een raamovereenkomst heeft met de gemeente Scherpenzeel.

## 6: Wet open overheid

Dit is de openbaarheidspaaragraaf van de gemeente. De openbaarheidspaaragraaf is een nieuwe verplichte paaragraaf in de jaarstukken en begroting. Deze verplichting komt voort uit het besluit tot actieve openbaarmaking van informatie en artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

Het op orde brengen van de informatiehuishouding speelt een belangrijke rol in de Woo. Voor de volledige implementatie van de Woo is een plan opgesteld.

In 2022 zijn er 5 Wob-verzoeken ontvangen. Hiervan zijn er 3 toegekend, 1 afgebroken en 1 buiten behandeling gesteld.

Op 1 mei 2022 is de Woo in de plaats van de Wob getreden. Na de inwerkingtreding van de Woo zijn er in 2022 nog 9 Wob verzoeken ontvangen door de gemeente Scherpenzeel. Hiervan zijn er 4 toegekend, 1 afgewezen en er zijn er 4 waarvan het resultaat nog niet bekend is.

## 7: Verbonden Partijen

Een gemeente kan taken op drie manieren (laten) uitvoeren: zelf doen, uitbesteden of samenwerken met andere gemeenten. Als een gemeente besluit samen te werken, gaat ze daarvoor samen met één of meer andere gemeenten een verbonden partij aan. Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin een gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Deze rechtspersonen kunnen verschillende juridische vormen hebben, bijvoorbeeld een gemeenschappelijke regeling, vennootschap of stichting. De gemeente Scherpenzeel heeft verschillende verbonden partijen. Het deelnemen aan een verbonden partij brengt belangrijke voordelen met zich mee, zoals kostenbesparing, vermindering van de kwetsbaarheid en verbetering van de kwaliteit van de taakuitvoering.

Het aangaan van een verbonden partij brengt naast voordelen ook een aantal risico's met zich mee. Er is vaak (veel) gemeentelijk geld mee gemoeid. Daarnaast is de invloed en controle op de uitvoering van activiteiten minder direct. En die wordt dan wel gedeeld met de andere partijen (gemeenten). Dit leidt tot onder andere de volgende risico's:

- bestuurlijke risico's: de gemeente blijft verantwoordelijk voor de uitvoering, maar heeft minder invloed op de wijze waarop de activiteit wordt uitgevoerd;
- financiële risico's: financiële tekorten bij verbonden partijen die ten laste komen van de gemeente;
- het (on)voldoende in huis houden van eigen expertise om de gewenste prestatie te formuleren en de geleverde prestaties te kunnen beoordelen;
- de (on)mogelijkheid om de uitbestedingsbeslissing te heroverwegen in verband met de benodigde investering.

De bijdrage voor 2022 aan de gemeenschappelijke regelingen is hieronder weergegeven.

Bijdragen aan verbonden partijen	Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Verschil	Rekening 2021
Omgevingsdienst de Vallei (OddV)	-504.111	-516.111	-549.079	-32.968	-498.417
Regio de Vallei	-2.500	-2.500	-1.616	884	-1.868
Regio Foodvalley	-89.495	-89.495	-92.209	-2.714	-96.409
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)	-889.317	-894.929	-900.260	-5.331	-863.295
Valleihopper	-77.000	-77.000	-71.000	6.000	-58.283
	<b>-1.562.423</b>	<b>-1.580.035</b>	<b>-1.614.164</b>	<b>-34.129</b>	<b>-1.518.272</b>

Op de volgende pagina's volgt een overzicht van alle verbonden partijen van de gemeente Scherpenzeel. Hierbij is onder meer weergegeven wat de doelstelling van de gemeente is om te participeren in de betreffende verbonden partij en de financiële situatie van de verbonden partij.



## Gemeenschappelijke regelingen

<b>Omgevingsdienst de Vallei (OddV), Ede</b>			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren		
Programma(s):	8		
Doelstelling deelname:	De OddV is een samenwerking bij uitvoering van taken op het gebied van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht.		
Financieel belang 2022:	€ 549.079		
Financieel resultaat:	€ 406.625		
Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 747.655	Eigen vermogen 31-12-2021:	€ 778.004
Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 2.389.784	Vreemd vermogen 31-12-2021:	€ 2.335.755

<b>Regio de Vallei, Ede</b>			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren		
Programma(s):	7		
Doelstelling deelname:	De regio hanteert het doel de verwerking van afval op een duurzame wijze in te richten. De regio richt zich op restafval (verbranding) en gft-afval (vergisting en compostering). Verwerking van PMD afval is inmiddels buiten de regio georganiseerd		
Financieel belang 2022:	€ 1.616		
Financieel resultaat:	€ 71.792		
Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 113.758	Eigen vermogen 31-12-2021:	€ 41.966
Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 1.461	Vreemd vermogen 31-12-2021:	€ 22.700

<b>Regio Foodvalley, Ede</b>			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder G. van Deelen		
Programma(s):	0		
Doelstelling deelname:	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op diverse deelgebieden.		
Financieel belang 2022:	€ 92.209		
Financieel resultaat:	€ 76.655		
Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 3.455.584	Eigen vermogen 31-12-2021:	€ 3.123.929
Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 2.706.174	Vreemd vermogen 31-12-2021:	€ 2.150.945

<b>Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM), Arnhem</b>			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Burgemeester M.C. Teunissen-Willemsen		
Programma(s):	1	7	
Doelstelling deelname:	VGGM organiseert voor veiligheidsregio Gelderland Midden de hulpverlening. Doelstelling van deelname is het inkopen van kwalitatief hoogwaardige hulp- en dienstverlening voor volksgezondheid en brandweertaken.		
Financieel belang 2022:	€ 900.260		
Financieel resultaat:	nmb		
Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 8.513.000	Eigen vermogen 31-12-2021:	€ 9.615.000
Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 51.358.000	Vreemd vermogen 31-12-2021:	€ 63.229.000

<b>Bedrijfsvoeringsorganisatie Valleihopper, Barneveld</b>			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder H. Vlastuin		
Programma(s):	6		
Doelstelling deelname:	Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers in het kader van de uitvoering van hun bedrijfsvoeringstaken betreffende het Vraagafhankelijk vervoer en het ov-vangnet. De doelstelling is om te voldoen aan de door Gedeputeerde Staten gestelde kaders en gezamenlijke voordelen te realiseren.		
Financieel belang 2022:	€ 71.000		
Verwacht financieel resultaat:	nmb		
Eigen vermogen 31-12-2022:	€	Eigen vermogen 31-12-2021:	€ 0
Vreemd vermogen 31-12-2022:	€	Vreemd vermogen 31-12-2021:	€ 1.522.336

## Stichtingen verenigingen

<b>Eem Vallei Educatief, Amersfoort</b>			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder H. Vlastuin		
Programma(s):	4		
Doelstelling deelname:	Voldoen aan de wettelijke verplichting om openbaar onderwijs aan te bieden. Met deze deelname wordt beoogd om door middel van schaalgrootte efficiency- en kwaliteitsvoordelen te genereren.		
Financieel belang 2022:	Er is alleen sprake van bestuurlijk belang		
Financieel resultaat:	n.v.t.		
Eigen vermogen 31-12-2022:	€	Eigen vermogen 31-12-2021:	€ 3.596.695
Vreemd vermogen 31-12-2022:	€	Vreemd vermogen 31-12-2021:	€ 2.484.040

<b>IBMN, Vianen</b>			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder G. van Deelen		
Programma(s):	0		
Doelstelling deelname:	Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN) is een samenwerking op het terrein van inkoop en aanbesteding, gericht op het realiseren van kwalitatieve, procesmatige en financiële inkoopvoordelen.		
Financieel belang 2022:	€ 62.765		
Financieel resultaat:	nnb		
Eigen vermogen 31-12-2022:	€	Eigen vermogen 31-12-2021:	€ 202.355
Vreemd vermogen 31-12-2022:	€	Vreemd vermogen 31-12-2021:	€ 32.132

<b>Kulturhus De Breehoek</b>			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder G. van Deelen	Wethouder H. Vlastuin	
Programma(s):	5		
Doelstelling deelname:	Toezicht op een deugdelijke exploitatie en realisatie van de 'Kulturhus Gedachte' waarbij voorzieningen op het gebied van zorg, cultuur, educatie, sport en welzijn in een gebouw zijn samengebracht.		
Financieel belang 2022:	Exploitatiebijdrage: € 140.000.		
Financieel resultaat:	nnb		
Eigen vermogen 31-12-2022:	€	Eigen vermogen 31-12-2021:	€ 1.634.868
Vreemd vermogen 31-12-2022:	€	Vreemd vermogen 31-12-2021:	€ 4.903.211

## Vennootschappen en coöperaties

<b>BNG, Den Haag</b>			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren		
Programma(s):	0		
Doelstelling deelname:	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. Wij hebben als aandeelhouder zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die wij bezitten.		
Financieel belang 2022:	€ 3.510 aandelen à € 2,50 nominaal. Onderstaande bedragen in mln. €.		
Financieel resultaat:	€ 300 mln.		
Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 4.615	Eigen vermogen 31-12-2021:	€ 5.062
Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 107.459	Vreemd vermogen 31-12-2021:	€ 143.995

<b>Vitens, Zwolle</b>			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren		
Programma(s):	0		
Doelstelling deelname:	De gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied van Vitens zijn de publieke aandeelhouders en kunnen daarmee invloed uitoefenen op de drinkwatervoorziening. Zij hebben geen directe bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken binnen het bedrijf.		
Financieel belang 2022:	€ 7.746 aandelen à € 1,00 nominaal. Onderstaande bedragen in mln. €.		
Financieel resultaat:	€ 49,2		
Eigen vermogen 31-12-2022:	€ 649,5	Eigen vermogen 31-12-2021:	€ 600,3
Vreemd vermogen 31-12-2022:	€ 1.446,6	Vreemd vermogen 31-12-2021:	€ 1.387,8

### 8.1 Inleiding

De gemeente Scherpenzeel geeft in de paragraaf grondbeleid aan hoe het grondbeleid wordt ingezet om de bestuurlijke doelstellingen te realiseren.

### 8.2 Visie

De gemeentelijke visie op grondbeleid is vastgelegd in de nota grondbeleid. Grondbeleid is een middel om andere beleidsdoelen en bestuurlijke ambities te realiseren; het is geen doel op zich. De gemeente zet het grondbeleid als middel in om beleidsdoelen uit bijvoorbeeld de omgevingsvisie en de woonvisie te realiseren.

De gemeente voert een situationeel grondbeleid. De nota grondbeleid bevat een routekaart met een afwegingskader om per situatie koers te bepalen. Grofweg zijn er drie routes, namelijk passief faciliterend grondbeleid, proactief faciliterend grondbeleid en actief grondbeleid. De nota grondbeleid geeft per route de kaders voor de uitvoering.

De uitvoering van de ontwikkelstrategie Scherpenzeel Zuid realiseert de gemeente deels door actief grondbeleid te voeren; denk hierbij aan de in 2021 afgeronde projecten Akkerwinde en Walstrolaan en de lopende projecten De Nieuwe Koepel en Zelder.

### 8.3 Uitvoering grondbeleid

#### Faciliterend grondbeleid

Als marktpartijen of particulieren het initiatief nemen voor een ruimtelijke ontwikkeling, dan zal de gemeente het spoor van de anterieure overeenkomst volgen. Hierin worden afspraken gemaakt over onder andere kostenverhaal, planschade, aantallen en typen woningen en bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen buiten het plangebied, zover van toepassing.

Momenteel faciliteert de gemeente onder andere de ontwikkeling van appartementen aan Vierzinnen en de ontwikkeling van een supermarkt en appartementen rond Vijverlaan/Dorpsstraat.

Daarnaast wordt voor het komende jaar nog de volgende ontwikkelingen verwacht waarbij overeenkomsten worden afgesloten:

- Bouw woningen aan het Holevoetplein
- Bouw appartementen aan de Vlieterweg
- Bouw appartementen en een zorgcomplex aan de Dorpsstraat
- Bouw appartementen aan de Prinses Margrietlaan
- Bouw woningen achter de Dorpsstraat

In 2022 is een procedure in gang gezet voor 13 tijdelijke woningen op het Wetroterrein. De tijdelijke woningen zijn bestemd voor vluchtelingen en statushouders. Verwachting is dat de tijdelijke woningen in 2023 geplaatst en bewoond kunnen worden.

#### Uitvoerend grondbeleid

Om uitvoering te kunnen geven aan de ontwikkelstrategie Scherpenzeel Zuid, voert de gemeente actief grondbeleid. Momenteel voert de gemeente twee grondexploitaties, die van De Nieuwe Koepel en Zelder. Daarnaast heeft de gemeente sinds ruim 2 jaar voorkeursrecht gevestigd in Scherpenzeel-Noord. In de loop van 2023 wordt besloten hoe hiermee verder om te gaan.

Tweemaal per jaar actualiseert het college de grondexploitaties en biedt deze herzieningen voor besluitvorming aan de raad aan. In de paragraaf grondbeleid informeert het college de raad over de individuele grondexploitaties, de risico's, de eventuele (tussentijdse) winstneming en de eventuele verliesvoorziening. De baten en lasten van de grondexploitatie zijn verantwoord in programma 8. Grondexploitaties hebben een projectmatig karakter en zijn daarmee anders dan de jaarbudgetten in de algemene dienst van de gemeente. Het verantwoorde saldo van baten en lasten wordt bepaald door het resultaat op de afgesloten complexen en de winst- en verliesneming op complexen. De resterende baten en lasten worden geactiveerd en hebben als zodanig geen invloed op het resultaat van het betreffende jaar. Deze activering wordt zichtbaar op de balans van de gemeente onder "voorraden". Voor gronden die niet in uitvoering zijn genomen geldt, dat deze zijn opgenomen op de balans onder de materiële vaste activa.

### Ontwikkeling Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 geldt voor overheidsinstellingen een belastingplicht in de vorm van vennootschapsbelasting voor hun ondernemersactiviteiten. Binnen onze gemeente geldt deze belastingplicht voor de grondexploitaties. In 2022 is de aanslag 2021 afgewikkeld en de voorlopige aanslag voor het jaar 2022 betaald.

### Stand van zaken grondexploitaties

Hierna volgt een overzicht van de huidige stand van zaken en de te verwachten financiële resultaten op de grondexploitaties. Daarna volgt de voortgang van de grondexploitaties met de te verwachten (tussentijdse) winstneming. Als laatste volgt per grondexploitatie een toelichting op de uitvoering in 2022 en de vooruitblik naar 2023.

### **Resultaten in exploitatie genomen gronden (x € 1.000)**

Complex	Laatst vastgestelde stand Begroting 2023-2026				Jaarrekening 2022			
	Boekwaarde*		Eindresultaat		Boekwaarde		Eindresultaat	
	1-1-2022	31-12-2022	Nominale eindwaarde**	Jaar	1-1-2022	31-12-2022	Nominale eindwaarde**	Jaar
Zelder	446	618	117	2025	446	618	23	2025
De Nieuwe Koepel	8.643	8.941	11.147	2030	8.643	8.941	10.886	2030

\*negatief bedrag betekent meer opbrengsten dan kosten en een positief bedrag betekent meer kosten dan opbrengsten

\*\*inclusief (tussentijdse) winstneming, negatief bedrag betekent een verliesgevende grondexploitatie en een positief bedrag betekent een winstgevende grondexploitatie

### Complex Zelder

In 2019 heeft de gemeente de gronden voor dit plangebied aangekocht, waarna in 2020 verder is gegaan met de stedenbouwkundige uitwerkingen voor dit plan. Bij dit traject zijn zowel de beoogde nieuwe bewoners als de omwonenden betrokken door middel van een starters- en inwonersbijeenkomst. Het bestemmingsplan is in april 2022 onherroepelijk geworden. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een plan en programma dat voorziet in de bouw van 34 grondgebonden starters woningen in de prijscategorie tot € 210.000 VON (prijspeil 2021) alsmede de bouw van 1 vrijstaande woning. Het selectietraject voor het project is in maart 2022 afgerond. Alle woningen zijn intussen verkocht aan inwoners van

Scherpenzeel, met uitzondering van 2 woningen die werden verkocht aan mensen uit de directe regio. In het najaar van 2022 is gestart met het bouwrijp maken van Fase 1. In februari 2023 worden de gronden voor Fase 1 overgedragen aan de ontwikkelaar. Hierna kan worden gestart met de bouw van de 26 starters woningen.

Het bouwrijp maken is in 2022 aanbesteed, waardoor er sprake is van een aanbestedingsvoordeel op de openbare werken van € 15.000 (V). Planontwikkelingskosten en kosten voor VAT zijn dit jaar hoger uitgevallen dan begroot. Hierdoor ontstaat een nadeel van € 53.000 (N). Daarnaast zijn de parameters voor de kosten- en opbrengstenstijgingen aangepast. Het effect op de grondexploitatie is een nadeel van € 55.500 (N). In totaal is de grondexploitatie € 94.000 nadeliger geworden.

### Complex De Nieuwe Koepel

Met het raadsbesluit van 25 maart 2021 is ingestemd met de totale ontwikkeling van Fase I en Fase II van de Nieuwe Koepel en de aankoop van de gronden. Gevolg hiervan is dat de gemeente 100% grondeigenaar is. De gemeenteraad nam ook een amendement aan om meer betaalbare koop en huurwoningen toe te voegen aan het plangebied. Inmiddels heeft dit geleid tot een nieuwe stedenbouwkundige opzet. In lijn hiermee worden de onderhandelingen met het consortium thans gevoerd om te komen tot een goed stedenbouwkundig plan en woningbouwprogramma, een en ander binnen acceptabele financiële randvoorwaarden. De planning voorziet in de afronding van deze onderhandeling in het eerste kwartaal van 2023. Planning voorziet ook in het ter inzage leggen van het ontwerp bestemmingsplan in het tweede kwartaal van 2023.

Voor complex de Nieuwe Koepel zijn de volgende afwijkingen van belang:

€ 304.000 (N) extra kosten voor bouw- en woonrijp maken door prijsstijgingen;

Diverse kleinen verschillen € 29.000 (N), waaronder verwachte juridische kosten voor de afhandeling van de huurovereenkomsten in het Flintstonepark; € 339.000 (V) extra opbrengsten in verband met nieuwe verkaveling;

Kosten- en opbrengstenstijging € 94.000 (V), door afspraken die vastliggen over de opbrengstenindex (2,5%); rentekosten voor projectlening € 361.000 (N); totaal € 261.000 nadelig.

### **Winstneming**

Vanaf 2016 verplicht de commissie BBV gemeenten om (tussentijds) winst te nemen volgens de zogenaamde 'percentage of completion methode' (POC methode). Deze methode houdt in dat de gemeente naar gelang de voortgang van het project (tussentijds) winst neemt. Bij de bepaling van de tussentijdse winstneming wordt rekening gehouden met het risicoprofiel; daarom wordt bij Zelder geen tussentijdse winst genomen.

Complex	POC (%)					(tussentijdse) winstneming (x € 1.000)				
	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2023	2024	2025	2026
Zelder	0%	49%	74%	100%						
De Nieuwe Koepel	0%	0%	7%	16%	29%			492	670	922

#### **8.4 Reserves en voorzieningen**

De gemeente beschikt voor het grondbeleid over de reserve grondexploitatie, voorziening grond Akkerwinde en het Fonds Dorpsontwikkeling.

##### Reserve grondexploitatie

De reserve grondexploitatie dient om de financiële risico's van de grondexploitaties op te vangen (voor zover de winstpotentie hier niet in voorziet), de verliesvoorziening voor verliesgevende grondexploitatie te vormen en daarnaast om de afdrachten vennootschapsbelasting te betalen. De stand per 31 december 2022 voor deze reserve is € 4.979.782. Op dit moment is het beoogde resultaat van de grondexploitatie De Nieuwe Koepel voldoende positief om de risico's te kunnen opvangen binnen de lopende exploitatie. Voor de grondexploitatie Zelder worden de risico's opgevangen met de reserve grondexploitatie. Steeds als een complex wordt afgesloten, volgt een voorstel waar de raad beslist over de resultaatbestemming. In de afweging wordt dan ook het totaal van de risico's op de overige complexen en de vennootschapsbelasting betrokken.

##### Fonds Dorpsontwikkeling

In de structuurvisie staat beschreven dat alle nieuwbouwwontwikkelingen in het gebied voor Scherpenzeel-Zuid (begrensd bij het bestaand stedelijk gebied ten tijde van vaststelling van de structuurvisie) bijdragen aan het Fonds Dorpsontwikkeling. Met de grondverkopen in de afgelopen jaren zijn afdrachten gedaan ten gunste van deze voorziening. De stand van de voorziening bedraagt op 31 december 2022 € 874.476. Voor de besteding van de fondsgelden zijn diverse deelplannen opgesteld. Een deel hiervan ( met name onderdeel Akkerwinde) zijn inmiddels uitgevoerd. De overige plannen (met name in en bij de Nieuwe Koepel) zijn voorzien voor de komende periode. Momenteel wordt in beeld gebracht wat de actuele kosten zijn om deze plannen uit te voeren. Op basis hiervan kunnen besluiten worden genomen over de voortgang/uitvoering hiervan.

##### Voorziening Walstrolaan en Akkerwinde

Voorziening nog te maken kosten Walstrolaan is per 31 december 2022 opgeheven. Er is een dotatie van € 26.000 in voorziening Akkerwinde verwerkt in verband met de aanschaf van een onvoorzien waterpomp voor de speelplaats.



Duurzaamheid is een belangrijk speerpunt in Scherpenzeel. We willen een sociale, duurzame en ondernemende samenleving waarin iedereen meedoet en zich veilig en geaccepteerd voelt. Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder het vermogen van de toekomstige generaties in gevaar te brengen om in hun eigen behoeften te voorzien. Het gaat daarbij om samenhang en balans tussen planet (leefomgeving), people (mens) en profit (economie). In de Kadernotitie Duurzaamheid beschrijven we wat de gemeente Scherpenzeel verstaat onder het brede begrip duurzaamheid. De Kadernotitie Duurzaamheid is uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda Duurzaamheid. Deze richt zich met name op het thema 'Planet'. Met deze uitvoeringsagenda wordt concreet gemaakt welke ambitie, inzet en resultaat de gemeente Scherpenzeel heeft ten aanzien van 10 actuele onderwerpen. Het geeft tevens een "agenda" voor de activiteiten op korte en middellange termijn, waardoor ook inwoners en ondernemers in Scherpenzeel kunnen zien wat er in dit kader door de gemeente wordt ondernomen.

Het betreft de volgende thema's:

- CO<sub>2</sub>-besparen:  
Door middel van verduurzaming sportpark, het stimuleren van zonne-energie op (openbare) daken en gebouwen, het beschikbaar stellen van een Duurzaamheidslening en het enthousiasmeren van bedrijven om energie- en duurzaamheidsmaatregelen te treffen.
- Gemeente als voorbeeld:  
Als gemeente geven we het goede voorbeeld op het gebied van duurzaamheid binnen de organisatie door bijvoorbeeld bij inkoop- en aanbesteding duurzame keuzes te maken.
- Klimaatadaptatie:  
Zoals het uitvoeren van maatregelen uit het waterplan en het stimuleren van inwoners tot klimaatadaptatie door middel van afkoppelen/regentonnen en minder verharding.
- Stimuleren van biodiversiteit.
- Het stimuleren van hergebruik en afvalscheiding. En het sluiten van kringlopen door stimuleren van circulariteit.
- Verduurzaming van bestaande woningen en nieuwbouwwoningen bouwen we (bijna) energieneutraal.
- Grootschalige duurzame opwekking, zoals zonnenvelden en windmolens.
- Duurzame mobiliteit:  
We faciliteren laadpalen voor elektrische auto's en fietsen in de openbare ruimte en stimuleren fietsgebruik door een goede inrichting van de openbare ruimte.

Het jaar 2022 stond bij duurzaamheid in het teken van de energieprijzen die tot recordhoogte stegen. Dit had invloed op inwoners, ondernemers, organisaties en de gemeente zelf.

Huishoudens met een laag inkomen ontvingen daarom in 2022 een eenmalige energietoeslag. In Scherpenzeel kon iedereen met een inkomen tot 150% van de bijstandsnorm de energietoeslag aanvragen. Voor maatschappelijke organisaties hebben we het Winterfonds ingericht. Huiseigenaren hebben we ondersteund in het verduurzamen van hun woningen.

Voor alle inwoners hebben we in oktober 2022 de Bespaarweek georganiseerd. In die week waren er diverse activiteiten en hebben we de gemeenteraad geïnformeerd over het communicatieplan duurzaamheid en energiebesparing.

Daarnaast hebben we in verband met de oorlog in Oekraïne ons contract met gasleverancier Gazprom per oktober 2022 opgezegd. We hebben een nieuw, duurder, contract met Vattenfall afgesloten. Deze prijsverhoging merken we eind 2022 en loopt nog tot en met 2023 door.

## Jaarrekening

- Waarderingsgrondslagen
- Overzicht Baten en Lasten
- Bestemming rekeningresultaat
- Balans per 31 december 2022
- Toelichting op de balans
- Gebeurtenissen na balansdatum

### **Inleiding**

De jaarrekening is opgemaakt conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

### **Vergelijkende cijfers**

Bij de Financiële vaste activa waren de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in 2021 verantwoord onder de Uitzettingen met een looptijd langer dan 1 jaar.

De overlopende activa zijn nader uitgesplitst conform de BBV-richtlijnen.

In 2021 waren de af te dragen loonbelasting en te betalen pensioenpremies opgenomen onder de 'Overige vlottende 'schulden', deze zijn nu gerubriceerd onder de Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen', ook zijn de vooruitontvangen bedragen uitgesplitst conform de BBV-richtlijnen.

### **Algemeen**

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van de historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Ten aanzien van de bepaling van de baten inzake de algemene uitkering is uitgegaan van de laatst gepubliceerde accres-mededeling, zijnde de septembercirculaire 2022.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

### **Balans**

#### **Vaste activa**

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa met economisch en maatschappelijk nut worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de Nota waardering en afschrijving vaste activa 2017 gemeente Scherpenzeel.

#### **Financiële vaste activa**

De langlopende geldleningen u/g zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de nominale waarde omdat de gemeente de obligaties wil aanhouden tot einde looptijd.

### **Vlottende activa**

De niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De vorderingen en liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

### **Voorzieningen**

De voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

### **Vaste schulden**

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

### **Vlottende passiva**

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

### **Borg- en garantstellingen**

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

### **Toelichting onzekerheid eigen bijdrage WMO**

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatievoorziening van het CAK naar de gemeente is om privacy redenen beperkt. Hierdoor kan de gemeente niet de juistheid en volledigheid op persoonsniveau en op totaalniveau van de eigen bijdragen vaststellen. In de kadernota rechtmatigheid 2016 van de commissie BBV geeft deze commissie aan dat de wetgever in feite bepaald heeft dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdrage geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente geen zekerheid omtrent de omvang en de hoogte van de eigen bijdrage kan krijgen. In de jaarrekening is dus sprake van een onzekerheid ten aanzien van deze eigen bijdrage, ook al ligt de oorzaak hiervan niet bij de gemeente.

## Overzicht baten en lasten

	Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Verschil	Rekening 2021
<b>Saldo van baten en lasten</b>					
<b>Lasten</b>					
P0 Bestuur en ondersteuning	-5.319.684	-6.885.855	-6.535.586	350.269	-6.003.572
P1 Veiligheid	-827.421	-842.559	-906.880	-64.321	-908.880
P2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-813.358	-783.469	-1.013.402	-229.933	-1.215.321
P3 Economie	-172.832	-196.507	-215.324	-18.817	-251.923
P4 Onderwijs	-848.866	-904.147	-939.683	-35.536	-868.912
P5 Sport, cultuur en recreatie	-1.818.687	-1.903.287	-2.100.197	-196.910	-2.123.845
P6 Sociaal domein	-7.854.437	-9.155.941	-11.261.000	-2.105.059	-9.223.261
P7 Volksgezondheid en milieu	-2.463.988	-2.627.931	-2.662.438	-34.507	-2.387.926
P8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-3.636.233	-2.865.674	-2.272.163	593.511	-8.772.160
<b>Totaal Lasten</b>	<b>-23.755.506</b>	<b>-26.165.370</b>	<b>-27.906.673</b>	<b>-1.741.303</b>	<b>-31.755.800</b>
<b>Baten</b>					
P0 Bestuur en ondersteuning	16.343.795	18.746.176	20.071.537	1.325.361	16.355.088
P1 Veiligheid	13.920	13.920	24.569	10.649	76.372
P2 Verkeer, vervoer en waterstaat	36.711	95.723	86.503	-9.220	96.905
P3 Economie	186.758	186.758	188.584	1.826	134.520
P4 Onderwijs	89.479	89.479	185.251	95.772	105.504
P5 Sport, cultuur en recreatie	137.596	137.596	164.056	26.460	555.634
P6 Sociaal domein	1.109.035	1.173.968	2.674.445	1.500.477	1.767.345
P7 Volksgezondheid en milieu	2.446.961	2.465.284	2.611.110	145.826	2.369.863
P8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	2.939.094	1.663.267	1.164.389	-498.878	9.553.761
<b>Totaal Baten</b>	<b>23.303.349</b>	<b>24.572.171</b>	<b>27.170.444</b>	<b>2.598.273</b>	<b>31.014.992</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>-452.157</b>	<b>-1.593.199</b>	<b>-736.228</b>	<b>856.971</b>	<b>-740.808</b>
<b>Mutatie reserves</b>					
Toevoegingen	-302.466	-302.466	-916.683	-614.217	-3.174.602
Onttrekkingen	1.007.989	1.715.889	1.441.471	-274.418	4.609.743
<b>Mutatie reserves</b>	<b>705.523</b>	<b>1.413.423</b>	<b>524.788</b>	<b>-888.635</b>	<b>1.435.141</b>
<b>Resultaat</b>	<b>253.366</b>	<b>-179.776</b>	<b>-211.440</b>	<b>-31.664</b>	<b>694.333</b>

### Toelichting baten en lasten

In de loop van 2022 was de begroting negatief bijgesteld, het jaar 2022 is uiteindelijk ruim € 31.000 lager afgesloten, met name door gestegen kosten in het laatste kwartaal. Hieronder is een opstelling van de baten en lasten opgenomen, met daarin apart de algemene dekkingsmiddelen. Deze opstelling is conform de regelgeving voorgeschreven.

Overzicht baten en lasten	Primitieve begr. 2022	Actuele begr. 2022	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
<b>Saldo van baten en lasten</b>					
<b>Programma's</b>					
0. Bestuur en ondersteuning	-1.579.487	-1.724.097	-1.519.727	204.370	-1.359.592
1. Veiligheid	-813.501	-828.639	-882.310	-53.671	-832.508
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-776.647	-687.746	-926.899	-239.153	-1.118.416
3. Economie	-142.700	-166.375	-176.238	-9.863	-225.341
4. Onderwijs	-759.387	-814.668	-754.432	60.236	-763.408
5. Sport, cultuur en recreatie	-1.681.091	-1.765.691	-1.936.142	-170.451	-1.568.211
6. Sociaal domein	-6.745.402	-7.981.973	-8.586.555	-604.582	-7.455.916
7. Volksgezondheid en milieu	-17.027	-162.647	-51.328	111.319	-18.063
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-697.139	-1.202.407	-1.107.774	94.633	781.601
<b>Totaal programma's</b>	<b>-13.212.381</b>	<b>-15.334.243</b>	<b>-15.941.406</b>	<b>-607.163</b>	<b>-12.559.852</b>
<b>Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien</b>					
Algemene dekkingsmiddelen	16.175.076	17.950.574	19.637.737	1.687.163	16.186.951
Overhead	-3.262.452	-4.057.130	-4.436.899	-379.769	-4.307.460
Onvoorzien	-152.400	-152.400	-186	152.214	-20.589
Heffing Vpb	0	0	4.525	4.525	-39.857
<b>Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien</b>	<b>12.760.224</b>	<b>13.741.044</b>	<b>15.205.177</b>	<b>1.464.133</b>	<b>11.819.044</b>
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>-452.157</b>	<b>-1.593.199</b>	<b>-736.228</b>	<b>856.971</b>	<b>-740.808</b>
Mutaties reserves	705.523	1.413.423	524.788	-888.635	1.435.141
<b>Mutaties reserves</b>	<b>705.523</b>	<b>1.413.423</b>	<b>524.788</b>	<b>-888.635</b>	<b>1.435.141</b>
<b>Resultaat</b>	<b>253.366</b>	<b>-179.776</b>	<b>-211.440</b>	<b>-31.664</b>	<b>694.333</b>

### Bestemming rekeningresultaat

#### Voorstel bestemming resultaat 2022

Het nadelige resultaat over 2022 zal ten laste komen van de algemene reserve.

Het voorstel voor overheveling van budgetten is opgenomen in het raadsvoorstel bij de jaarstukken 2022 en maakt geen onderdeel uit van de jaarstukken zelf.

## Balans per 31 december 2022

bedragen x €  
1.000

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
<b>VASTE ACTIVA</b>		
<b>Immateriële vaste activa</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0
<b>Materiële vaste activa</b>	<b>22.348</b>	<b>22.764</b>
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.490	1.538
Investeringen met economisch nut	11.818	12.175
Investeringen met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	9.039	9.051
<b>Financiële activa</b>	<b>4.727</b>	<b>4.736</b>
Kapitaalverstrekkingen	17	17
Verstreckte leningen	4.710	4.719
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	0	0
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>27.074</b>	<b>27.499</b>
<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>		
<b>Vorraden</b>	<b>9.560</b>	<b>9.088</b>
Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie)	9.560	9.088
<b>Uitzettingen &lt; 1 jaar</b>	<b>2.870</b>	<b>3.089</b>
Vorderingen op openbare lichamen	1.742	1.930
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	354	515
Overige vorderingen	774	644
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	0
<b>Liquide middelen</b>	<b>73</b>	<b>-1.607</b>
Liquide middelen (kas, banksaldi)	73	-1.607
<b>Overlopende activa</b>	<b>1.803</b>	<b>914</b>
Voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	866	127
Overige nog te ontvangen bedragen	632	748
Vooruitbetaalde bedragen	305	39
<b>Totaal Vlottende Activa</b>	<b>14.305</b>	<b>11.484</b>
<b>Totaal Activa</b>	<b>41.380</b>	<b>38.983</b>



bedragen x €  
1.000

<b>PASSIVA</b>	<b>31-12-2022</b>	<b>31-12-2021</b>
<b>VASTE PASSIVA</b>		
<b>Eigen vermogen</b>	<b>17.422</b>	<b>18.158</b>
Algemene reserve	2.378	2.538
Bestemmingsreserves	15.256	14.926
Saldo van de rekening	-211	694
<b>Voorzieningen</b>	<b>9.805</b>	<b>9.599</b>
Voorzieningen	9.805	9.599
<b>Vaste schulden &gt; 1 jaar</b>	<b>11.081</b>	<b>6.113</b>
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	11.021	6.021
Waarborgsommen	60	92
<b>Totaal vaste passiva</b>	<b>38.308</b>	<b>33.870</b>
<b>VLOTTENDE PASSIVA</b>		
<b>Vlottende schulden &lt; 1 jaar</b>	<b>1.355</b>	<b>2.249</b>
Overige kasgeldleningen	0	0
Bankschulden	0	0
Overige vlottende schulden	1.355	2.249
<b>Overlopende passiva</b>	<b>1.664</b>	<b>2.863</b>
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	1.164	2.620
Vooruitontvangen bijdragen van het Rijk	323	64
Vooruitontvangen bijdragen van overige overheid	113	65
Overige vooruitontvangen bedragen	64	114
<b>Totaal Vlottende Passiva</b>	<b>3.072</b>	<b>5.113</b>
<b>Totaal Passiva</b>	<b>41.380</b>	<b>38.983</b>

## Toelichting op de balans

### Vaste activa

Vaste activa	boekwaarde 1-1-2022	vermeer- deringen	vermin- deringen	afschrij- vingen	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2022
Immateriële vaste activa	0	116.643	0	-116.643	0	0
Materiële vaste activa	22.764.504	409.199	0	-826.049	0	22.347.654
Financiële vaste activa	4.735.538	142.566	0	-151.467	0	4.726.637
	<b>27.500.042</b>	<b>668.408</b>	<b>0</b>	<b>-1.094.160</b>	<b>0</b>	<b>27.074.291</b>

Immateriële vaste activa	boekwaarde 1-1-2022	vermeer- deringen	vermin- deringen	afschrij- vingen	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2022
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	104.276	0	-104.276	0	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	12.367	0	-12.367	0	0
<b>Totaal</b>	<b>0</b>	<b>116.643</b>	<b>0</b>	<b>-116.643</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Materiële vaste activa	boekwaarde 1-1-2022	vermeer- deringen	vermin- deringen	afschrij- vingen	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2022
<b>Maatschappelijk nut</b>						
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.538.292	36.104	0	-84.353	0	1.490.043
<b>Totaal maatschappelijk nut</b>	<b>1.538.292</b>	<b>36.104</b>	<b>0</b>	<b>-84.353</b>	<b>0</b>	<b>1.490.043</b>
<b>Economisch nut</b>						
Gronden en terreinen	2.912.152	10.000	0	-89.673	0	2.832.479
Bedrijfsgebouwen	8.934.718	0	0	-318.477	0	8.616.241
Woonruimten	0	0	0	0	0	0
Vervoermiddelen	217.212	4.180	0	-27.433	0	193.959
Machines, apparaten en installaties	9.648	0	0	-7.387	0	2.261
Overig	101.402	142.422	0	-70.451	0	173.373
<b>Totaal economisch nut</b>	<b>12.175.131</b>	<b>156.602</b>	<b>0</b>	<b>-513.421</b>	<b>0</b>	<b>11.818.312</b>
<b>Economisch nut, dekking door heffing</b>						
Gronden en terreinen	570.809	30.841	0	-20.194	0	581.457
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.372.011	185.651	0	-182.168	0	8.375.494
Machines, apparaten en installaties	108.260	0	0	-25.913	0	82.347
<b>Totaal economisch nut, dekking door heffing</b>	<b>9.051.081</b>	<b>216.492</b>	<b>0</b>	<b>-228.275</b>	<b>0</b>	<b>9.039.298</b>
<b>Totaal</b>	<b>22.764.504</b>	<b>409.199</b>	<b>0</b>	<b>-826.049</b>	<b>0</b>	<b>22.347.654</b>

De investeringen in 2022 zijn hieronder gespecificeerd:

Investeringen MVA	Krediet	Cumulatief besteed t/m 2021	Investe- ring 2022	Restant krediet
<b>Maatschappelijk nut</b>				
Kruising Oosteinde-Ringbaan	150.000	53.070	15.498	81.432
Centrumvisie 2019-2022	30.000	3.500	20.606	5.894
<b>Totaal maatschappelijk nut</b>	<b>180.000</b>	<b>56.570</b>	<b>36.104</b>	<b>87.326</b>
<b>Economisch nut</b>				
Verduurzaming sportpark	40.000	1.080	10.000	28.920
Laadpalen	20.000	1.905	4.180	13.915
Vervanging laptops	105.000	0	120.833	-15.833
Informatiebeleidsplan	475.500	372.192	9.090	94.218
Implementatie belastingsamenwerking	130.000	95.685	12.500	21.815
<b>Totaal economisch nut</b>	<b>770.500</b>	<b>470.862</b>	<b>156.602</b>	<b>143.036</b>
<b>Economisch nut, dekking door heffing</b>				
Engineering begraafplaats Lambalgen	25.000	0	30.841	-5.841
Uitvoeringsmaatregelen GWBP 2018-2022	266.000	1.637	4.958	259.405
Aanleg watergang Lambergerkeerkade	255.000	117.415	20.731	116.854
Uitvoering BWKP - klimaatmaatregelen (jaarlijks)	426.000	0	6.683	419.317
Vervanging riolering Eikenlaan e.o. (2020-2021)	1.883.093	1.511.760	153.279	218.054
<b>Totaal economisch nut, dekking door heffing</b>	<b>2.855.093</b>	<b>1.630.812</b>	<b>216.492</b>	<b>1.007.789</b>
<b>Totaal</b>	<b>3.805.593</b>	<b>2.158.244</b>	<b>409.199</b>	<b>1.238.150</b>

Financiële vaste activa	boekwaarde 1-1-2022	vermeer- deringen	vermin- deringen	afschrij- vingen	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2022
<b>Kapitaalverstrekkingen</b>						
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	16.521	0	0	0	0	16.521
<b>Totaal kapitaalverstrekkingen</b>	<b>16.521</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>16.521</b>
<b>Verstrekte leningen</b>						
SVN-startersleningen	377.460	142.566	0	-57.506	0	462.520
Geldlening De Breehoek	4.100.000	0	0	-75.000	0	4.025.000
Lening Stg Ruitersportcentrum Scherpenzeel	144.357	0	0	-15.722	0	128.635
Lening Scouting Scherpenzeel	97.200	0	0	-3.240	0	93.960
<b>Totaal verstrekte leningen</b>	<b>4.719.017</b>	<b>142.566</b>	<b>0</b>	<b>-151.467</b>	<b>0</b>	<b>4.710.115</b>
<b>Totaal</b>	<b>4.735.538</b>	<b>142.566</b>	<b>0</b>	<b>-151.467</b>	<b>0</b>	<b>4.726.636</b>

De raad heeft eind 2019 besloten het toekenningsplafond voor startersleningen te verhogen tot € 1.600.000. Hiervan is ultimo 2022 nog € 473.455 beschikbaar.

Voor de leningen voor toekomstbestendig wonen is van de door de raad vastgestelde beschikbare ruimte van € 350.000 nog € 297.434 beschikbaar per 31 december 2022.

De kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen betreffen aandelen BNG Bank en aandelen Vitens. In 2021 waren deze verantwoord onder Uitzettingen met een looptijd langer dan 1 jaar.

De gemeente Scherpenzeel bezit geen obligaties.

De ontvangen rente op de lening aan stichting Ruitersport bedraagt over 2022 € 456. De lening aan Scouting Scherpenzeel is renteloos.

## Vlottende activa

### Voorraden

Voorraden	31-12-2022	31-12-2021
Onderhanden werk inzake grondexploitatie	9.559.865	9.088.464
<b>Totaal</b>	<b>9.559.865</b>	<b>9.088.464</b>

De specificatie van de boekwaarde per 31 december 2022 van het onderhanden werk is als volgt:

Naam	Boekwaarde 1 januari 2022	Vermeerderingen	Verminderingen	Winstuitname	Boekwaarde 31 december 2022	Verlieslatende voorziening	Balanswaarde 31 december 2022
De Nieuwe Koepel	8.642.993	298.005	0	0	8.940.998	0	8.940.998
Zelder	445.471	173.397	0	0	618.869	0	618.869
<b>Totaal onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie</b>	<b>9.088.464</b>	<b>471.402</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>9.559.867</b>	<b>0</b>	<b>9.559.867</b>

Naam	Balanswaarde 31 december 2022	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengst	Geraamd resultaat (nominale waarde)
De Nieuwe Koepel	8.940.998	11.193.716	31.021.099	10.886.385
Zelder	618.869	750.204	1.391.876	22.803
<b>Totaal onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie</b>	<b>9.559.867</b>	<b>11.943.920</b>	<b>32.412.974</b>	<b>10.909.188</b>

## Uitzettingen korter dan één jaar

Uitzettingen korter dan één jaar	31-12-2022	31-12-2021
<b>Vorderingen op openbare lichamen</b>		
Vorderingen op openbare lichamen	1.742.226	1.930.334
<b>Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen</b>		
Rek.crt Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	354.012	514.669
<b>Overige vorderingen</b>		
Debiteuren belastingen	395.921	402.873
Debiteuren sociale zaken	37.402	23.075
Overige vorderingen	331.482	217.892
Omzetbelasting	8.715	0
<b>Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</b>	0	0
<b>Totaal</b>	<b>2.869.758</b>	<b>3.088.842</b>

## Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Schatkistbankieren	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
<b>Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen</b>				
(1a) Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	341	937	-	6.702
(1b) Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
<b>(1) = (1a) / (1b) Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen</b>	<b>4</b>	<b>10</b>	<b>-</b>	<b>73</b>
<b>(2) Berekening drempelbedrag</b>				
(2a) Begrotingstotaal verslagjaar	26.165			
(2b) Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	26.165			
(2c) Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
<b>(2) Drempelbedrag</b>	<b>1.000</b>			
<b>(3a) = (2) &gt; (1) Ruimte onder het drempelbedrag</b>	<b>996</b>	<b>990</b>	<b>1.000</b>	<b>927</b>
<b>(3b) = (1) &gt; (2) Overschrijding van het drempelbedrag</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

Als gemeente moeten wij voldoen aan de Wet verplichting schatkistbankieren. Daarmee zijn wij verplicht overtollige middelen te storten in de schatkist van het Rijk. Voor het vereenvoudigen van het dagelijkse kasbeheer hanteert het Rijk een drempelbedrag. Alle liquide middelen onder dit drempelbedrag hoeven we niet te storten in de schatkist.

## Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
Bank Nederlandse Gemeenten, hoofdrekening	41.512	-1.774.581
Bank Nederlandse Gemeenten, belastingrekening	8.152	152.729
Rabobank	3.632	3.800
Regiobank	18.212	8.830
Kas	1.389	1.747
<b>Totaal</b>	<b>72.898</b>	<b>-1.607.475</b>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking en zijn niet beklemd.

## Overlopende activa

De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	31-12-2022	31-12-2021
<b>Te ontvangen van het Rijk</b>		
Gemeentefonds	193.478	109.081
Afrekening SPUK 2021	0	18.189
<b>Te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen</b>		
Middelen opvang Oekraïners	672.456	0
<b>Totaal</b>	<b>865.934</b>	<b>127.270</b>

Overige nog te ontvangen bedragen	31-12-2022	31-12-2021
PGB Jeugd	1.800	3.200
PGB Wmo	1.600	0
Middelen Jeugd, Regio	244.530	0
Bijdrage voorziening Valleivogels	0	13.077
Afvalstoffenheffing	140.000	153.000
Leges	165.853	0
VPB	0	508.911
Nog op te leggen aanslagen belastingen	44.731	44.731
Overige nog te ontvangen bedragen	32.992	24.717
<b>Totaal</b>	<b>631.506</b>	<b>747.636</b>

Vooruitbetaalde bedragen	31-12-2022	31-12-2021
Contributies	18.522	24.068
Bijdrage verbonden partij	174.973	-
Assurantiepremies	15.398	1.359
Overige vooruitbetaalde kosten	96.569	13.455
<b>Totaal</b>	<b>305.461</b>	<b>38.882</b>

## Passiva

### Overzicht reserves

Naam reserve	Saldo 1-1-2022	Resultaat 2021	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2022
Stand 1-1	2.538.186	516.428		-676.728	2.377.886
<b>Algemene reserve</b>	<b>2.538.186</b>	<b>516.428</b>	<b>0</b>	<b>-676.728</b>	<b>2.377.886</b>
<b>Bestemmingsreserves</b>					
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	20.000	-20.000			0
Reserve Riolering	148.820				148.820
Reserve Grondexploitatie	5.005.782			-26.000	4.979.782
Reserve Onderhoud wegen	661.395		147.000	-128.998	679.397
Reserve Sociale Woningbouw	408.871				408.871
Reserve Monumenten	168.342		5.000	-5.000	168.342
Reserve Lening De Breehoek	4.100.000			-75.000	4.025.000
Reserve Onderhoud De Breehoek	0	197.905		-28.063	169.842
Reserve Food Valley	88.827			-17.845	70.982
Reserve Leerlingenvervoer	59.439				59.439
Reserve Omgevingsvisie	55.382				55.382
Reserve Duurzaamheid	306.358			-90.000	216.358
Reserve Organisatie	0		631.183		631.183
<b>Totaal Bestemmingsreserves</b>	<b>11.023.216</b>	<b>177.905</b>	<b>783.183</b>	<b>-370.906</b>	<b>11.613.398</b>
<b>Bestemmingsreserves gekoppelde dekking kap.last.</b>					
Huisvesting	955.442			-40.446	914.996
Automatisering	567.278		108.500	-69.849	605.929
Reserve Onderwijsgebouwen	935.958		25.000	-179.417	781.541
Herinrichting sportpark de Bree	1.055.104			-65.688	989.416
Reserve Zwembad	362.469			-22.137	340.332
Reserve Centrumvisie	26.740			-16.300	10.440
<b>Totaal Bestemmingsreserves gekoppelde kap.last</b>	<b>3.902.991</b>	<b>0</b>	<b>133.500</b>	<b>-393.837</b>	<b>3.642.654</b>
<b>Totaal</b>	<b>17.464.393</b>	<b>694.333</b>	<b>916.683</b>	<b>-1.441.471</b>	<b>17.633.938</b>

#### **Algemene reserve**

Doel: Buffer voor het opvangen van risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd, het opvangen van eventuele rekeningtekorten en fungeren als algemeen dekkingsmiddel.

#### **Reserve Riolering**

Doel: Het opvangen van schommelingen in exploitatieresultaten op het onderdeel Riolering.

#### **Reserve Grondexploitatie**

Doel: Opvang van de financiële bedrijfsrisico's bij grondexploitatie.

**Reserve Onderhoud wegen**

Doel: Egalisatie onderhoudskosten en reconstructie/herinrichting van wegen.

**Reserve Sociale Woningbouw**

Doel: Waarborgen en verbeteren van de kwaliteit, duurzaamheid, betaalbaarheid en sociale veiligheid alsmede het inzetten voor investeringen ter verbetering van de woonomgeving met betrekking tot de sociale woningsector in Scherpenzeel.

**Reserve Monumenten**

Doel: Dekking van de jaarlijkse monumentensubsidies.

**Reserve Lening De Breehoek**

Doel: Dekking tegenover de renteloze lening aan Kulturhus De Breehoek in verband met de overdracht van het Kulturhus aan de Stichting.

**Reserve Onderhoud De Breehoek**

Doel: Dekking van kosten groot onderhoud van Kulturhus De Breehoek.

**Reserve Food Valley**

Doel: Dekking voor grotere projecten vanuit de regio Foodvalley welke de reguliere middelen te boven gaan.

**Reserve Leerlingenvervoer**

Doel: Schommelingen opvangen op het budget voor leerlingenvervoer.

**Reserve Omgevingsvisie**

Doel: Een goede verwerking van de toekomstvisie in de omgevingsvisie.

**Reserve Duurzaamheid**

Doel: Gelden beschikbaar houden ten behoeve van onderwerpen als energievisie en klimaatadaptatie.

**Reserve Organisatie**

Doel: Dekking van structurele kosten aanpassing van de organisatie en aanpassing loonbouw.

**Reserve Huisvesting**

Doel: Dekking van de kapitaallasten voor de huisvesting van de gemeentelijke organisatie.

**Reserve Automatisering**

Doel: Egalisatie van de kapitaallasten van automatisering.

**Reserve Onderwijsgebouwen**

Doel: Dekking van kapitaallasten van toekomstige investeringen voor nieuwbouw en uitbreiding van onderwijsgebouwen.

**Reserve Herinrichting sportpark De Bree**

Doel: Dekking niet te activeren kosten en kapitaallasten herinrichting sportpark de Bree.



### Reserve Zwembad

Doel: Dekkingsreserve voor de kapitaallasten van de verbouwing van het zwembad.

### Reserve Centrumvisie

Doel: Dekking van de kosten van de centrumvisie.

### Overzicht voorzieningen

Naam voorziening	Saldo 1-1-2022	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2022
<b>Van derden verkregen middelen met bestedingsverplichting</b>					
Voorziening afval	89.196	156.360			245.556
Fonds dorpsontwikkeling	876.919			-2.443	874.476
<b>Voorziening verplichting en risico</b>					
Pensioen wethouders	1.697.433		-252.282	-15.718	1.429.433
Wachtgelden wethouders	270.630	217.550	-169.946	-84.422	233.812
Voorziening grond Akkerwinde	99.425	26.000		-61.468	63.957
Voorziening grond Walstrolaan	23.000		-5.227	-17.773	0
Voorziening Bomen	30.134	17.500		-7.153	40.481
<b>Voorziening lastenegalitatie</b>					
Onderhoud gemeente-eigendommen	996.941	609.651	-291.696	-79.978	1.234.918
Voorziening Riolering	5.515.815	166.421			5.682.236
<b>Totaal</b>	<b>9.599.493</b>	<b>1.193.482</b>	<b>-719.152</b>	<b>-268.955</b>	<b>9.804.868</b>

Naam voorziening	Saldo 1-1-2022	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2022
<b>Onderhoud gemeente-eigendommen</b>					
Ambtswoning	7.433			-1.077	6.356
Brandweergarage/werkplaats	266.892	30.000		-10.325	286.567
Sportvelden De Bree	159.470		-159.470		0
Sportaccomodaties De Bree	132.226		-132.226		0
De Bree, accommodaties en velden	0	532.755		-49.456	483.299
Toren N.H.-kerk	54.239	6.896		-14.175	46.960
Buitenplaats	121.841	18.000		-2.410	137.432
Villa	254.840	22.000		-2.536	274.304
<b>Totaal</b>	<b>996.941</b>	<b>609.651</b>	<b>-291.696</b>	<b>-79.978</b>	<b>1.234.918</b>

### Voorziening afval

Doel: Egalisatie van de kosten voor afvalverwerking en afvalstoffenheffing.

### Fonds Dorpsontwikkeling

Doel: Verbeteren van de leef- en landschapskwaliteit in Scherpenzeel-Zuid.

### **Voorziening Pensioen wethouders**

Doel: Voorziening voor het kunnen voldoen aan onze verplichting die ontstaat: wanneer wethouders met pensioen gaan, bij overlijden (aan de nabestaanden) of vertrek.

### **Voorziening Wachtgelden wethouders**

Doel: Dekking van wachtgeldverplichtingen wethouders.

### **Voorziening grond Akkerwinde**

Doel: Dekking kosten woonrijpmaken.

### **Voorziening grond Walstrolaan**

Doel: Dekking kosten woonrijpmaken.

### **Voorziening Bomen**

Doel: In stand houden van de bomenstructuur.

### **Voorziening Onderhoud gemeente-eigendommen**

Doel: Egalisatie van de lasten van onderhoud van gemeente-eigendommen.

### **Voorziening Riolering**

Doel: Egalisatie van de kosten voor riolering.

### **Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer**

<b>Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer</b>	<b>31-12-2022</b>	<b>31-12-2021</b>
<b>Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen</b>		
Lening BNG 40.114820	6.020.543	6.020.543
Lening BNG 40.115733	5.000.000	-
<b>Waarborgsommen</b>		
Waarborgsom inzake Boslaan	0	42.425
Waarborgsom inzake Dorpsstraat/Vijverlaan	50.000	50.000
Waarborgsom Fluitekruidlaan	0	0
Waarborgsom Vierzinnen	10.000	0
<b>Totaal</b>	<b>11.080.543</b>	<b>6.112.968</b>

Op 20 mei 2022 is er een langlopende lening afgesloten bij de BNG met een looptijd van 10 jaar. Het rentepercentage bedraagt 1,497%. De verschuldigde rente over 2022 is € 46.781. Inzake de anterieure overeenkomst Vierzinnen is een waarborgsom ad € 10.000 gestort als zekerheid voor kosten planschade.

## Vlottende passiva

### Vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

Overige vlottende schulden	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren	1.355.419	2.239.844
Omzetbelasting	0	9.567
<b>Totaal</b>	<b>1.355.419</b>	<b>2.249.412</b>

In 2021 waren de af te dragen loonbelasting en te betalen pensioenpremies opgenomen onder de 'Overige vlottende schulden', deze zijn nu gerubriceerd onder de 'Overige overlopende passiva', conform de BBV-richtlijnen.

### Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	31-12-2022	31-12-2021
Loonheffing	465.049	399.417
Pensioenpremie	81.978	77.938
Nog te betalen bedragen	617.383	2.142.211
<b>Totaal</b>	<b>1.164.410</b>	<b>2.619.565</b>

### Nog te betalen bedragen

Specificatie nog te betalen bedragen	31-12-2022	31-12-2021
Accountantskosten	25.500	24.375
Inhuur	163.838	69.238
Rente langlopende lening	46.781	0
Leerlingenvervoer	0	52.991
Kosten regioarcheoloog	0	12.174
Subsidie monumenten	10.000	0
Subsidie peuterspeelzaal	37.630	22.280
Bijdrage Veilig Thuis	36.330	0
Woonrijpmaken Akkerwinde	0	59.942
PGB Wmo	0	11.621
Jeugdhulp	0	931.851
SPUK Zwembad	0	224.668
TOZO	0	386.299
Werkkostenregeling	32.868	20.589
CAO-kosten 2021	0	97.304
Overige nog te betalen kosten	264.436	228.879
	<b>617.383</b>	<b>2.142.211</b>

## Vooruitontvangen bedragen

Vooruitontvangen bijdragen van het Rijk	Saldo begin boekjaar	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo einde boekjaar
OAB-gelden	60.874	128.488	-127.538	61.824
Aanpak energiearmoede	0	113.323	-832	112.491
SPUK Cliëntondersteuning	0	50.000	0	50.000
SPUK Preventieakkoord	0	11.224	-3.950	7.274
Onderwijsroute	0	8.693	0	8.693
Covid-19 gerelateerde onderwijsvertraging	0	102.724	-23.063	79.661
Gedup. Kinderopvangtoeslag gelden	3.621	0	-1.047	2.574
<b>Totaal</b>	<b>64.495</b>	<b>414.452</b>	<b>-156.430</b>	<b>322.517</b>

Vooruitontvangen bijdragen van overige overheid	Saldo begin boekjaar	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo einde boekjaar
DPRA-gelden	64.628	0	0	64.628
Subsidie project bodem en omgevingswet	0	50.000	0	50.000
Winterfonds	0	48.745	0	48.745
<b>Totaal</b>	<b>64.628</b>	<b>48.745</b>	<b>0</b>	<b>113.373</b>

Overige vooruitontvangen bedragen	Saldo begin boekjaar	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo einde boekjaar
Vooruitontvangen bedragen inzake woningbouw	63.280	0	0	63.280
Overige middelen	51.093	2.809	-51.093	2.809
<b>Totaal</b>	<b>114.373</b>	<b>2.809</b>	<b>-51.093</b>	<b>66.089</b>

## Niet uit de balans blijvende verplichtingen

### Gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat garant voor een aantal gewaarborgde geldleningen voor de binnen de gemeente opererende woningbouwstichtingen evenals voor een aantal particulieren.

De hieronder weergegeven schuldrestanten per ultimo december 2022 zijn gebaseerd op de leningadministratie van WSW (vóór vaststelling van de jaarrekening 2022 van WSW), inclusief het maximumbedrag van de obligolening.

De marktwaarde is gebaseerd op de meest recente verantwoordingsinformatie zoals door corporaties ingediend bij WSW. De meest recente opgave van alle corporaties die WSW-deelnemer zijn dateert van juli 2022. De peildatum van de marktwaarde uit die opgave ligt op 31 december 2021.

Vóór 1 augustus 2021 stonden gemeenten rechtstreeks in de achtervang voor individuele leningen. Voor leningen na 1 augustus 2021 worden leningen achteraf aan gemeenten toegerekend naar rato van het DAEB-bezit van de betreffende corporatie dat zich in de gemeente bevindt. Kolom G toont de mutatie die in achtervang zou plaatsvinden indien alle leningen van voor 1 augustus 2021 onder het regime na 1 augustus 2021 zouden vallen.

bedragen \* € 1.000

	A	B	C	D	E	F	G
Corporatie (NRV nr.)	Schuld toerekenbaar aan Scherpenzeel	Totaal nominaal geborgd schuldrestant van de corporatie	A/B (in %)	Marktwaarde van DAEBbezit in Gemeente Scherpenzeel	Totale marktwaarde van DAEB-bezit	D/E (in %)	Toename (+) cq afname (-) achtervangpositie indien alle leningen onder regime >1-8-2021 vallen (F x B / A)
Stichting Woonstede	11.648	476.056	2,4%	136.655	1.864.903	7,3%	23.236
Woningstichting Veenvesters (15778)	156	331.745	0,0%	7.606	1.292.724	0,6%	1.796
<b>Totaal van alle corporaties in Scherpenzeel</b>	<b>11.804</b>	<b>807.801</b>	<b>1,5%</b>	<b>144.261</b>	<b>3.157.627</b>	<b>4,6%</b>	<b>25.032</b>
Totaal van alle corporaties in Nederland		84.982.464			368.712.984		

Particulieren	hoofdsom	afgelost over 2022	saldo per 31-12-2022	afkoopwaarde verzek.	kapitaal	risico-bedrag
SNS Bank	225.513	1.004	195.595	183.553		12.043
Stater Nederland BV			123.771		118.223	

### Rekening courant BNG

Wij hebben bij de BNG een rekening courant kredietfaciliteit van € 1.900.000.

## Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan na balansdatum die van invloed zijn op deze jaarrekening.

## Toelichtingen en begrotingsrechtmatigheid

- WNT-verantwoording
- Incidentele Baten en Lasten
- Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves
- Structureel resultaat
- Begrotingsrechtmatigheid
- Specifieke uitkeringen (SiSa)

**WNT-verantwoording 2022 gemeente Scherpenzeel**

De Wet Normalisering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (WNT) is van toepassing op de gemeente Scherpenzeel.

De bezoldiging over het jaar 2022 is als volgt:

**Bezoldiging topfunctionarissen**

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

		R. 't Hoen	B.S. van Ginkel-Schuur
1 Functie (functienaam)		Gemeente-secretaris/ directeur	Griffier
2	In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	13-jun-2022	1-jun-1985
3	In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden	heden
4	(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
5	Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	92,22%
6	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	57.049	74.722
7	Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	10.575	12.705
<b>8</b>	<b>Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris</b>	<b>67.624</b>	<b>87.428</b>
9	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	119.540	209.995
<b>Vergelijkende cijfers 2021</b>			
1	(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Ja
2	Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	0%	83%
3	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	62.903
4	Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	0	10.803
<b>5</b>	<b>Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris</b>	<b>0</b>	<b>73.706</b>
6	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	nvt	174.160

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

1 Functie (functienaam)		W.A. Atsma Gemeente- secretaris/ directeur
2	In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-dec-2021
3	In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	30-jun-2022
4	Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6
5	Omvang dienstverband in uren	721
6	Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja
<b>7 Totale bezoldiging</b>		<b>98.777</b>
8	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	148.526
<b>Vergelijkende cijfers 2021</b>		
1	Uurtarief	137
<b>2 Totale bezoldiging</b>		<b>18.769</b>
3	Toepasselijk bezoldigingsmaximum	27.263

**Toelichting:**

Het bezoldigingsmaximum voor de Gemeentesecretaris en de Raadsgriffier bedraagt in 2022 € 216.000. Dit maximum wordt niet overschreden.



## Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten		Realisatie 2022
<b>incidentele lasten</b>		
P0	Afschrijvingen immateriële vaste activa	-104.276
P5	Anja assisteert	-9.335
P5	Onderhoud Breehoek	-28.063
P5	Nieuwbouw Scouting	-12.367
P6	Opvang vluchtelingen Oekraïne	-1.232.456
P6	Energietoeslag	-425.977
P6	Afrekeningen TOZO	18.621
P7	Energiearmoede	-645
<b>Totaal incidentele lasten</b>		<b>-1.794.498</b>
<b>Incidentele baten</b>		
P0	Algemene uitkering, energietoeslag	588.000
P5	Anja assisteert	12.000
P6	Bijdrage opvang vluchtelingen Oekraïne	1.232.456
P6	Afrekeningen TOZO	62.175
P7	SPUK energiearmoede	645
<b>Totaal incidentele baten</b>		<b>1.895.276</b>
<b>Incidentele mutaties reserves</b>		
P0	BR Organisatie, inzet middelen herverdeling	-631.183
P0	Algemene reserve	380.000
P0	BR Foodvalley	17.845
P3	BR Centrumvisie	16.300
P5	BR Onderhoud Breehoek	28.063
P7	BR Duurzaamheid	90.000
<b>Totaal incidentele mutaties reserves</b>		<b>-98.975</b>
<b>Totaal incidentele baten en lasten</b>		<b>1.803</b>

## Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Structurele reservemutaties		Realisatie 2022
P0	BR Automatisering	38.651
P0	BR Huisvesting	-40.446
P2	BR wegen	18.002
P4	BR Nieuwbouw onderwijsgebouwen	-154.417
P5	BR Zwembad	-22.137
P5	BR herinrichting sportpark De Bree	-65.688
P5	BR lening Breehoek	-75.000
P8	BR Grondexploitaties	-26.000
<b>Totaal structurele reservemutaties</b>		<b>-327.035</b>

## Structureel resultaat

Structureel resultaat	Realisatie 2022
<b>Resultaat</b>	
Saldo van baten en lasten	-736.228
Mutatie reserves	524.788
<b>Resultaat</b>	<b>-211.440</b>
<b>Af: incidentele baten en lasten</b>	
Incidentele baten en lasten	100.778
Incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves	-98.975
	<b>1.803</b>
<b>Structureel resultaat</b>	<b>-213.243</b>

## Begrotingsrechtmatigheid

	Onderdeel	Bedrag	Toelichting/dekking	
P0	Stelpost flexibele schil, taakveld 0.4	-144.708	Beide stelposten leiden gezamenlijk tot lagere lasten op dit taakveld.	
	Stelposten op taakveld 0.8	345.256		
	Extra doorbelasting grex ten onrechte begroot	-154.135	Leidt tot gelijk lagere lasten in progr 8.	
	Afschrijvingen in begroting direct tlv AR, in jrk op taakveld 0.4	-88.152	Indirect gedekt	
	Hogere kosten ozb, taakveld 0.61/0.62	-182.213	Hogere baten ozb.	139.534
	Fusiemiddelen in 2e firap bij taakveld 0.7, na akkoord raad bestemmingsreserve gevormd	631.183		
	Hogere kosten verkiezingen	-16.009	Extra budget in AU, decembercirculaire 2021.	19.000
	Voorziening wachtgeld	-19.370		
	Doorbelasting overhead, technische aanpassing	-31.617	Deel van de door te belasten kosten zijn baten, totale doorbelasting aan lastenkant verantwoord. Dat leidt tot technisch verschil.	31.617
	Overig	10.034		
		<b>350.269</b>		
P1	extra kosten boa's	-56.704	extra bijdrage rijk in AU, taakveld 0.7	33.227
	overige kleine verschillen	-7.617		
		<b>-64.321</b>		
P2	Onderhoud wegen	-128.998	Onttrekking reserve wegen, zie overzicht reserves.	128.998
	Diverse posten	-52.892	Hogere leges, taakveld 2.1.	63.945
	Hogere doorbelastingen	-48.043		
		<b>-229.933</b>		<b>192.943</b>
P3	Hogere lasten elektra markt	-18.817	Bijdrage markt, taakveld 3.3.	8.578
		<b>-18.817</b>		
P4	Belastingen en verzekeringen onderwijsgebouwen	-12.775		
	Onderwijsvertraging, taakveld 4.3	-23.063	Baten onderwijsvertraging, taakveld 4.3.	72.511
	Overig	302		
		<b>-35.536</b>		
P5	MJOP, hogere dotatie aan voorziening	-86.735	Dekking, zie voorziening.	
	Extra dotatie voorziening	-55.425	Extra middelen spuk 2020.	55.425
	Anja assisteert projecten	-9.335	Bijdrage anja assisteert.	12.000
	Groot onderhoud De Breehoek	-28.063	Uit bestemmingsreserve De Breehoek.	28.063
	Afschrijving nieuwbouw scouting	-12.367	Krediet was nog toereikend.	26.190
	Overig	-4.985		
		<b>-196.910</b>		

	Onderdeel	Bedrag	Toelichting/dekking	
P6	Opvang Oekraïners	-1.232.456	Dekking via Ministerie JenV en COA.	#####
	Loonkosten sociaal team voor groot deel op taakveld 6.2	-272.709	In begroting 70k gedekt direct uit AR en uit flexibele schil in programma 0.	270.548
	Energietoeslag	-177.977	Dekking in progr 0, taakveld 0.7.	340.000
	Taakstelling wmo/begeleiding	-231.462	Het betreft een open einde regeling. De taakstelling in de begroting bedroeg 300k, de taakstelling nog niet volledig gerealiseerd. Daarnaast lagen de kosten over de 1e 9 maanden (2e firap) in lijn met de begroting. In het laatste kwartaal was sprake van een niet voorziene forse stijging. Tegenover de hogere lasten staan ook hogere baten voor uitleen personeel 17k en een hogere eigen bijdrage 17,3k.	
	Taakstelling jeugd	-49.000	Het betreft een open einde regeling. De taakstelling in de begroting bedroeg 100k, de taakstelling is nog niet volledig gerealiseerd, maar de afwijking valt binnen het grensbedrag van 50k voor de rapportagetolerantie.	
	Kwijtscheldingen	-42.929	Is een herrubricering, voorheen onderdeel van baten op 7.2 en 7.3	42.929
	TOZO	18.621		
	Kosten inburgering	7.492	Baten op taakveld 6.3	66.290
	Extra kosten beschut werk, taakveld 6.4	-23.591	Loonkostensubsidies	18.535
	Schoonmaakondersteuning wmo, taakveld 6.71	-80.813	Dit betreft een open einde regeling, waarbij pas na de 2e firap sprake was van een forse stijging, t/m sept lagen de bestedingen in lijn met de begroting.	
	Coronacompensatie 2021	-36.080	Extra budget in AU, decembercirculaire 2021.	25.000
	Overig	15.845		
		<b>-2.105.059</b>		
P7	Meerkosten onderhoud en riolering	-131.148	Voor riool geldt een gesloten circuit.	
	Afval, voorziening geworden ipv reserve	-156.360	In de begroting was nog uitgegaan van dekking uit de bestemmingsreserve. Deze reserve is echter een voorziening geworden, waardoor de lasten voor resultaatbepaling vallen.	
	Kosten afvalverwerking lager dan begroot	56.453	Voor afval geldt een gesloten circuit.	
	Budget klimaatakkoord	140.753		
	Minder uitgegeven aan werkbudget duurzaamheid	33.016		
	Minder besteed aan bestrijding eikenprocessierups	20.710		
	Overig	2.069		
		<b>-34.507</b>		

	Onderdeel	Bedrag	Toelichting/dekking
P8	Geen dotatie aan fonds Dorpsontwikkeling	559.000	
	Dotatie voorziening Akkerwinde	-26.000	
	Lagere kosten bouwrijp maken	82.762	
	Bestemming jaarresultaat OddV 2021	-24.195	
	Overig	1.944	
		<b>593.511</b>	
	Krediet aanschaf laptops	-15.833	Aanschaf en installatie vielen duurder uit, leidt tot geringe aanpassing in afschrijvingen komende jaren.
	Krediet engineering begraafplaats	-5.841	De uitvoeringskosten zijn deels naar voren gehaald, in 2023 is er een krediet van 900.000 beschikbaar voor de uitvoering, waarmee deze overschrijding kan worden gedekt.

Extra lasten die niet door extra baten of anderszins zijn gedekt zijn:

OZB	-42.679
Voorziening wachtgeld	-19.370
Extra kosten boa's	-23.477
Hogere doorbelastingen programma 2	-48.043
Kosten markt	-10.239
Onderwijsgebouwen	-12.775
Krediet laptops	-15.833
Overige posten	-17.370
<b>Totaal</b>	<b>-189.786</b>

# Specifieke uitkeringen (SiSa)



SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen  Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: A13/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02	Aard controle R Indicator: A13/03	Aard controle R Indicator: A13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05	
			€ 10.999	Ja	€ 0	€ 10.999	Nee	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne  Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle R Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 364.800	€ 207.168	€ 0	€ 0	€ 0	€ 13.450
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)  Som indicatoren 01 t/m 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11	
			€ 0	€ 10.447	€ 595.865	€ 595.865	Nee	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek  Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
			3	3	0	0	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	<b>Reeks 1</b> Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)  <b>Keuze werkelijke kosten</b>	<b>Reeks 1</b> Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)  <b>Keuze werkelijke kosten</b>			
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle R Indicator: B2/08	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09			
			Ja					

			<b>Reeks 1</b> Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)  <b>Werkelijke kosten</b> Aard controle R Indicator: B2/10 € 0	<b>Reeks 1</b> Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)  <b>Werkelijke kosten</b> Aard controle R Indicator: B2/11 € 0	<b>Reeks 1</b> Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)  <b>Keuze werkelijke kosten</b> Aard controle R Indicator: B2/12 € 0	<b>Reeks 1</b> Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)  <b>Keuze werkelijke kosten</b> Aard controle R Indicator: B2/13 € 0	<b>Reeks 1</b> Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)  <b>Werkelijke kosten</b> Aard controle R Indicator: B2/14 € 0	<b>Reeks 1</b> Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)  <b>Werkelijke kosten</b> Aard controle R Indicator: B2/15 € 0
			<b>Reeks 2</b> Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)  <b>Keuze normbedragen</b> Aard controle R Indicator: B2/16 € 1.140	<b>Reeks 2</b> Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)  <b>Keuze normbedragen</b> Aard controle R Indicator: B2/17 € 1.140	<b>Reeks 2</b> Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)  <b>Keuze normbedragen</b> Aard controle R Indicator: B2/18 € 0	<b>Reeks 2</b> Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)  <b>Keuze normbedragen</b> Aard controle R Indicator: B2/19 € 0	<b>Reeks 2</b> Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)  <b>Keuze normbedragen</b> Aard controle R Indicator: B2/20 € 0	<b>Reeks 2</b> Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)  <b>Keuze normbedragen</b> Aard controle R Indicator: B2/21 € 0
			<b>Reeks 2</b> Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)  <b>Keuze normbedragen</b> Aard controle R Indicator: B2/22 € 12.000	<b>Reeks 2</b> Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)  <b>Keuze normbedragen</b> Aard controle R Indicator: B2/23 € 12.000	<b>Reeks 2</b> Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)  <b>Keuze normbedragen</b> Aard controle R Indicator: B2/24 € 0	<b>Reeks 2</b> Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)  <b>Keuze normbedragen</b> Aard controle R Indicator: B2/25 € 0	<b>Totaal</b> Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26 € 0	€ 0
<b>BZK</b>	<b>C55</b>	<b>Aanpak energiearmoede</b>	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01 0	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten  Aard controle R Indicator: C55/02 € 832	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03 € 832	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04 0	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten  Aard controle R Indicator: C55/05 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06 € 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07 0	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten  Aard controle R Indicator: C55/08 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09 € 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10 0	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11 0	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12 0	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13 0	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14 0	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen  Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15 0

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04					
			€ 0	Ja					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)  Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05		
			€ 0	€ 127.538	€ 0	€ 0	€ 60.874		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid <b>Bedrag</b>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid <b>Bedrag</b>	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode <b>Bedrag</b>		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
			1						
			2						
			100						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05		
			€ 4.463	€ 0	€ 18.600	€ 0	€ 30.213		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09			
			1						
			2						
			10						



lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>
			1 060307 Gemeente Amersfoort	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			2					
			10					
			Kopie CBS(code)	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>			
			1 060307 Gemeente Amersfoort	wateroverlast Zwarteland 1	Nee			
			2					
			10					
<b>SZW</b>	<b>G2</b>	<b>Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022</b>  Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)  <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)  <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)  <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)  <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)  <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)  <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 910.619	€ 10.135	€ 15.914	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud  Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud  Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)  Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet  Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)  Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 8.006	€ 16.537	€ 0	€ 187.817	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire  Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)  <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				

SZW	G3	<b>Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022</b>  <b>Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004</b>  Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)  Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)  Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)  Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking  Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)  Gemeente  <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	Gemeente  <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/10</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	<b>Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022</b>  Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft?  Gemeente  <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 3.338	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 2.860	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 12.421	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 18.619	€ 0	€ 0
			Kopie regeling  Gemeente  <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)  Gemeente  <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
6 Totaal	0	0						

			Kopie regeling  <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)  <i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing  <i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig  <i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)  <i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling  <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. Kinderopvangtoeslagaffaire  Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. Kinderopvangtoeslagaffaire  Gemeente <i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire  Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0		
<b>SZW</b>	<b>G10</b>	<b>Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022</b>  Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	Baten (jaar T)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente  <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>			
			€ 79.295	€ 0	Ja			
<b>SZW</b>	<b>G12</b>	<b>Kwijschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie Kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel</b>  Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente  <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04</i>			
			€ 0	€ 0	Ja			
<b>SZW</b>	<b>G13</b>	<b>Onderwijsroute 2022_ deel gemeente</b>  Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	Baten onderwijsroute (jaar T)  Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente  <i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)  <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport  Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H4/02				
			€ 14.970	€ 22.224				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) <b>Onroerende zaken</b>	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) <b>roerende zaken</b>	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) <b>overige kosten</b>	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H4/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/06	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/07	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H4/08
			1 Onderhoud velden	€ 13.268	€ 13.268			
2 Onderhoud accommodaties	€ 6.511	€ 6.511						
3 Water	€ 23			€ 23				
4 Extra looppoort	€ 539	€ 539						
5 Dug-outs	€ 1.883	€ 1.883						
100								
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/02	<b>Gerealiseerd</b> <i>Aard controle R</i> Indicator: H8/03	<b>Gerealiseerd</b> <i>Aard controle R</i> Indicator: H8/04	<b>Gerealiseerd</b> <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/05	<b>Gerealiseerd</b> <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/06
			1 1042943	€ 18.858	€ 0	€ 21.247	€ 0	€ 32.077
			2					
			3					
			4					
		Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
		<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/07	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H8/08					
1 1042943		Nee						
2								
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R</i> Indicator: H12/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H12/02	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H12/03			
		€ 3.950	Ja	Nee				
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H21/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H21/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: H21/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: H21/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H21/05	
		Nee	inzet vindt plaats vanaf 2023	€ 0	€ 0	Nee		

## Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Volgt

## Bijlagen

1. Baten en lasten per taakveld
2. Staat van over te hevelen kredieten
3. Overzicht van de afschrijvingstermijnen
4. Kerngegevens

## 1: Baten en lasten per taakveld

Taakvelden per hoofdtaakveld	Rekening 2022		
	Lasten	Baten	Saldo
<b>Saldo van baten en lasten</b>			
<b>0. Bestuur en ondersteuning</b>	<b>-6.535.586</b>	<b>20.071.537</b>	<b>13.535.951</b>
0.1 Bestuur	-1.136.294	260.922	-875.372
0.2 Burgerzaken	-293.986	135.020	-158.965
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-75.594	72.899	-2.695
0.4 Overhead	-4.481.216	44.317	-4.436.899
0.5 Treasury	-42.386	12.718	-29.668
0.61 OZB woningen	-417.525	1.537.813	1.120.289
0.62 OZB niet-woningen	-18.329	761.712	743.383
0.64 Belastingen Overig	-36.659	41.101	4.442
0.7 Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds	-5.255	17.172.353	17.167.098
0.8 Overige baten en lasten	-32.868	32.682	-186
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	4.525	0	4.525
<b>1. Veiligheid</b>	<b>-906.880</b>	<b>24.569</b>	<b>-882.310</b>
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-572.618	6.319	-566.299
1.2 Openbare orde en veiligheid	-334.262	18.251	-316.011
<b>2. Verkeer, vervoer en waterstaat</b>	<b>-1.013.402</b>	<b>86.503</b>	<b>-926.899</b>
2.1 Verkeer en vervoer	-1.002.112	86.503	-915.609
2.5 Openbaar vervoer	-11.290	0	-11.290
<b>3. Economie</b>	<b>-215.324</b>	<b>188.584</b>	<b>-26.740</b>
3.1 Economische ontwikkeling	-56.337	0	-56.337
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-62.030	35.810	-26.220
3.4 Economische promotie	-96.956	152.774	55.818
<b>4. Onderwijs</b>	<b>-939.683</b>	<b>185.251</b>	<b>-754.432</b>
4.2 Onderwijshuisvesting	-291.394	0	-291.394
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-648.288	185.251	-463.038
<b>5. Sport, cultuur en recreatie</b>	<b>-2.100.197</b>	<b>164.056</b>	<b>-1.936.142</b>
5.1 Sportbeleid en activering	-68.326	31.708	-36.617
5.2 Sportaccommodaties	-584.283	117.945	-466.338
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-75.084	0	-75.084
5.5 Cultureel erfgoed	-61.968	12.902	-49.066
5.6 Media	-522.146	0	-522.146
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-788.391	1.500	-786.891

Taakvelden per hoofdtaakveld	Rekening 2022		
	Lasten	Baten	Saldo
<b>6. Sociaal domein</b>	<b>-11.261.000</b>	<b>2.674.445</b>	<b>-8.586.555</b>
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.689.064	1.236.406	-452.658
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.493.284	0	-1.493.284
6.3 Inkomensregelingen	-1.970.044	1.299.404	-670.640
6.4 WSW en beschut werk	-234.695	54.252	-180.443
6.5 Arbeidsparticipatie	-241.050	0	-241.050
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.129.187	17.000	-1.112.187
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-890.715	67.383	-823.332
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-3.112.252	0	-3.112.252
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-500.708	0	-500.708
<b>7. Volksgezondheid en milieu</b>	<b>-2.662.438</b>	<b>2.611.110</b>	<b>-51.328</b>
7.1 Volksgezondheid	-415.899	0	-415.899
7.2 Riolering	-989.993	1.285.791	295.798
7.3 Afval	-913.440	1.120.846	207.406
7.4 Milieubeheer	-130.991	5.772	-125.219
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-212.115	198.701	-13.414
<b>8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing</b>	<b>-2.272.163</b>	<b>1.164.389</b>	<b>-1.107.774</b>
8.1 Ruimte en leefomgeving	-358.786	100.213	-258.573
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-959.057	497.375	-461.682
8.3 Wonen en bouwen	-954.321	566.801	-387.520
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>-27.906.673</b>	<b>27.170.444</b>	<b>-736.228</b>
<b>Mutaties reserves</b>			
<b>0. Bestuur en ondersteuning</b>	<b>-916.683</b>	<b>1.441.471</b>	<b>524.788</b>
0.10 Mutaties reserves	-916.683	1.441.471	524.788
<b>Mutaties reserves</b>	<b>-916.683</b>	<b>1.441.471</b>	<b>524.788</b>
<b>Resultaat</b>	<b>-28.823.356</b>	<b>28.611.915</b>	<b>-211.440</b>



## 2: Staat van over te hevelen kredieten

FCL	Omschrijving	Overgeheveld uit 2021	Correctie	Wijziging / Nieuw 2022	Werkelijk besteed 2022	Restant krediet	Over te hevelen naar 2023
<b>Programma 0: Bestuur en ondersteuning</b>							
701001	Investering audio/video	75.000	0	0	0	75.000	75.000
703000	Nieuwbouw Scouting	38.557	0	0	12.367	26.190	0 1)
704005	Informatiebeleidsplan 2017 - 2020	102.422	886	0	9.090	94.218	94.218
704009	Optimalisatie Breehoek/Gemeentehuis	2.616	0	0	0	2.616	2.616
704013	Laadpalen	18.095	0	0	4.180	13.915	13.915
704014	VO Light Breehoek	18.596	105.000	0	84.802	38.794	38.794
704016	Vervanging Airco's	17.900	0	0	0	17.900	17.900
704017	Aanschaf laptops	105.000	0	0	120.833	-15.833	0 2)
704019	Vervanging hardware (servers)	0	0	35.000	0	35.000	35.000
706000	Implementatie Belastingssamenwerking	34.315	0	0	12.500	21.815	21.815
<b>Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat</b>							
721019	Vervanging openbare verlichting	-1.982	55.500	0	0	53.518	53.518
721029	Uitvoeringsprogramma Centrumvisie	26.740	0	500.000	16.125	510.615	510.615
721033	Herinrichting Eikenlaan 2019-2020	583.098	0	0	0	583.098	583.098
721035	Kruising Oosteinde-Ringbaan	96.930	0	0	15.498	81.432	81.432
721036	Aanschaf 10 abri's	65.000	0	0	0	65.000	65.000
721037	t Zwarte Land volledige wegconstructie	436.000	0	0	0	436.000	436.000
721038	Centrumvisie (Vorbereiding parkeerplaats)	26.500	0	0	20.606	5.894	5.894
721039	Herinrichting Vlieterweg	0	0	265.000	0	265.000	265.000
721040	Nido aanhanger	0	0	30.000	0	30.000	30.000
<b>Programma 3: Economie</b>							
733000	Stroomvoorziening markt Breehoek	7.630	0	0	0	7.630	0 3)
<b>Programma 5: Sport, cultuur &amp; recreatie</b>							
752001	Verduurzaming sportpark	38.920	0	0	10.000	28.920	28.920
752002	Kunstgrasvelden	150.000	0	0	0	150.000	150.000
<b>Programma 7: Volksgezondheid en milieu</b>							
772060	Riolering Vlieterweg	0	0	589.735	0	589.735	589.735
772250	Vervanging mechanische riolering	53.988	0	0	0	53.988	53.988
772251	Onderzoeken grondwaterbeleidsplan 2016-2017	67.902	0	0	0	67.902	67.902
772252	Uitvoeringsmaatregelen grondwaterbeleidsplan	191.688	1.637	0	0	193.325	193.325
772253	Aanleg watergang Lambalgerkeerkade	137.585	0	0	20.731	116.854	116.854
772254	Vervanging riolering Eikenlaan 2019-2020	371.333	0	0	153.279	218.054	218.054
772255	Riolering Heijhorst Zuid	21.200	0	0	0	21.200	21.200
772256	Mech/El deel gemalen 2019	9.449	0	0	0	9.449	0 4)
772257	Uitvoering BWKP - klimaatmaatregelen (jaarlijks)	213.000	0	213.000	6.683	419.317	419.317
772258	Uitvoering grondwatermaatregelen (jaarlijks)	133.000	-1.637	133.000	4.958	259.406	259.406
772259	Vervangen gemaal BBB Boslaan - mech/el deel (2020)	24.296	0	0	0	24.296	0 5)
775003	Bestemmingsplan uitbreiding begraafplaats	10.360	0	0	0	10.360	0 6)
775004	Engineering begraafplaats Lambalgen	25.000	0	0	30.841	-5.841	0 7)
<b>Programma 8: Volkshuisvesting, leefomgeving &amp; stedelijke vernieuwing</b>							
782006	Vorbereidingskrediet 't Voort (nieuwe Koepel)	5.406	19.354	0	0	24.760	24.760
782007	Vorbereidingskrediet Barneveldseweg	11.349	0	0	3.349	8.000	8.000
		<b>3.116.893</b>	<b>180.740</b>	<b>1.765.735</b>	<b>525.842</b>	<b>4.537.527</b>	<b>4.481.276</b>

In de vastgestelde jaarrekening 2021 waren niet alle door de raad goedgekeurde kredieten op de juiste wijze opgenomen.

In de kolom overgeheveld uit 2021 staan de bedragen conform de jaarrekening 2021, in de kolom Correctie zijn de ontbrekende kredieten opgenomen.

## Toelichting afgesloten kredieten:

- 1) De nieuwbouw van de Scouting is afgerond, de kosten vielen lager uit dan geraamd.
- 2) De aanschaf van de laptops, maar ook de projectbegeleiding en installatie vielen duurder uit dan eerder geraamd. In 2023 zullen hiervoor nog ongeveer 10.000 euro aan kosten worden gemaakt.
- 3) De werkzaamheden zijn volledig uitgevoerd en afgerond, de kosten vielen lager uit dan geraamd.
- 4) Deze werkzaamheden zijn afgerond.
- 5) Deze werkzaamheden zijn afgerond.
- 6) De procedure voor het bestemmingsplan is afgerond, het resterende krediet wordt niet meer gebruikt.
- 7) Doordat uitvoeringskosten naar voren zijn gehaald, is dit krediet in 2022 overschreden. In 2023 is een krediet van 900.000 beschikbaar voor de uitvoering. De verwachting is, dat door de naar voren gehaalde kosten in 2022 het krediet voor de uitvoering niet volledig zal worden gebruikt.

### 3: Overzicht van de afschrijvingstermijnen

		Termijn
<b>A. Algemeen</b>		
Activa met economisch nut met een prijs beneden € 15.000		Geen
Activa met maatschappelijk nut met een prijs beneden € 30.000		Geen
<b>B. Immateriële activa</b>		
Kosten van sluiten van geldleningen + het saldo van agio en disagio		Looptijd lening
Kosten van onderzoek en ontwikkeling		Max. 5 jaar
<b>C. Investerings met economisch nut</b>		
Afvalinzameling	Minicontainers	15
	Ondergronds inzamelpunt	15
Automatisering	Software, gebruiksrechten met onbepaalde duur, hardware/randapparatuur	5
Begraafplaats	Aanleg gebouwen/opstallen	40
	Aanleg grafkelders	40
Gebouwen	Gebouwen (inclusief onderwijs)	40
	Uitbreiding	25
	Noodlokaal onderwijs	5
	Renovatie/restauratie (geen groot onderhoud)	20
Gereedschappen	Gereedschap en kleine apparaten	10
Grond	Gronden en terreinen	Geen
Inventaris	Kantoormiddelen	10
Kunstwerken	Algemeen	20
	Bruggen (hout)	20
	Bruggen (beton)	60
	Duikers (beton/PVC)	60
	Kunstwerken van cultuur-historische waarde	Geen
Machines en apparaten	Sneeuwplough, Aanhangwagen, Rioolreiniger, Maaimachine, et cetera	10
Onderwijs	Eerste inrichting meubilair	20
	Eerste inrichting onderwijsleerpakket	6

Riolering (Conform AWP)	Vrij verval riool	60
	Gemalen/pompen, bouwkundig deel	45
	Gemalen, mechanisch/elektrisch deel	15
	Persleiding en drukriolering bouwkundig	45
	Drukriolering mechanisch/elektrisch deel	20
	Relinen bestaande riolering bouwkundig	60
	Grondwatermaatregelen, bouwkundig	60
	Drainage bouwkundig	60
	Grondwatermaatregelen, mech./elektr. deel	15
	Individuele behandeling afvalwater	30
Sportaccommodaties	Aanleg natuurgrasveld	45
	Aanleg kunstgrasveld	45
	Lichtmasten, dugouts, hekwerk, ballenvangers, et cetera	30
	Kleedgebouwen	30
	Doelen	15
	Toplaagrenovaties: middels voorziening groot onderhoud	-
Verkeerstellers	Elektronisch	10
Voertuigen	Vrachtwagen, Pick-up, et cetera	10
<b>D. Investerings met maatschappelijk nut</b>		
Openbare ruimte	Aanleg wegen (volledige reconstructie)	30
	Aanleg wegen (volledige reconstructie) - Klinkers	60
	Ondergrond wegen	30
	Fiets- en voetpaden	30
	Herinrichting	20
	Groenvoorziening	15
	Speelplaatsen	10
	Stroomkasten markt	10
	Beschoeiingen vijvers en watergangen	15
	Groot onderhoud wegen: middels reserve wegen	-

#### 4: Kernegegevens

Sociale structuur	1-1-2023	1-1-2022
<b>Aantal inwoners (in aantallen)</b>		
0 - 19 jaar	2.615	2.564
20 - 64 jaar	5.728	5.724
65 jaar en ouder	2.046	2.029
<b>Totaal aantal inwoners</b>	<b>10.389</b>	<b>10.317</b>
<b>Aantal inwoners (procentueel)</b>		
0 - 19 jaar	25%	25%
20 - 64 jaar	55%	55%
65 jaar en ouder	20%	20%
<b>Totaal aantal inwoners</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>
<b>Werkzame personen</b>		
Aantal werkzame personen (banen)	4.280	4.370
<b>Bedrijfsvestigingen</b>		
Aantal bedrijfsvestigingen	1.010	930

Fysieke structuur	1-1-2023	1-1-2022
<b>Oppervlakte gemeente (in hectare)</b>		
Land	1.379	1.379
Water	3	3
<b>Wooneenheden</b>		
Woningen	4.336	4.257
In aanbouw	nmb	21

Financiële structuur	Rekening 2022	Rekening 2021
Opbrengst lokale heffingen	5.564.846	4.726.729
Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds	17.172.353	14.115.714

Financiële structuur (bedrag per inwoner)	Rekening 2022	Rekening 2021
Opbrengst lokale heffingen	536	458
Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds	1.653	1.368